

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Æsterretninger

om

Viborg Kathedralskole

i

Skoleaaret 1855—1856.

Med Indbydelse til Skolens offentlige Examina i 1856.

Af Rector F. C. Olsen.

Kjøbenhavn.

Trykt i Bianco Unos Bogtrykkeri
ved J. S. Munk.

1856.

I. Disciplene.

I Juni 1855 havde Skolen 73 Disciple. Deraf dimitteredes 3 til Kjøbenhavns Universitet: G. Henningsen, Ch. I. Thorup og H. Chr. R. Sørensen; 6 udmeldtes ved Skoleaarets Ende, nemlig: H. P. Borring, A. G. V. Kühnell, S. Chr. Prahl, Chr. H. L. Harthausen, J. Holm og Fr. W. A. J. Vohe.

Ved indeverende Skoleaars Begyndelse talte Skolen 79 Disciple, idet 15 nye Disciple blev optagne, nemlig: J. L. Elle, A. Ch. Ewaldsen, C. Chr. Garde, N. Chr. H. Hauch, L. A. Fr. Nødskov, H. P. J. Lilienskjold, W. A. Th. J. Gottlob, Chr. D. Gjedde, J. Topp, N. Hagenen, W. Fr. Laub, Chr. A. Vohe, C. Fr. Th. Christensen, H. O. M. Hagemann, Chr. M. R. Fr. Holm. Senere kom 2 til: H. Th. G. F. Rendtorff og M. Pedersen.

Af Disciplene i de 5 øverste Klasser var ved Skoleaarets Begyndelse 9 Realelever; senere kom 4 til, som forandrede Bestemmelser*). Af disse 13 Realelever ere i Aarets Löb 8 udgaaede af Skolen, dels til speciellere Forberedelse, dels til praktisk Virksomhed, nemlig: W. Gedde, A. og Chr. Dalberg, H. Dige, O. Preisler, Chr. Walsøe, Chr. Jensen og Fr. Prahl. Udgaarde ere desuden: J., B. og O. Gedde; i Alt 11 Disciple. Skolens Discipeltal er for Dieblifiket (i Juni) 70, fordeelte saaledes i Klasserne:

---

*) Nogle af Realeleverne deelte dog i den latinske Undervisning.

7 Klassé.

A. 1. Julius Harthausen (Kammerjunker Harthausen, Herredsfoged i Lyøgaard Herred). 2. Georg Brahm (Pastor Brahm i Tæbring paa Morsøe). B. 1. Jesper Jespersen (Herredsfoged Jespersen i Habbing Herred ved Horsens). 2. Ditlev Christian Smidt (Cancelliraad Smidt, By- og Herredsfoged i Skive). 3. Wilhelm Carl Christian Schousboe (Pastor, Dr. Schousboe i Oddense). 4. Viggo Joachim Coelestinus Hindberg (Pastor Hindberg i Viborg). 5. Frederik Wimmer (Pleisken af Bogtrykker Bissting i Viborg).

6 Klassé.

1. Christian Frederik Neiße (praktiserende Læge D. Neiße i Nakskov). 2. Johannes Herman Bagger (Pastor Bagger i Åsels paa Morsøe). 3. Sophus Marius Repsoldorph (Procuretor Repsoldorph i Holstebro). 4. Hans Jacob Møller (Provst Møller i Breum). 5. Hans Ludvig Smidt (Broder til Nr. 2 i 7de Klassé B.). 6. Lorenz Høier Buchwaldt (Kjøbmand S. Buchwaldt i Viborg).

5 Klassé.

1. Oluf Magnus Michael Farsøe (Møller Farsøe i store Ryde Mølle ved Holstebro). 2. Frederik Carl Christian Andersen (Bundtmager Andersen i Viborg). 3. Jens Peter Deigaard (Overretesprocurator Deigaard i Viborg). 4. Christian Frederik Bretton (Kammerherre, Stiftamtmand, Baron L. Bretton i Viborg). 5. Christian Adolf Maria Louis Heilberg (Skolelærer, Cand. theor. Heilberg i Lønborg). 6. Henrik Albert Frederik Maaschou (Pastor Maaschou i Højslev). Ikke studerende: 7. Janus Balthazar Krarup Lind (Pastor Lind i Vejrum).

4 Klassé.

1. Ludvig Christian Fog (Ulhrmager Fog i Viborg). 2. Wilhelm Maaschou (Broder til Nr. 6 i 5 Klassé). 3. Frits

Hudolph Dohn (Adjunct Dohn). 4. Ferdinand Carl Julius Hübner (Pastor Hübner til Vester-Hornum). 5. Hannibal Jespersen (Broder til Nr. 1 i 7de Klasse B.). 6. Theodor Christian Fabricius Møller (Broder til Nr. 4 i 6te Klasse). Ikke studerende: 7. Christian Ludvig Faber (Proprietair Faber til Randrup). 8. Julius Philipson (afdøde Kjøbmand Philipson i Viborg). 9. Ivar Øvistgaard Jensen (Proprietair Jensen til Lundgaard). 10. Carl Ludvig Valsøe (Kammeraad Valsøe, Toldinspekteur i Viborg).

3 Klasse.

1. Anders Christian Gwalsen (Muursvend Andersen Voldrup i Viborg). 2. Jesper Lauritsen Elle (Forpagter Elle til Hessel). 3. Gottlieb Nicolai Christensen (Skolelærer Christensen i Viborg). 4. Alfred Ludvig Frits Nødkov (Proprietair Nødkov). 5. Jens Michael Buch (Farver Buch i Viborg). 6. Johannes Midler Valeur (afdøde Proprietair Valeur). 7. Hans Peter Julius Lillienkjold (Kammerjunker Lillienkjold, Herredesfoged i Øster- og Vester-Hanherreder). 8. Julius Sophus Bruno Grønholz (Krigsraad Grønholz, praktiserende Læge i Eghdebjerg ved Åsens). 9. Niels Christian Hauge Hauch (Proprietair Hauch til Timgaard). 10. Christian Sophus Borgen (Justitsraad Borgen, Herredesfoged i Middelsom- og Sønderlyng Herreder). 11. Carl Christian Garde (Pastor Garde i Roslev). 12. Natalius Samson (Kjøbmand Samson i Viborg). 13. Carl Frederik Montague Bretton (Broder til Nr. 4 i 5te Klasse). 14. Peter Sørensen (Gaardmand Søren Andersen i Brøndum). 15. Lauritz Martin Frederik Søegaard Høsgaard (adopteret af Cancelliraad Høsgaard, Postmester i Viborg). 16. Jacob Laurentius Alagaard (Pastor Alagaard i Gjellerup, Hammerum Herred). Ikke studerende: 17. Niels Martin Frost (Kjøbmand Frost i Viborg).

2 Klasse.

1. Orla Julius Sciavitsky Dalberg (Kammeraad Dalberg, Amtsforvalter i Viborg). 2. Valdemar Andreas Thorkil

Immanuel Gottlob (Pastor Gottlob til Vibarb og Vejlby). 3. Adolf Samson (Broder til Nr. 12 i 3die Klasse). 4. Jens Geert Nagaard (Broder til Nr. 16 i 3die Klasse). 5. Christian Diderik Gjedde (Kammerraad Gjedde til Glomstrup). 6. Peter Carl Theodor Wolle (Adjunct Wolle). 7. Martin Pedersen (Skolelærer Pedersen i Bellev). 8. Carl Tolstrup Bahnsen (Adjunct Bahnsen). 9. Wilhelm Frederik Laub (Bisshop Laub i Viborg). 10. Nijs Hagensen (Proprietair Hagensen til Voldborggaard paa Morsøe). 11. Oscar Rygaard (Consul, Kjøbmand Rygaard til Wolstrup). 12. Jørgen Andreas Brynjulf Borgen (Broder til Nr. 10 i 3die Klasse). 13. Jørgen Topp (Uhrmager Topp i Viborg). 14. Hans Jacob Hagemann (afdøde Kjøbmand Hagemann i Viborg). 15. Christian Adolf Voje (Maadmand i Viborg G. Voje). 16. Frants Wilhelm Ferdinand Dige (Kjøbmand Dige i Viborg).

1 Klasse.

1. Christian Michael Rottbøl Friis Holm (afdøde Pastor Holm til Aggersborg). 2. Johan Christoffer Venzen (afdøde Pastor Venzen i Heilstov). 3. Carl Frederik Thorning Christensen (Pastor Christensen til Lønberg). 4. Hermann Theodor Georg Ferdinand Rendtorff (Proprietair Rendtorff til Himmelstrup). 5. Johannes Buchwald (afdøde Proprietair Buchwald til Mandrup paa Morsøe). 6. Ludvig Severin Buchwald (Broder til Nr. 5). 7. Henrik Ole Hagemann (Broder til Nr. 14 i 2den Klasse).

II. Lærerne og Underviisningen.

Lærerfagene og Underviisningstiden har i dette Skoleaar været fordeelt omrent som i forrige saaledes, som følgende Schema udviser¹⁾:

	VII. A&B.	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Sum af ugl. Timer.
Dansk . . .	Wo. 3	Wo. 2	Wo. 2	Wo. 2	Wo. 3	Wo. 3	S. 6	20
Tydsf . . .	"	Wo. 3	Wo. 3	Wo. 2	S. 2	S. 5	S. 6	21
Franſf . . .	"	R. 2	R. 3	R. 2	R. 4	S. 6	"	17
Latin . . .	D. 9	We. 9	G. 9	G. 9	G. 9	"	"	45
Græſf . . .	D. 6	We. 5	We. 5	We. 5	"	"	"	21
Hebraif . . .	B. 2-2	"	"	"	"	"	"	4
Religion . . .	B. 21)	B. 2	B. 2	B. 2	B. 2	B. 3	B. 3	17
Historie . . .	P. 3	P. 2	P. 2	P. 2	P. 2	R. 2	R. 3	16
Geographic .	"	R. 2	R. 2	R. 2	B. 2	B. 2	B. 2	12
Naturhistorie .	"	P. 2	P. 3	13				
Naturlære . . .	D. 3-2	"	"	"	"	"	"	5
Mathematik .	D. 4-4	D. 4	D. 4	D. 3	D. 2	"	"	21
Regning . . .	"	"	"	"	D. 2	D. 4	S. 4 ²⁾	10
Skrivning . . .	"	"	"	R. 3	R. 3	R. 4	R. 4	10 ³⁾

Til Tegning er af Adj. Dohn anvendt 4 Timer ugentlig med de 3 laveste Klasser. I en femte Time øves 3de Klasse i geometrisk Tegning. Hver tegnende Discipel deltager i 2 Timer ugentlig. Til Gymnastik anvendes 5 Timer om Ugen, fordeelte paa 3 Partier efter Disciplenes forskjellige Fremgang. Det øverste Parti øves 1 Time ugentlig, de to nederste tvende Timer.

¹⁾ D. betyder Rector Olsen; We. Overlærer, Dr. Wessenberg; R. Overlærer Reij; Wo. Adj. Wolle; B. Adj. Bahnsen; S. Adj. Sprechelsen; D. Adj. Dohn; P. Adj. Pedersen; G. Adj. Greibe. Tvende Tal i en Rubrik betegne Timetalset for hver Klasseafdeling for sig. I Religion har VII. B desuden een særegen Time.

²⁾ Som i det foregaaende Skoleaar. Ved en Trykfeil i Skolesterretningerne for forrige Aar ere Regnetimerne i 1ste Kl. tillagte Adj. Dohn.

³⁾ Skrivetimerne for 1ste og 2den Klasse ere fælles.

Gymnaseundervisningen finder Sted i Gymnastiktimerne med Tillæg af en fjerde Time, saa at hver Discipel kommer til at deltagte i den 3 Gange om Ugen. Til Sang anvendes 4 Timer ugentlig, hvoraf 3 til de enkelte Stemmer, 1 til det samlede Chor. Adjunct Bahnsen har Inspectionen ved den gymnastiske Undervisning og i Fritidspartierne.

Under den 25de Oct. 1855 blev karakteriseret Overlærer J. Fr. Reij udnevnt til virkelig Overlærer ved Skolen.

Bed Kgl. Resolution af 26de Mai 1856 er const. Lærer, Candidat i Philologien August Carl Greibe, udnevnt til Adjunct ved Skolen.

Oversigt over Skolens Virksomhed i Skoleåret 1855—56.

Dansk.

1 Kl. Øvelse i Oplæsning og grammatiske Analyse er anstillet efter dansk Lærebog af Bondesen, Dorph og Krarup-Wilstrup. Desuden er jevnlig benyttet Fuchs, Røginds og Warburgs Lærebog. Formlæren og Sætningslæren er læst og flere Gange repeteret efter E. Wolles „Regler og Bestemmelser &c.“ Øvelser i Skriving efter Dictat ere anstillede 3 Gange om Ugen.

2 Kl. Øvelser i Oplæsning og grammatiske Analyse efter Molbechs danske Lærebog. Sætningslæren læst efter E. Wolles Grammatik, og både Formlære og Sætningslære repeteret. Da Klassen har tre Timer Dansk om Ugen, foretages hver anden Uge to Gange mundtlige Øvelser og eengang skriftlige — hver anden Uge omvendt. Som skriftlige Øvelser fornemmelig Oversættelse fra Tydsk og skriftlig Gjenfortælling samt Benyttelse af forskellige Lectioner i Borgens Veiledning.

3 Kl. Den ene Time Oplæsning og Analyse; i den anden Time Stil: Øvelser efter Borgens Veiledning, historiske og bibelhistoriske Stile samt Beskrivelser og selvopfundne Fortællinger

ester de to første Absnit i Trojels „Opgaver til skriftlige Udarbejdser og mundtlige Foredrag i Modersmaalet.“

4 Kl. Omtrent som i 3de Kl., kun med større Fordringer til Klassen.

5 Kl. Udarbejdser over forskelligartede Themaer, hvortil ei sjeldent fuldstændige Dispositioner meddeles af Læreren, — i Almindelighed Momenter og Anvisninger til saadanne.

6 Kl. Religiøse, historiske og især de saakaldte frie Opgaver. Døgsaa her meddeles undertiden Dispositioner til en Opgaves Besvarelse, men i Reglen kun oplysende og veiledende Bink.

7 Kl. Øvelser i skriftlig Afskrift omrent som i 6te Kl., kun med større Fordringer til Klassen. Litterairhistoriske Foredrag, hvortil Thortsens Litteraturhistorie benyttes som Grundlag. Præver af danske Digtere ligefra Kømpevisepoden indtil den nyere Tid ere forelæste.

Thydske.

1 Kl. Af Niises mindre thydske Lærebog er læst og repeteret S. 22—100. Efter P. Hjorts thydske Grammatik er læst Artiklerne, de regelmæssige og uregelmæssige Verbers Konjugation, Pronomina og Talord. Af Wølles Materialier S. 1—26.

2 Kl. Af samme Lærebog er læst og repeteret S. 100 til Enden. Desuden er af Campes Robinson der Yngere læst og repeteret S. 1—88. Af Wølles Materialier gjennemgaaet S. 27—34 og 37—48; af Grammatiken er læst alt det deriil Svarende, desuden det i den foregaaende Klasse læste repeteret.

3 Kl. Af Hjorts Lærebog er læst og repeteret S. 21—80; af Wølles Materialier gjennemgaaet S. 48—58. Efter Hjorts Grammatik det Vigtigste af Formlæren, med Undtagelse af Kjønslæren.

4 Kl. Af Hjorts thydske Lærebog, Udg. 1840: S. 183—194; 288—299; 337—358; 388—411. Af Grammatik læst Kjønslæren og Præpositionerne, samt repeteret hele Formlæren.

5 Kl. Af Hjorts Lærebog: S. 195—235; 526—542; 577—581; 590—600. Den thydske Formlære repeteret og

Syntaren foreløbig læst. Endst Stiil eengang om Ugen efter Grønbergs Stiiløvelser.

6 Kl. Af Hjorts høfste Læsebogs prosaistiske og poetiske Deel læst adskillige Stykker, deels som foresat Lecie, deels ex tempore. Syntaren fuldstændig læst og indøvet, og Formlæren flere Gange repeteret. Stiil i det første Halvaar efter Grønberg, i det sidste Halvaar efter passende Stykker i Holsts prosaistiske Læsebog. Endst Litteraturhistorie efter et af Læreren meddeelt Dictat.

Fraust.

2 Kl. Af Borrings Manuel de langue française er læst og repeteret forfra til S. 70. Efter Abrahams's franske Sproglære er læst Læren om Declinationen, de regelmæssige Verbers Conjugation, Kjønsbeiningen, Fleertalsdannelsen, Adjektiverne og Pronominerne. Det Læste er indøvet ved passende Uldvalg af Exempler af Sibberns franske Stiiløvelser.

3 Kl. Af Borrings Manuel des enfants er læst og repeteret fra S. 70—140. I Grammatiken (Abrahams's franske Grammatik) er læst Boiningsslæren, med Undtagelse af Reglerne for Kjønnet, Verberne paa oir, Adverbierne og Præpositionerne. Af Sibberns franske Stiiløvelser er gjennemgaaet et Uldvalg af Exempler fra S. 37—47.

4 Kl. I Abrégé du voyage du jeune Anacharsis er læst og repeteret fra S. 239—297 med Undtagelse af Capitlerne 33 og 37. Af Abrahams's franske Grammatik er Boiningsslæren læst og repeteret, Reglerne for Kjønnet undtagne. I Sibberns franske Stiiløvelser er gjennemgaaet og repeteret et Uldvalg af Exempler fra S. 37—53.

5 Kl. I Abrégé du voyage du jeune Anacharsis er læst og repeteret fra S. 135—220, med Undtagelse af det 19de Capitel. Af Abrahams's franske Sproglære er læst hele Boiningsslæren, og det i Grammatiken Læste er indøvet ved et Uldvalg af Exempler i Sibberns Stiiløvelser (Pronominerne og Verberne).

6 Kl. Som Læsebog er afbenyttet Etudes littéraires par Boring fra S. 1—10, fra S. 252—335 og fra S.

404—440. Til cursorfist læsning er afbenyttet *Leçons de littérature et de morale par Noël*, hvori ere læste flere Stykker af Forfattere fra det 18de og 19de Aarhundrede. Af Abraham's franske Sproglære er repeteret hele Boeiningslæren og de vigtigste Capitler af Syntaxis.

Latin.

3 Kl. Af Bergs og Möllers Læsebog er læst og repeteret 1ste Afdelings 1ste Afsnit og enkelte Exempler af 2det Afsnit. Af Madvigs Grammatik er Formlæren læst og repeteret. Det Vigtigste af Casuslæren er meddeelt mundtlig.

4 Kl. Af Cornelius Nepos læst og repeteret indtil Thrasybulus; ligeledes læst og repeteret 1ste Bog af Cæsars Gallerkrig. Af Madvigs Grammatik er Syntaxens første Afsnit læst og Formlæren repeteret. Stiil er freven to Gange om Ugen efter Trojels Exempelsamling og Ingerslevs Materialier.

5 Kl. Ciceros Taler pro Milone og de imperio Pompeji læste og repeterede. Af Madvigs Grammatik er Syntaxens 2det Afsnit lært og Formlæren samt Syntaxens 1ste Afsnit repeteret. Stiil er freven to Gange om Ugen efter Ingerslevs Materialier.

6 Kl. Cic. Cato major og Lælius. Livii lib. I. Af Madvigs Grammatik Syntaxens 1—3 Afsnit og Formlæren indtil Orddannelseslæren gjennemgaaet. Stiil to Gange ugentlig efter Bumpts Opgaver S. 1—53.

7 Kl. Livii lib. II. Taciti Germania. Virg. Æn. lib. IV & V. Horatii Od. libb. III & IV & carm. sæc. Lært Tillægene til Syntaxen i Madvigs lat. Grammatik og repeteret hele Grammatiken. Cursorfist er læst: Curtii lib. VII c. 5 — lib. X fin. — Senecæ de constantia sapientis lib. Til Stiil og Verston er anvendt 3 Timer ugentlig.

Græsk.

4 Kl. Bergs Schema og dertil svarende udvalgte Exempler af Bergs Læsebogs første Cursus samt af andet Cursus Tablerne. Det Vigtigste af Tregders Formlære.

5 Kl. Xenophons Anabasis 3die og 4de Bog. Den attiske Dialect af Tregders Formlære.

6 Kl. Homers Odyssee 1ste, 2den, 3die Bog og af 4de Bog de første 625 Vers. Den attiske og episke Dialect af Tregders Formlære.

7 Kl. Herodoti lib. II. Platonis Crito. Homeris Iliad. libb. IX & X. Ordfeiningslæren gjennemgaet efter Madvig. Den græske Litteraturhistorie efter Tregder, og græske Antiquiteter efter Bojsen. Af Tregders Anthologie Elegierne, Epigrammerne og nogle af de syriske Digte (Nr. 9—19).

Hebraisk.

7 Kl. B. Det Vigtigste af Whittes hebraiske Sproglære, samt de 20 første Capitler af Genesiss.

A. Genesiss: Cap. 21—Enden, de 15 første Psalmer og Propheten Jonas.

Religion.

1 Kl. Af Daugaards og Stockholms Bibelhistorie det gamle Testamente og de 15 første Stykker af det nye. De 3 første Parter af Luthers lille Katechismus.

2 Kl. Af samme Bibelhistorie det nye Testamente fra 15de Stykke, samt repeteret det gamle. Af Valles Lærebog Cap. 1—3 § 5.

3 Kl. Af Valles Lærebog Cap. 3 § 5 — 5 (incl.). Af Herslebs Bibelhistorie: forfra indtil Kong David.

4 Kl. Af Valles Lærebog Cap. 7 og 8, samt repeteret de 5 første Cap. Af Herslebs Bibelhistorie: fra 2den Afsdelings 4de Periode til de apokryphiske Bøger i 3die Afsdeling.

5 Kl. Efter Gads Lærebog fra § 40 til § 67. Herslebs Bibelhistorie: fra de apokryphiske Bøger i 3die Afsdeling til 4de Afsdelings 4de Periode.

6 Kl. Efter Gads Lærebog fra § 71 til § 102. Herslebs Bibelhistorie: fra 4de Afsdelings 4de Periode til Enden, samt repeteret hele Bibelhistorien.

7 Kl. B. Efter Gads Lærebog: § 109 til Enden, samt Indledningen og 1ste Cap. (§ 121—129 og § 33—39 er forbis gaaet). A har repeteret hele Lærebogen.

Vibellæsning. 7 Kl. har læst de 10 første Cap. af Johannes Evangelium i Grundsproget. Med de øvrige Klasser er læst forskellige Dele af det nye Testamente i Modersmalet.

Historie.

1 Kl. Den gamle Historie læst og repeteret efter Koefoeds „Historiens vigtigste Begivenheder“ udg. af Chrige.

2 Kl. Middelalderen og den nyere Historie til den franske Revolution læst og repeteret efter samme Lærebog.

3 Kl. Læst og repeteret Danmarks Historie efter Allens Lærebog, dog med Forbigaaelse nærmest af meget af det der hører til Culturhistorien og er mere beskrivende end fortællende.

4 Kl. Den gamle Historie læst og repeteret efter Koefoeds Udtog.

5 Kl. Efter Koefoeds Udtog læst og repeteret Norge, Sverrig, Rusland, Polen, Preussen og Frankrig indtil Revolutionen. Resten af Frankrig læst efter Koefoeds Hist. vigt. Beg.

6 Kl. Efter Koefoeds Udtog læst og repeteret Rusland, Preussen, Polen, Ungarn, Frankrig og Tyskland.

7 Kl. A. Verdenshistorien efter Koefoeds Udtog og Danmarks Historie efter Allen er repeteret ethnographisk og synchronistisk.
B. Repeteret det samme Pensum; men i denne Klasseafdeling ere de historiske Begivenheder kun behandlede ethnographisk.

Geographie.

1 Kl. Ingerslevs lille Geographie er lært, dog er i de 4 sidste Verdensdele en stor Deel forbigaat.

2 Kl. Af Munthes Geographie udg. af Velschow er lært Indledningen til Europa, Danmark, Norge, Sverrig, Rusland og Preussen.

3 Kl. Af samme Lærebog er lært: Nederlandene, Belgien, det britiske Rige, Portugal og Spanien, Frankrig, Schweiz og Italien.

4 Kl. Efter samme Lærebog er læst og repeteret: Mellemamerica, Vestindien, Sydamerica, Australien, Indledningen til Europa, Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Polen, Preussen og Tyskland.

5 Kl. Efter samme Lærebog er læst og repeteret: Mellemamerica, Vestindien, Sydamerica, Australien, Indledningen til Europa, Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Polen, Preussen og Tyskland.

6 Kl. Efter samme Lærebog er læst og repeteret: De fem Verdensdele. Ved Europa er afbenyttet Schouws Skildring af Europa.

Naturhistorie.

1 Kl. Efter Bramsens og Dreiers Lærebog læst og repeteret Pattedyrene og Fuglene. (3 af Disciplene som ere på andet Åar i Klassen, have tillige læst Krybdyr og Fiske).

2 Kl. Læst Krybdyr og Fiske; det samme repeteret tillige med Pattedyr og Fugle.

3 Kl. Læst de beenløse Dyr, som tilligemed Beendhyrene ere repeterede.

4 Kl. Læst Botaniken, som tilligemed Zoologien er repeteret.

5 Kl. Læst Mineralogen efter Funkes Lærebog samt Geologien og et kort Omrids af den comparative Physiologie, begge efter Dietat. Dette tilligemed Zoologien og Botaniken er repeteret.

6 Kl. Repeteret alt det forhen Læste, hvilket her for de enkelte Klasser er opgivet.

Naturlære.

7 Kl. A. Ørsteds „Naturlærens mechaniske Deel“ og Silsverbergs „Naturlærens chemiske Deel“ gjennemgaade.

7 Kl. B. Ørsteds „Naturlærens mechaniske Deel“ forfra til almindelig Bevægelseslære og Silsverbergs chemiske Deel.

Mathematik.

1 Kl. Praktisk Regning efter Mundts og Ursins Regnebøger, især Brok og Reguladetri i hele Tal.

2 Kl. Praktisk Regning (Brøkleren og Reguladetri i hele Tal og Brøk).

3 Kl. Bergs Arithmetik. De første 2 Capitler og 8de og 9de Capitel om Bogstavregning og Regning med Radstørrelser. Forsvrigt praktisk Regning (Reguladetri i Brøf og Øvelsesopgaver af blandet Indhold).

4 Kl. Bergs Arithmetik, Art. 68—124. Ramus's Geometrie forfra til Art. 47.

5 Kl. Bergs Arithmetik, Art. 99—189. Ramus's Geometrie, Art. 47—96.

6 Kl. Bergs Arithmetik, Art. 189—249. Ramus's Geometrie, Art. 109—128, med Forbigaaelse af Art. 111 og 114.

7 Kl. A. Den mathematiske Geographie efter Steen. Gjennemgaæst og repeteret det hele mathematiske Cursus i Arithmetik, Geometrie, Stereometrie og Plantrigonometrie efter Berg og Ramus.

7 Kl. B. Bergs Arithmetik, Art. 204—244. Plantrigonometrien efter Ramus og Stereometrien forfra til 3die Affnit.

Tegning.

Frihaandstegning i de 3 første Klasser efter Høsteds Tegninger. Desuden har tredie Klasse een Gang ugentlig haft geometrisk Tegning.

III. Videnskabelige Samlinger.

Den zoologiske Samling

har modtaget følgende Tilvoært fra det zoologiske Museum i København.

A. En Conchyliesamling paa 253 arter, etifetteret og forsynet med Æsker.

B. Skeletter, Cranier m. m.
Hovedskallen af en Græbling.

Hovedskallen af en Hest.
do. med Tæller af et Raadyr.

Et Ørehorn.

En Delphinlufse.

Myxine glutinosa med Glas.

C. Udstoppede Fugle.

Carbo cormoranus.
Mormon fratercula.
Tulica atra.
Scolopax gallinula.
Cuculus canorus.
Caprimulgus europaeus.
Cypselus apus.
Hirundo urbica.
Parus coeruleus.
Sturnus vulgaris.
Loxia curvirostra.

D. Udstoppet Fisæ.

En Hai.

E. Leddyr i Spiritus.

Scorpio sp.
Aranea sp. 2.
Mygale sp.
Ixodes sp.
Hydrachna sp.
Scolopendra sp.
Geophilus electricus.
Glomeris sp.
Nautilograpsus.
Gelasimus.
Lupea sp.
Stenorhynchus sp.
Krabbelarver.
Pagurus pubescens.
Dromia sp.
Galathea sp.
Hippolyte sp.

Crangon Boreas.
Thysanopus sp.
Mysis sp.
Squilla Desmarestii.
Gonodactylus chiragra.
Squillerichthus sp.
Alima sp.
Thyllosoma sp.
Cuma Rathkii.
Nymphon sp.
Cyamus sp.
Caprella sp.
Idothea sp.
Aega sp.
Hyperia sp.
Gammarus sp.
Lysianassa lagena.
Argutus foliarcus.
Calanus sp.
Daphnia sp.
Nebalia bipes.
Branchipus sp.
Apus sp.
Pentelasmus sp.
Cineras vittata.
Ption auritus.
Balanus Hammeri.
Clavella sp.
Anchocella sp.
Condracanthus sp.
Caligus sp.
Dinemura sp.
Læmargus muricatus.
Lernæopoda Carpionis.
Lernæa branchialis.

Skolens Bibliothek.

har erholdt følgende Silvært:

Herodotos, erkl. v. *H. Stein*, Ister Bd., 1-2 Buch. 1856.
Isocrates, ausg. Reden, erkl. v. *Rauchenstein*. 1855.
Plutarch, ausg. Biographien, erkl. v. *C. Sintenis*. 1-3 Bdeh. 1855.

- Euripidis tragœdiæ, rec. A. Kirchhoff, vol. 2. 1855.
- *II. Stephani, thesaurus Græcæ linguæ ed. Hase etc., vol. VIII, fasc. 3.
- E. Gerhard, griechische Mythologie, 2, Bd. 1855.
- G. F. Schoemann, griechische Alterthümer, 1ster Bd. 1855.
- General-Register zu R. Schwenk's Mythologie der Griechen, Römer etc. 1855.
- M. T. Cicero's ausg. Reden v. K. Halm, 1., 2. u. 6. Bdch. 1854-56.
- C. J. Caesaris commentarii de bello Gallico, v. J. C. Held. 1832.
- C. Sall. Crispi opera. Rec. Fr. Kritzius. vol. 1-2. 1828-35.
- M. F. Quintiliani de inst. orat. libri XII. Ed. ster. T. 1-2. 1829.
- M. Seyffert, palæstræ musarum. I. 1835.
- Ph. E. Huschke, die Oskischen und Sabellischen Sprachdenkmäler. 1856.
- M. Uhlemann, Thoth oder die Wissenschaften der alten Aegypter. 1855.
- H. Brunn, Geschichte der Griech. Künstler, 1. Th. u. 2. Th. 1ste Abth. 1853-56.
- J. Overbeck, Pompeji in seinen Gebäuden etc. darg. 1855.
- A. J. Layard, Nineveh u. seine Ueberreste. 1854.
- R. Lepsius, das allg. linguist. Alphabet. 1855.
- *Zendavesta, ed. and transl. by N. L. Westergaard. Vol. 1. 1852-54.
- G. L. Kriegk, die Völkerstämme u. ihre Zweige. (Anh. zu Schleifer's Weltgeschichte). 1855.
- M. Duncker, Geschichte der Alterthümer. 1-2 Bd. 1855-56.
- C. F. Petermann, Lehrbuch der allg. Geschichte. 1. Th. 1855.
- G. Grote, Geschichte Griechenlands v. N. N. W. Meissner u. E. Höpfner. 1-5 Bd. u. 6. Bd. 1. Abth. 1850-56.
- G. M. Redslob, Thule. 1855.
- A. Schwegler, Römische Geschichte. 1. Bd. 1-2 Abth. 1853.
- W. Rüstow, Heerwesen u. Kriegsführung Cäsars. 1855.
- A. Thiers, Cons. og Keiserd. Historie. 123-129 Lev.
- B. Monnard, Schweizerbilder. 1855.
- Juc u. Gabet, Wanderungen durch die Mongolei nach Thibet. 1855.
- J. P. Trap, statist. top. Beskriv. af Konger. Danmark. 1ste H. 1856.
- *Aarsberetn. fra det Kgl. Geheimearchiv. I. 3-4. 1854-55.
- *Statistisk Tabelværk. Ny Række. 9-11 Bd. 1854-55.
- *Meddelelser fra det statistiske Bureau, 2den Saml. 1855.
- *Th. J. Erslew, Suppl. til „Udn. Forsatter-Lexikon.“ 1-3 H. 1854-55.

- N.** Kjørboelling, Danmarks og Hertugdømmernes Fugle. 6—9 Supplb.
G. Burmeister, Geschichte der Schöpfung. 6te Ausg. 1856.
 — geologische Bilder. 1—2. Bd. 1855.
B. Cotta u. J. Schaller, Briefe über A. v. Humboldts Kosmos.
 1—3 Bd. 1855.
A. v. Humboldt, Umrissse von Vulkanen.
M. J. Schleiden, die Pflanze u. ihr Leben m. Kpf. 1855.
W. E. Wittwer, die physikalische Geographie fasslich darg. 1855.
N. Andersen, Stjernefort for Kjøbenhavn og Omegn. 1856.
- J.** P. Mynster, Blandede Skrifter. 2de Afd. IV. 2—3 og V. 1—3.
 1855—56.
J. M. Thiele, Thorvaldsen i Kjøbenhavn 1839—44. 1856.
L. G. Geijers samlade skrifter. Förra afd. 8de Bd. og sedn. afd.
 5te Bd. 1854—55.
W. J. Prescotts saml. Skrifter ved L. Molte. 1 H. 1856.
F. Kugler, Geschichte der Baukunst. 2—4 Lief.
 — Handbuch der Kunstgeschichte, 1ster Bd. 1856.
J. Schmidt, Geschichte der deutschen Literatur im 19 Jahrh. 1—3
 Bd. 1855.
A. Schwegler, Philosophiens Historie ved F. C. B. Dahl. 1 H. 1856.
A. Stahr, Torsø. 2 Bd. 1855.
H. Weiss, Kostümkunde. 1ste Lief.

Dansk Maanedsskrift ved Steenstrup, Juli—Dec. 1855. Jan.—Juni 1856.
 Nordisk Universitetstidskr. 3 H. 1855. 1 H. 1856.
 Jahns Jahrb. 71—72 Bd. 6—12 H. 73—74 Bd. 1—5 H. Supplbd. Neue
 Folge. 1 Bd. 1—3 H.
 *Oversigt over det kgl. d. Vid. Selsk. Forh. 1855. 1, 2, 4.

- *Univ. Progr. ved Kongens Fødselsdag. 1855. (J. E. Larsen, 38—
 lands statsretts. Stilling).
 *Univ. Progr. ved Reformationssfesten 1855. (R. Nielsen om Theolo—
 giens Naturbegreb).
 *L. Helveg, de danske Domcapitler. 1855. (Doctordisp.)
 *L. Müller, den maced. K. Philip II. Mynter. 1855. (Doctordisp.)

*Universitetets Lections-Katal. for Æsteraarshalvåret 1855 og For—
 arshalvåret 1856 samt Listen over dem, som i 1855 have underlaæst
 sig Afgangsexamen og den philosophiske Examens. *De i 1855 udg.
 Programmer fra Aalborg, Århus, begge Borgerdybskolerne, Frede—
 riksborg, Helsingørs Realskole, Herlufsholm, Horsens, Helsingør, Metro—

politanskolen, Nykøbing, Odense, Randers, Nibe, Hoeskilde, Rønne
høiere Realskole, Sorø, v. Westens Institut, Viborg, Nejkjavig (1853
og 1854), 4 fra Slesvig (Flensborg, Haderslev, Rendsborg og Sles-
vig) for 1854 og ligesaa mange for 1855, 5 fra Holstein (Altoua,
Glückstadt, Flæhoe, Kiel, Flæsen) for 1854 og ligesaa mange for 1855,
1 fra Lauenborg (Ratzeburg) for 1854 samt 1 for 1855; fra Norge:
1 for 1853 (Christiania Borger- og Realskole), 3 for 1854 (Bergens
K. St., Christiania K. St., Skeens Larve Skole); ligeledes 141 i Preus-
sen udg. Programmer for 1854.

Discipelbibliotheket

er i Skoleaaret 1855—56 foreget med følgende Bøger:

J. Herz, dramatiske Værker, 9—12 Bind. — L. Cornelius Sulla, eine Biographie von Dr. Th. Lau. — Eventyr og Fortellinger af Washington Irving. — Folkekalender for Danmark, 1856. — Klaus Linbek den Yngre, af T. A. Becker, Prof. — Danmarks Kamp for Slesvig i Aarene 1848 til 49 og 50, 3de Bind. — Wolters Rust, af Washington Irving. — Aus dem Seelen, af Basil Hall. — Das Leben Georg Washingtons, von Washington Irving.

IV. Beneficier.

Skolestipendiets høieste Grad, 50 Rdl., nyde i dette Skoleaar: P. G. Brahm og W. Schousbo; den mellemste Grad, 35 Rdl.: Chr. F. Reiß, J. C. Gedde, J. P. Deigaard, Fr. Dohn; den laveste Grad, 20 Rdl.: F. Wimmer, H. J. Møller, O. M. Farsøe, F. C. Andersen, H. Raaschou, J. B. Lind, C. A. M. Feilberg, E. C. Fog og F. C. Hübner. — Fri Undervisning er tillagt: C. D. Smidh, A. C. Ewaldsen, G. N. Christensen, J. S. B. Grønholt, H. J. Hagemann, Biggo Gedde, C. M. R. F. Holm, J. C. Venzen; og som extraordinaire Gratister: C. Th. Wolle og C. T. Bahnsen.

Det Moltkeske Legats to Renteportioner paa 40 Rdl.
hver, har været tillagt J. C. Gedde og C. M. F. Hofgaard.

Det Mallingste Legats Rente (67 Rdl. 48 $\text{\AA}$) tildeleses sidste Gang Skolens Dimissus G. M. Henningsen.

Det Nissenske Legats Rente blev i December 1855 saaledes uddeelt:

Som Opmuntring for Flid og god Opførsel til-
lagdes af Rentens Femtedeel, 101 Rdl. 24 Sk.: G. Brahm,
J. Barthausen, J. Jespersen, W. Schousboe, H. Bagger, O.
Børsoe, Fr. Andersen, W. Raaschou, J. G. Agaard hver 11
Rdl. 24 Sk.

Som Understøttelse for trængende og sædelige
Disciple uddelethes de fire Femtedele, 405 Rdl. 36 Sk.,
saaledes: A. Ch. Ewaldsen, tillagdes en Portion paa 50 Rdl.
36 Sk.; 5 Portioner à 35 Rdl. tillagdes: Chr. Reiß, L. Chr.
Fog, Fr. Dohn, Carl Bahnsen og Chr. Holm; 9 Portioner à
20 Rdl. tillagdes: Fr. Wimmer, P. Deigaard, L. Feilberg, G.
N. Christensen, S. B. Grønholtz, Viggo Gedde, C. Th. Wolle,
H. J. Hagemann og J. G. Venzen.

Blandt disse Disciple tilkendegaves det Reiß, Deigaard, Fog,
Dohn, Ewaldsen, Christensen og Bahnsen, at den dem tillagte
Understøttelse tillige var at betragte som et Bevis paa Anerkjen-
delse af deres sædeles Flid og gode Opførsel.

Af hjemfaldne Oplagspenge tillagdes G. M. Henningsen
(dimitteret 1855) 60 Rdl. og Ole Thorson (dimitteret 1853)
35 Rdl.

Renten af det Jessenske Legats Oplagscapital (c. 9 Rdl.
hver Portion) nydes af Skolens Dimissus O. Thorson og
Discipel W. Schousboe.

Renten af det Juelske Legat (c. 30 Rdl. hver Portion)
nydes af Skolens Dimissi Sophus Th. Kr. Smith og G. Hen-
ningsen.

V. Regnskabsvæsen.

Skolens Indtægter og Udgifter i Regnskabsåret fra
1ste April 1855 til 31te Marts 1856.

Indtægter:

1. Renter af Skolens Capitaler	1,756	Rd.	42	St.
2. Fordelogsindtægter	12,740	—	49	—
3. Indtægter af Kirker og Præstekald	13	—	"	—
4. Skolecontingenter	1,852	—	88	—
5. Indtægter fra Læss	729	—	17	—
6. Beholdning efter forrige Åars Regnskab	4,174	—	8	—
7. Restancer	10	—	"	—
8. Indfriede Laan og refunderede Gageforskud	980	—	"	—
9. Tilkid af den almindelige Skolefond	180	—	"	—
	22,436	Rd.	12	St.

Udgifter:

1. Gager	8,770	Rd.	80	St.
2. Til Timelærere og for Extratimer	830	—	76	—
3. Bibliotheket og det videnskabelige Apparat	320	—	"	—
4. Bygningernes og Inventariets Vedligeholdelse	294	—	36	—
5. Brennstel og Belysning	317	—	88	—
6. Skatter og Afgifter	1,014	—	40	—
7. Regnskabsførelsen	279	—	89	—
8. Testamentariske Forpligtelser	180	—	"	—
9. Löbende og tilfældige Udgifter	404	—	23	—
10. Extraordinaire Udgifter	40	—	"	—
11. Dyrtidstilslæg	338	—	"	—
12. Udsatte Capitaler og bevilgede Gageforskud	900	—	"	—
13. Afgivet Overskud til den almindelige Skolefond	4,000	—	"	—
14. Restancer	85	—	"	—
15. Beholdning	4,660	—	60	—
	22,436	Rd.	12	St.

Stipendiesfondens rentebærende Capital var 11,492 Rd. 64 St. ved Slutningen af Regnskabsåret. Oplagspengene belpb sig til 840 Rd., hvoraf 353 Rd. ere udsatte mod 4 pCt. Rente, og Resten staaer i Viborg Spareskasse.

Det Nissenske Legats Grundfond er 13,165 Rd. 56 St. Oplagspengene varer ved Regnskabsårets Slutning 768 Rd. 59½ St., hvoraf 174 Rd. 40 St. ere udsatte mod 4 pCt. Rente, og Resten staaer i Viborg Spareskasse.

VI. Examina.

A. Afgangsexamen.

1. Afgangsexamens første Deel underkastede sig i Maaret 1855 sex af 6te Klasses Disciple. Følgende Tabel indeholder deres Navne og Charakterer.

	Tydt.	Fransl.	Geo-graphie.	Natur-historie.
J. S. Jeoperson	mg.	mg.	ug.	ug.
W. C. Chr. Schousboe	mg.	mg.	mg.	mg.
W. J. C. Hindberg	mg.	godt.	mg.	mg.
F. Wimmer	godt.	godt.	godt.	mg.
H. P. Borring	godt.	godt.	godt.	tg.
Chr. D. Smidt	mg.	mg.	mg.	mg.

Disse Disciple bestode derefter saaledes ved Skolens Aarsexamen i de øvrige Tag, at de blevne opflyttede i 7de Klasse B, med Undtagelse af den næstsidste.

Afgangseramens anden Deel underkastede sig i 1855 tre Disciple i 7de Kl. A, hvilc Navne og Charakterer ere angivne paa en vedføjet Tabel.

2. Til Afgangseramens første Deel have i aar indføllet sig de sex studerende Disciple, som forhen ere ansorte paa Discipellisten under 6te Klasse, og Privatisten Rasmus Sørensen Knudsen, Lærer ved Landbokolen i Oddense, med Dimissionsvidnesbryd fra Dr. Schousboe, Sogneprest sammestedts.

Til Afgangseramens anden Deel have indføllet sig Hans Frederik Julius Barthausen og Peter Georg Emil Brahm, begge af 7de Klasse A.

1) Skriftlige Prøver.

a) Ved Afgangseramens 1ste og 2den Deel.

- Mandagen den 23de Juni Kl. 9—1. VII, A. Dansk Stil.
 Kl. 4—8. VII, A. Geometrisk Opgave.
 Tirsdagen den 24de Juni Kl. 9—1. VII, A. Latinisk Stil.
 Kl. 4—8. VI. Tydsk Stil.
 Onsdagen den 25de Juni Kl. 9—1. VII, A. Arithmetisk Opgave.
 Kl. 4—8. VII, A. Latinisk Version.

b) Ved Skolens Værsexfamen.

Torsdagen den 10de Juli.

Dansk Stil 8—12. V. og VI*)	Geometrisk Udarbeidelse 2—6.
— — 9—12. II. III. og IV.	VII, B.
— — 9—11. I.	Latinisk Version 2—6. VI. Tydsk Stil 2—5. V. Regning 2—4. II.

Fredagen den 11te Juli.

Latinisk Stil 8—12. IV. V. og VI.*)	Mathematiske Udarbeidelser 2—6.
Arithmetisk Udarbeidelse 8—12.	VI.
VII, B.	
Regning 8—10. III.	
— 10—12. I.	

2) Mundtlige Prøver.

Ved Afgangseramens 1ste og 2den Deel og ved Skolens Værsexfamen.

Mandagen den 14de Juli.

9—10. VI. Latin.	9—11. II. Franskt.
10—11. V. Geographie.	11—12½. IV. Historie.
11—12. I. Geographie.	3—4½. IV. Tydsk.
3—4½. VII, B. Latin.	4½—6½. III. Naturhistorie.
4½—5½. I. Religion.	

*) VII, B. skrev Opgaverne i Møversmalet og Latin sammen med VII, A.

Translocationshøjtideligheden finder Sted Tirsdagen den 22de Juli, Kl. 4. Efterm. Sommerferien begynder den 23de Juli og varer til den 22de August, begge Dage medregnede. Den 23de August, Kl. 8 Form. prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple, og om Eftermiddagen Kl. 2 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Examination og Translocationshøjtideligheden indbydes herved Disciplenes Forældre og Værgør samt Enhver, som interesserer sig for Skolens Virksomhed.

F. C. Olsen.

Charakteerliste

over

den ved Viborg Kathedralskole i 1855 afholdte Afgangsexamen.

		Lydl.	Fransl.	Geogra- phie.	Natur- historie.	Dansk.	Latin skriftil.	Latin mundtl.	Græst.	Meli- tion.	Historie.	Aritm- etik.	Geo- metrie.	Natur- lære.	Søved- Charakteer.	He- braisk.
1	G. Henningsen	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	mg.	ug.	ug.	ug.	Første Cha- rakteer med Udmærkelse.	—
2	C. J. Thorup	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	godt.	godt.	tg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	Første Charakteer.	—
3	S. Chr. A. Sørensen	tg.	godt	mg.	mg.	godt.	godt.	godt.	tg.	godt.	mg.	mg.	tg.	tg.	Anden Charakteer.	—

De fire første Rubriker indeholde Charaktererne ved Afgangsexamens 1ste Deel.

Fortegnelse

over

Bøger og Skrifter

i

Viborg Kathedralskoles

Bibliothek.

Kjøbenhavn.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri
ved F. S. Mühle,

1856.

Indhold.

	Side.
I. Theologie:	
Indledende Skrifter	1.
Bibelen	1.
Forklarende Skrifter	3.
Lexica og Grammatiker	5.
Kirkescibre	6.
Troes- og Sebelcere	6.
Historiske Skrifter	8.
Opbyggelsesskrifter	10.
Orientalia	11.
Tidsskrifter	11.
II. Philologie:	
Greæske Digttere	11.
— Prosaister	14.
Latiniske Digttere	21.
— Prosaister	25.
Sproglære og Ordbøger	33.
Antiqviteter, Archæologie, Litteraturhistorie	37.
Almindelig Sprogstudium	41.
Nyere Latinister	41.
Tidsskrifter	42.
III. Mythologie	43.
IV. Nyere Sprog og Litteratur:	
Nordisk Litteratur	44.
Tydk Litteratur	48.
Engelsk Litteratur	50.
Fransk og Spansk Litteratur	50.
Litteraturhistorie	51.
V. Historie:	
Almindelig Historie	53.
Oldtidens Historie	56.
Middelalderens og den nyere Tids Historie	58.
Historiske Hjælpevidenskaber	65.

	Side.
VI. Geographie:	
Almindelig og speciel Geographie	66.
Reisebeskrivelser	69.
Statistik	70.
VII. Mathematik og Naturvidenskab:	
Mathematik	71.
Naturvidenskab	73.
VIII. Philosophie	76.
IX. Pædagogik	77.
X. Esthetik og Kunst	79.
XI. Politik	80.
XII. Jurisprudents	81.

I.

Theologie.

Indledende Skrifter.

- Clemm, H. W., vollst. Einleitung in die Religion und gesammte Theologie. 1—7 Bd. Tübing., 1773. 4.
- Georgi, Chr. Sig., hierocriticus n. test. sive de stylo n. test. libri tres. Vittenb. et Lips., 1733. 4.
- Mosheimus, J. L., grundige Tanker i afskillige vigtige Materier, overs. af C. Wiinholt. Åbh., 1770.
- Niemeyer, D. G., Praestebibliothek. Overs. ved J. Wolf. 1—3 D. Åbh., 1782—85.
- Nösselt, J. A., Anweis. z. Bildung ang. Theologen. 1—3 Bd. Halle, 1791.
- Pfeifferi, A., critica sacra, de sacri codicis partitione, editionibus variis p. p. Dresdæ, 1680 sig.
- Semleri, J. S., instit. brevior ad liber. erudit. theol. Liber 1—2. Halæ Magd., 1765.
- Semlers, J. S., Versuch einer näheren Ans. zu nutzl. Fleiße in der ganzen Gottesgelehrsamkeit. Halle, 1757.

Bibelen.

Det gamle Testamente på hebræisk, Septuaginta,
Oversætter af Bibelen.

- Biblia. Basileæ, 1491.
- Biblia Hebraica, v. 1—4. Genevæ, 1768.
- Biblia Hebraica, v. 1—2. (s. t.) 4.
- Biblia Hebraica cura ac studio J. H. Michaelis. Halæ Magdeb. 1620.
sig. fol.
- Biblia sacra, Hebreice, Græce et Latine. Cum annot. Fr. Vatabli.
T. 1—6. s. l. 1616. fol.
- Testamentum, vetus, Græcum, ex versione, septuaginta interpretum.
Londini, 1653. 4.

- Testamentum, vetus, ex versione septuaginta interpretum. Ed J. J. Breitingerus. T. 1—4. Tig. Helv., 1730. fig. 4.
- Testamentum, vetus, Græcum, ex versione septuaginta interpretum. Rec. C. Reineccius. Lip., 1730.
- Bible, la sainte, qui contient le vieux et le nouveau Testament. Par D. Martin. T. 1—2. Amsterd., 1707. fol.
- Biblia. Prentet efter K. Christian d. IV. Befaling. København., 1633. fig. fol.
- Biblia, det er den ganske hellige Skrifts Bøger. Kbh., 1830. fol. 2 Expl. Schrift, die heilige, alten und neuen Testaments, v. N. Teller m. M. 1—19 Bd. Leipzig, 1749—70. 4.
- Jobus, Proverbia Salomonis, Ecclesiastes, Canticum Canticorum, ex rec. text. Hebr. et versionum antiqu. lat. versi a J. A. Dathio. Halæ, 1789.
- Prophetæ majores ex rec. textus Hebraici et versionum antiquarum latine versi a J. A. Dathio. Halæ, 1785.
- a. Psalmorum Davidis liber. Ex Arabico idiomate in Latinum transl. Romæ, 1614.
- b. Duval, J. B., dictionarium Latino-Arabicum Davidis Regis. Par., 1632. 4.
- David's Psalmer. Overs. af F. J. Heise. Kbh., 1850.
- Excerpta veteris testamenti syriaci cum Latina interpr. nova et annotation. Chr. Cellarii. Cizæ, 1682. 4.

Det ny Testamente i Grundspørgs og Oversættelser.

- Testamentum novum. Cuius Græco contextui resp. interpr. duæ, una vetus, altera Theod. Bezæ. 1538. s. l. fol.
- Testamentum, novum, Græce. Ed. J. J. Griesbach. Vol. 1—2. Halæ, 1775—77.
- Testamentum, novum, Græce. Ex rec. J. J. Griesbachii. T. 1—2. Lips., 1805.
- Testamentum, novum, Græcum, ed. receptæ. Opera et studio J. J. Wetstenii. T. 1—2. Amstel., 1751. fol.
- Testamentum, novum, D. N. Jesu Christi. Latine redd. L. Sahl. P. 1—2. Hafniae, 1780.
- Testamente, det nye. Kbh., 1838. 12 Expl.
- Testament, det nye, overs. ved C. Bastholm. 1—2 D. Kbh., 1780.
- Testament, det nye, overs. af D. H. Guldberg. 1—2 D. Kbh., 1794.
- Pauli, epistolæ, ad Galatas, Ephesios, Thesalonicenses. Perpetua ann. illustr. a J. B. Koppe. Gott., 1791.
- — epistolæ, ad Hebræos, Græce. Perpetua ann. ill. a J. H. Heinrichs. Gott., 1792.
- — epistolæ, ad Timotheum, Titum et Philemonem Græce. Perpetua ann. ill. a J. H. Heinrichs. Gott., 1798.
- Epistolæ catholicæ Græce. Perpetua ann. ill. a D. J. Pott. Fasc. I. complect. epistolam Jacobi. Gott., 1799.

Testamentum D. N. Jesu Christi, novum, Syriace. Cum vers. Lat.
Rec. a M. Trostio. Goth. Anhalt., 1622. 4.

Concordantfer.

- Buxtorfius, J., concordantiae Bibliorum Hebraicæ. Basileæ, 1632. fol.
Concordantiae Græcolatinæ testamenti novi. Ed. H. Stephanus. s. l.
1624. fol.
Ewald, G., den bibelske Concordanthes første til trebie Deel. 1—3.
Kbh., 1748—49. 4.
Kircherus, C., concordantiae veteris testamenti Græcæ, Ebræis
vocabus respondentes. 1—2. Franeof. 1607. 4.
Levin sen, C., Real-Concordants eller Bibel-Ordbog. Kbh., 1854.
Schmidius, E., novi testamenti Jesu Christi concordantiae. Witten-
bergæ, 1638. fig. folio.

Jødiske Antiquitefer.

- Bauers, G. L., Lærebog i det gamle og nye Testamente hebraiske
Oldsager. Overs. af Chr. Manlius. Kbh., 1842.
Ikenius, C., antiquitates Hebraicæ. Ed. quarta. Bremæ, 1764. fig.
Lundius, J., die alten Jüdischen Heilighümer. Hamb., 1738. fig. fol.
Michaelis, J. D., Abhandlung von den Ehe-Gesetzen Mosis. Gött-
ting., 1755. 4.
Mischna sive totius Hebr. juris, rituum, antiquitatum ac legum sy-
stema. Latinitate donavit G. Surenhusius. P. 1—6. Amstel.
1698—1703. fig. fol.
Witsii, H., miscellanea sacra. T. 1—2. Traj. ad Rh., Amstel.
et Ultraj., 1692. fig. 4.

Forklarende Skrifter.

- Bocharti, Sam., opera omnia, hoc est: Phaleg, Canaan et Hierozoi-
con. T. 1—4. Lugd. Batav. et Traj. ad Rhen., 1692. fol.
Critici sacri: sive annotata doctissimorum virorum in vetus ac
novum testamentum. T. 1—9. Amstel., 1698. fol.
Dale, A. van, dissertatio super Aristea de septuaginta interpretibus.
Amstel., 1705. 4.
Eichhorn, J. G., Einleitung in das alte Testament. 1—3 Bb. Leip., 1803.
— — Einleitung in die apokryph. Schriften des alten Testaments.
Leip., 1795.
Geieri, M., comment. in proverb. et ecclesiast. Salomonis, et in
Daniel. proph. Amstel., 1696. fol.
— — comment. in psalmos Davidis. Ed. novissima. Amstel.,
1695. fig. fol.
Gesnerus, S., commentationes in psalmos Davidis. Witeb. s. a. fol.
Glassii, S., opuscula, christologia mosaica et davidica. Jenæ, 1678. 4.

- Kalkar, Chr. H., exegesis Saandbog til det gamle Testamente. 1 D. 1—3 H., 2 D. 1—2 H. Kbh., 1835—38.
- Lund, J. C., grammatic. Analyse af første Mosebog. Kbh., 1819. (3 Expl.)
- Meyer, G. W., Versuch einer Hermeneutik des alten Testaments. 1—2 Th. Libb., 1799—1800.
- Michaelis, J. H. et C. B. Michaelis, annotationes philologico-exegeticæ in hagiographos vet. test. libros. Vol. 1—3. Halæ, 1620. 4.
- Reichel, C. N., die Bücher der heiligen Schrift alten Testamentoes in eine harmonische Zeitordnung gebracht. 1—12 Th. Frankf. und Leipzig, 1773—78.
- Schulzii, J. C. F., scholia in vetus testamentum. Vol. 1—3. Norimb., 1785.
- Vossii, I., de septuaginta interpretibus corumque tralatione et chronologia dissertationes. Hagæ-Com., 1661. 4.
- Maimonidæ, Moses, R., tractatus de cibis vettis, in Lat. linguam versus a. M. Wöldike. Hfn. et Lips., 1734.
- Poli, M., synopsis criticorum aliorumque scripturæ sacræ interpretum. Vol. 1—5. Francof. a. M., 1712. fol.
- Vitringa, C., observationum sacrarum libri sex. T. 1—2. Franeq., 1712. 4.
- Bengelii, J. A., apparatus criticus ad novum testamentum. Tub., 1763, fig. 4.
- Clausen, H. N., quatuor Evang. tabulæ synopticæ. Haun. 1829.
- Kypke, G. D., observationes sacræ in novi foederis libros. T. 1—2. Wratislav., 1755.
- Limborchi, Ph., commentarius in acta apostolorum et in epistolas ad Romanos et ad Hebræos. Roter., 1711. fig. fol.
- Lindhammer, J. L., ausf. Erkl. und Anw. der von dem h. Evang. Luca beschr. Apostel-Geschichte. Halle, 1725. m. e. Karte. fol.
- Michaelis, J. D., Indledning til det nye Testamente. Oversat af J. Stauning. 1—3 D. Kbh., 1791—92.
- Olshausen, H., bibl. Commentar über sämmtl. Schriften des n. Test. 1—2 Bd. Königsb., 1833—34.
- Rosenmülleri, J. G., scholia in novum testamentum. T. 1—4. in 5 partes distr. Havn., 1790—91.
- Schmidt, J. C. C., historisch-kritische Einleitung in's neue Testament. Gießen, 1804.
- Stier, N., die Reden des Herrn Jesu. 1—6 Th. Barmen, 1847—55. fig.
- Stockii, Chr., interpres Græcus novi testamenti. Ed. qvarta. Jenæ, 1737.
- Tauber, J. H., dissertatio epistolica super Col. 2, 18. Es. 1, 29. 2. Thess. 11, 13. Havn., 1771. 4.

- Wolfburgi, M. C.**, *observationes sacræ in novum testamentum.*
Flensb. et Lips., 1717. 4.
Wolfii, J. Chr., *curæ philologicæ et criticæ in IV s. s. evangelia et actus apostolicos.* Hamburgi 1725. 4.

Lexika og Grammatiker.

- Cocceii, J.**, *lexicon et commentarius sermonis Hebraici et Chaldaici.* Francof. a. M., 1689. fol.
Simonis, J., *lexicon manuale Hebraicum et Chald.* Halæ Magdeb., 1756.
Gesenius, G., *lexicon man. Hebr. et Chald. in veteris testamenti libros.* Lipsiæ, 1833.
Stockii, Chr., *clavis lingvæ sanctæ veteris testamenti.* Jenæ, 1727. fig.
Schaaf, C., *lexicon Syriacum concordantiale omnes novi testamenti Syriaci voces complectens.* Lugd. Bat., 1717. 4.
Schleusner, J. F., *lexici in interpretes Græcos V. T. maxime scriptores apocryphos specilegium.* 1—2. Lips., 1784—86.
Simonis, J., *onomasticon veteris testamenti.* Halæ Magdeb., 1741. fig. 4.
Gudius, G. F., *thesaurus phraseologiæ ebræo-biblicæ.* Lips., 1755.
Simonis, J., *onomasticon novi testamenti.* Halæ Magdeb., 1762. 4.
Erpenius, Th., *arenum punctuationis revelatum.* Lugd. Bat., 1624. 4.
Krebsius, J. T., *novum lexicon Græco-Latinum in novum testamentum.* Lipsiæ, 1765.
Schleusner, J. F., *novum lexicon Græco-Latinum in novum testamentum.* T. 1—2. Lipsiæ, 1801.
Suiceri, J. C., *thesaurus ecclesiasticus* T. 1—2. Amstel., 1728. fig. fol.
- * * *
- Wachsmuthi, B.**, *grammatica Ebrææ lingvæ, et: G. Steinbrecheri lexicon Ebrææ lingvæ phil. grammaticum.* Lips., 1692. 4.
Ewald, G. H. A., *Grammatik der Hebräischen Sprache des A. T.* Leipzig, 1828.
Johannsen, C. L., *hebraisk Formlære.* 1ste H. Kbh., 1835.
Lindberg, J. Chr., *Hovedreglerne af den hebraiske Grammatik.* Kbh., 1831.
Michaelis, J. H., *erleichterte hebräische Grammatica.* Halle, 1738. fig.
Bater, J. S., *hebräische Sprachlehre.* Leipzig, 1797.
Sonne, H. D. A., *hebräisches Lesebuch für den Gymnasial-Unterricht.* Leipzig, 1830.
Danzii, J. A., *literator Ebraeo Chaldaeus.* Jenæ, 1715.
Erpenii arabische Grammatik, abgef. v. J. D. Michaelis. Gött., 1771.

Kirkefædre.

- Apostelbiscopelen den Smyrnensiske Biskop Polycarps Brev til Philippeferne m. v. Overs. af C. H. Muns. Kbh., 1836.
- Athanasi, archiep. Alexandr., opera quæ reperiuntur omnia. T. 1—2. Colon., 1686. fol.
- Augustini, Aur, Hipp. Episc., de civitate Dei libri XXII. Paris., 1636. fol.
- Bibliotheca eccles. in qua cont. Scti. Hieronymi de scriptor. eccles. liber. Hamb., 1718. fol.
- Brevet til Diognetus om Christendommens Fortrin. Oversat af C. H. Muns. Kbh., 1836.
- Chrysostomi, J., Scti. patris, expos. perp. in novum Jesu Christi testament. Græce et Latine. In bibliop. Commeliano, 1603. fol.
- — Scti. patris, expos. perp. in Evangel. secundum Johannem. Græce ac Latine. In bibliop. Commel. 1603. fol.
- Clemens Romanus, Breve til Menigheden i Korinth, overs. af C. H. Muns. Kbh., 1835.
- a. Cypriani, Cæcili, divini, opera. Bas., 1530. fol.
- b. Lactantii Firmiani, L. C., divinarum institutionum libri VII. Bas., 1532. fol.
- Gregorii, Magni, Scti., opera in unum volumen redacta. Parr. 1518. fol.
- Gregorii, Nazianzeni, operum tomis tres. Bas. 1571. fol.
- Isidori, Scti., Hisp. Episc., opera quæ exist. Par., 1601. fol.
- Juliani, Imp., opera quæ supersunt omnia et S. Cyrilli Alexandr. Archiepisc. contra impium Julianum libri decem. (Græce et Latine.) Lipsiæ, 1696. fig. fol.
- Justinus, Martyrs Apologier. Overs. af C. H. Muns. Kbh., 1836.
- Lactantii Firmiani, L. Coelii, divin. instit. libri VII. Lugduni, 1615.
- — opera omnia. Vol. 1—2. Biponti, 1786. *
- Origenes acht bücher von der Wahrheit der christlichen Religion wider den Weltweisen Cessus. Nevers. v. J. L. Mosheim. Hamb., 1745. fig. 4.
- Tertulliani, Q. Sept. Flor., opera. Basileæ, 1539. fol.

Teos- og Sædelære.

Naturlig Theologie.

- (Abbadie,) traité de la vérité de la religion chrétienne. 1—2 p. Rotterd., 1684.
- Anvendelse af Livet. Et fort og syndigt Moral-System i østerlandsk Stil. Kbh., 1846. fig.

- Balle, N. E., *theses theologicae cum observationibus et corollariis.*
Havniæ, 1776.
- Basedows, J. B., *Hauptprobe der Zeiten in Ansehung der Religion,
Wahrheitliebe und Toleranz.* Berl., 1767.
- Bohr, P. G., *Lebedraad ved Religionsunderv. i de lærde Skolers
nederste Klasser.* Rønne, 1842.
- Fogtmann, M., *Lærebog i den christl. Religion.* Kbh., 1836.
- Fugl, A. A., *de natura peccati ad mortem.* Hafn. 1778. 4.
- Grotius, H., *de veritate religionis Christianæ.* Jenæ, 1727.
- Guldbergs, D., *Breve over vigtige Sandheder.* Kbh., 1761.
- Jansson, H. F., *compendium theologiae naturalis.* Haun., 1778.
- Leibnitii, G. G., *tentamina theodicææ de bonitate Dei.* Versio
nova. V. 1—3. Francos. et Lips., 1739. fig.
- Martensen, H. L., *christelig Dogmatik.* Kbh., 1849.
- — *Mester Eckart. Et Bidrag til at oplyse Middelalderens Mystik.*
Kbh., 1851.
- Mosheim, J. L., *elementa theol. dogmat.* Vol. 1—2. Norinb., 1764.
- Morus, S. F. N., *epitome theol. Christ.* Hafn., 1790.
- Placette, J. la, *la communion devote.* Amsterd., 1717. fig.
- — *traité de la foi divine.* P. 1—3. Roterd., 1716.
- Reimarus, H. S., *Abhandlungen von den vornehmsten Wahrheiten
der natürlichen Religion.* Hamb., 1791. fig.
- a. *Religious, den nu herskende, Beskaffenhed.* Kbh., 1771.
- b. Meyer, C., *alle Menneskers nødvendige og stignsomme Estertanke om
Forderiges falske Christendom.* Chrnia, 1771.
- a. Sander, H., *von der Güte u. Weisheit Gottes in der Natur.* Frankf.
und Leipz., 1782.
- b. Fedderesen, J. F., H. Sanders gutes Leben und Ende. Halle, 1784.
- Seiler, G. F., *die Religion nach Vernunft und Bibel.* Erl., 1798.
- Shaftesbury, Graf v., *die Sittenlehrer.* A. d. Engl. Berl., 1745.
- Stäudlin, C. F., *Grundrisse der Tugend- u. Religionslehre.* 1—2
Th. in 3 Bdn. Gött., 1798—1800.
- de Wette, W. M. L., *Lærebog i den chr. Sædelære.* Oversat af
C. E. Scharling. Kbh., 1835.

Polemik og forsvarsstifter.

- Concordia. *Pia et unanimi consensu repetita confessio fidei et
doctr. Elect., Princip. et ord. Imperii atque eorund. theol. qui
August. confessionem amplect.* Lipsiæ, 1654.
- (Galler, A. v.), *Breve over nogle endnu levende Tritenkeres Indven-
dinger imod Åabenbaringen.* 1 D. Kbh., 1776.
- Martensen, H., *dogmatiske Oplysninger.* Kbh., 1850.
- Nielsen, N., *Evangelietroen og den moderne Bevidsthed.* 1ste D.
Kbh., 1849.

- Nielsen, N., Evangelietroen og Theologien. Tolv Foresæninger. Kbh., 1850.
- — Mag. S. Kierkegaards „Johannes Climacus“ og Dr. H. Martensens „Christelige Dogmatik.“ Kbh., 1849.
- — et Par Ord i Anledning af Prof. Scharlings Apol. for Dr. Martensens Dogmatik. Kbh., 1850.
- Paludan-Müller, J., om Dr. Martensens christ. Dogmatik. Kbh., 1850.
- Stilling, P. M., den moderne Atheisme. (Disp.) Kbh., 1844.
- — om den indbildte Forsoning af Tro og — Biden. Kbh., 1850.
- — et Par Spørgsmaal til Professor C. E. Scharling i Anl. af hans saakalde Ann. af Dr. Martensens christelige Dogmatik. Kbh., 1850.

Historiske Skrifter.

Kirkehistorie.

- Arndius, J., lexicon antiquit. eccles. Gipsv., 1669. fig. 4.
- Beckius, C. D., comment. hist. decretorum relig. Christ. et formulæ Lutheriæ. Lips., 1801.
- Bingham, J., Angli, origines sive antiquitates ecclesiasticæ. V. 1—10. Halæ, 1724—29. 4.
- — quatuor dissertationes. Halæ, 1738. 4.
- Bowes, A., unpartheische Historie der Römischen Päpste. Uebers. v. F. E. Nambach. 1—9 Th. Magdeb. und Leipz., 1751—72. 4.
- Buddei, J. F., historica eccles. vet. test. ab orbe condito usque ad Chr. nat. T. 1—2. Halæ Magdeb., 1719—21. 4.
- Clausen, H. N., Catholicism. og Protestant. Kirkesorfatn., Lære og Ritus. Kbh., 1825.
- Chemnitius, M., examen consilii Tridentini, in IV partes divisum. Francof. a. M., 1707. fol.
- a. Eusebii Pamph., hist. ecclesiast, de vita Constantini, oratio de laudibus Constantini.
- b. Constantius, orat. ad sanctorum coetum. Lat. opera J. Christophersoni et N. Carri (s. t.).
- Fleury, abr. de lhist. eccles. de. T. 1—2. Berne, 1766. fig.
- Füeslins, J. C., neue und unparth. Kirchen- und Ketzerhistorie der mittl. Zeit. 1—3 Bd. Frankf. und Leipz., 1770—74.
- Hase, K., Kirkehistorie. Overs. af C. Winther og C. Schorn. Kbh., 1837.
- Helyot, H., ausf. Geschichte aller geistlichen u. weltlichen Kloster- und Ritterorden. A. d. Franz. 1—8 Bd. Leipz., 1753—55. fig. 4.
- Johannæi, F., historia ecclesiastica Islandiæ. T. 1—3. Hayniae, 1772—75. 4.
- Jurieu, hist. crit. des dogmes et des cultes, qui ont été dans l'eglise dep. Adam jusqu'à Jesus Christ. Amsterd., 1704. fig. 4.

- Langius, J.**, *historia ecclesiastica vet. testamenti a mundo condito, usque ad Chr. Halæ Magdeb.*, 1718. fig. 4.
- Lind, P. E.**, *Christendommens Indflydelse paa den sociale Forfatning, fra dens Stiftelse til Justinian*. Kbh., 1852.
- Moshemii, J. L.**, *institutionum historiæ ecclesiasticæ antiquæ et recentioris libri quatuor*. Helmst., 1764. 4.
- Münster, Fr.**, *Haandbog i den ældste christ. Kirkes Dogmehistorie. 1—2 D.* Kbh., 1801—1804.
- Neander, A.**, *allg. Geschichte der christl. Religion und Kirche. 1—4 Bd.* Hamb., 1826—36.
- — *Geschichte der Pfalzung und Leitung der christl. Kirche durch die Apostel, 1r. Bd.* Hamb., 1832.
- Osiander, L.**, *epitomes historiæ ecclesiasticae centuriæ I—XVI.* (Vol. 1—6.) Tub., 1607—10. 4.
- Paulli, S. H.**, *Dr. Niels Hemmingens Pastoraltheologie*. Kbh., 1851.
- Petursson, P.**, *historia eccles. Islandiæ. Ab anno 1740 ad ann. 1840*. Havn., 1841. 4.
- Pontoppidan, E.**, *Annales ecclesiæ Danici diplomatici. 1—3 Th.* u. 4 Th., 1 Bd. Cphg., 1741—52. 4.
- Rudelbach, A. G.**, *den evangeliske Kirkesorf. Oprindelse og Princip.* Kbh., 1849.
- Samling af de evangeliske Bisoppers i Sjællands Stift, deres Portraiter, etc.* Udg. af J. Haas. Kbh., 1761. fig. 4.
- Seckendorf, N. L. a.**, *commentarius historicus et apologeticus de Lutherismo. Francos. et Lips.*, 1692. fig. sol.
- Spanhemii, Fr.**, *operum t. 1—2.* Lugd. Batav., 1701. fig. sol.
- Starck, J. A.**, *Geschichte der christl. Kirche des ersten Jahrhunderts. 1—3 Bd.* Berl. und Leipz., 1779—80. fig.
- Theobalds, B.**, *Hussitenkrieg*. Bresl., 1750. fig. 4.
- Ussing, H.**, *Kirkesofatu. i de kongl. danske Stater, 1—3 D. i 4 Bd.* Sorø, 1786—87.
- Winer's, G. B.**, *compar. Fremst. af de forskjellige christ. Kirkepart. Lærebegreb, i fire Tavler*. Kbh., 1837. 4.

Chronologie.

- Des-Vignoles, A.**, *chronologie de l'hist. sainte et des hist. étrang. qui la concernent. T. 1—2.* Berl., 1738. 4.

Literaturhistorie.

- Meyer, J. A. G.**, *Bertheidigung u. Erläuterung der Geschichte Jesu u. d. Apostel allein aus griech. u. röm. Profanscribenten*. Hannover, 1805.
- Stemmer fra den danske Kirkes Reformations Lib.** Udg. af Gyens Stifts Litt. Selskab. Odense, 1836. 4.

Walch, J. G., hist. und theolog. Einl. in die Religions-Streitigkeiten der evang. Luther. Kirche. 1—5 Th. Jena 1733—39.

Opbyggelses-skrifter.

- Adam, Tho., works. (Sermons, meditations, and other divine and moral discourses.) London, 1629. fol.
- a. Västholm, C., Lov-Tale over Messias. Översat ved H. J. Birch. Kbh., 1772.
- b. Møller, A., kort Udtog af aatte Prædikener over Alle Helgens-Dages Evangelium. Odense, 1773.
- Kierkegaard, S. (Anti-Climacus.), Indsvølge i Christendom. I. II. III. Kbh., 1850.
- Martensen, H., Prædikener. 1—2 D. Kbh., 1847—48.
- Massillon, tre Taler. Ved P. H. Kbh., 1851.
- — J. B., zwölf ausserlesene Fastenpredigten. Übersetzt v. J. G. Phister. Würzburg, 1830.
- Münster, J. P., fire Prædikener, og en Præstevielses-Tale. Kbh., 1846.
- — kirkelige Leiligheds-Taler. 1—2 Bd. Kbh., 1854.
- — Prædikener holdte i Aarene 1846—52. Kbh., 1854.
- — Prædikener holdte i Aarene 1852 og 1853. Kbh., 1855.
- Schjødt, L., Prædikener holdne i Viborg Domkirke. 1—3 Bd. Viborg, 1830—33.
- — ny Samling af Prædikener holdne i Viborg Domkirke. Viborg, 1837.
- — sex Prædikener holdne i Viborg Domkirke i Aaret 1837. Viborg, 1838.
- — efterladte Prædikener. Viborg, 1844.
- Tillotson, sermons. Trad. par J. Barbeyrac. T. 1—7. Amsterd. 1722—43.
- Tychonius, Chr. L., Parentation over Bislop J. Trellund saint andre Acta parentalia i samme Anledning. Viborg, (1738). fol.
- Luther, M., Colloquia oder Tischreden. Herausg. v. A. Lauterbach u. J. Auriaberg. Frandsf. a. M., 1573. fol.
- Münster, J. P., Betragtninger over de christelige Troessærbonne. 1—2 D. Kbh., 1833. 2 Expl.
- Thomas a Kempis, om Christi Esterfølgelse, fire Bøger. Övers. af J. A. L. Holm. Kbh., 1844.
- Schmidtgen, J. G. D., Erzählungen a. d. alten u. neuen Testamente. 1—2 Th. Leipzig, 1805.
- * * *
- Speneri, Ph. J., consilia et judicia theologica Latina. Francof. a M., 1709. fig. 4.
- Speners, Ph. J., theolog. Bedenken und andere brieffliche Antworten. 1—6. Halle, 1707—11. 4.

*Opus novum quæstionum practico theologicarum sive casuum conscientiæ. Francof., 1676. fol.

* * *

Psalmer, gamle og nye. Udg. af P. Hjort. Kbh., 1843.

Münster, B., geistliche Lieder. Kph., 1772.

* * *

Bierregaard, H., er ikke en profetisk Spaadom paa et enkelt endnu uopfyldt Begivenhed nær gaaet i Opfyldelse i vore Dage? etc. Randers, 1847.

— — det mest Mærkelige, mindst bemærkede ved vore Dages Mærkeligheder etc. Randers, 1848.

Orientalia.

Zendavesta or the religious books of the Zoroastrians, ed. and transl. by N. L. Westergaard. Vol. 1. Copenh., 1852—54. 4.

Zend-Avesta. Nach dem Franz. des Anquetil du Perron v. J. F. Kleuker. 1—3 Th. Riga, 1777—86. 4.

Anhang zum Zend-Avesta. Von J. F. Kleuker. 1—2 Bd. Riga u. Leipzig, 1781—83. 4.

* * *

Alcoranus Mahometicus, das ist: Der Türkens Alcoran. Nürnb. s. a. 4.

* * *

Kalidasas, Sakuntala, Skuespil i syv Oprin, overs. af M. Hammerich. Kbh., 1845. fig.

Tidsskrifter.

Tidsskrift for Kirke og Theologie. Udg. af J. Møller. 1—4 Bd. Kbh., 1832—34.

Tidsskrift for udenl. theol. Litteratur. Udg. af H. N. Clausen og H. M. Hohlenberg. 9—20 Aarg. Kbh., 1841—52.

II.

Philologie.

Græske Digtere

(med Commentarer og Oversættelser).

Aeschyli dramata quæ supersunt. Græce et Latine. Rec. F. H. Bothe. Lipsiae, 1805.

— — tragœdiæ quæ supersunt. Rec. Chr. G. Schütz. Vol. 1—3. Halæ, 1809.

- Aeschyli tragœdiæ. Rec. A. Wellauer. Vol. 1—2. Lips., 1823—24.
- — Persæ. Emend. E. R. Langeus et G. Pinzgerus. Berol. 1825.
- Anacreontis carmina cum Sapphonis et Alcæi fragmentis. Glasgœ, 1757.
- — carmina. Argent., 1778.
- Anacreontica, Græce, rec. notisque crit. instr. F. H. Bothe. Lipsæ, 1805.
- Harles, T. C., anthologia Græca poetica. Norimb., 1775.
- Aristophanis comoediæ novem cum comment. antiquis. Basil., 1547. fol.
- — comoediæ. Emendatæ a Ph. Invernizio. Vol. 1—8. Lips., 1794—1821.
- Aristophantes's Komedier, overs. ved J. Krag. 1ste D. Odense, 1826.
- — des, Werke. Uebers. v. J. G. Droyßen. 1—3 Th. Berl., 1835—38.
- Bion u. Moschus v. J. C. F. Manso. (Griech. u. deutsch.) Gotha, 1784.
- Delectus epigrammatum Græcorum. Quem commentar. instr. Fr. Jacobs. Gothæ et Erford., 1826.
- Euripidis tragœdiæ. Ex rec. A. Kirchhoffi. Vol. 1—2. Berol., 1855.
- — Alcestis. Acced. emendat. G. Hermanni. Lips., 1824.
- — Cleftra. Griech. m. metr. Uebers. v. J. A. Hartung. Leipzig., 1850.
- — Hecuba ad text. Brunckii acc. expr. Hafn., 1817.
- — Hecuba ex rec. G. Hermanni ed. G. Lange. Halis Saxon., 1828.
- — Helena. Rec. G. Hermannus. Lips., 1837.
- — Heraclidæ. Ex rec. P. Elmsley. Lips., 1821.
- — Hercules furens. Rec. G. Hermannus. Lips., 1810.
- — Iphigenia Taurica. Rec. G. Hermannus. Lips., 1833.
- Stiblini, G., in Euripidis tragœdias præfationes et annotationes. 4 (s. t.)
- Euripiðes oversat af Chr. Wilster. Kbh., 1840.
- a. Hesiodi, Ascræi, quæ extant. Ed. C. Schrevelius. Amstel., 1657.
- b. Barlæi, Lamb., in Hesodi theogoniam comment. lucul. Lugd. Bat. 1658.
- Hesiodi, Ascræi, quæ extant. Opera et studio C. Schrevelii. (Græce et Latine.) Lips., 1703.
- Hesiodus. Cum br. annot. crit. ed. L. Dindorfius. Lips., 1825.
- Homeri, quæ extant omnia, cum lat. vers. Bas. s. a. fol.
- — opera Græco-latina, omnia. Ed. Seb. Castalio. Bas., 1567.
- — opera, Græce et Latine. 1—2. Paris., 1747. *
- — opera omnia, ex rec. et cum notis S. Clarkii ed. J. A. Ernesti. (Græce et Lat.) Vol. 1—5. Lips., 1759—64.
- — carmina cum br. annot., cur. C. G. Heyne. T. 1—8. Lips., 1802.
- Homeri Ilias. Cum br. annot. cur. C. G. Heyne. V. 1—2. Lips., 1804. *

- Homeri Ilias.** Græce et Latine, opera J. G. Hageri. Vol. 1—2.
Chemn., 1753—67.
- — rec. F. A. Wolfius. P. 1—2. Lips, 1804. fig.
- — m. erkl. Anm. v. G. C. Crusius. 1—3 Bd. (1—6 H.)
Hann., 1842.
- Homeri Iliados rhapsodia prima.** Ed. L. Sahl. Havn., 1783. *
- Homeri Odyssea.** Halæ, 1805. *
- — m. erkl. Anm. v. G. C. Crusius. 1—3 B. (1—6 H.)
Hann., 1839.
- — hymni et Batrachomyomachia. Rec. et lat. vertit A. Matthiæ.
Lips., 1805.
- Wolfius, F. A.**, prolegomena ad Homerum. Vol. 1. Halis Sax., 1795.
- Köppen, J. H. J.**, Einl. in die erkl. Anm. z. Homer. Hann., 1821.
- — erkl. Anm. zu Homers Ilias. 1—6 Bd. Hann., 1810—20.
- Doederlein, L.**, Homerisches Glossarium. 1—2 B. Erl., 1850—53.
- Homers Werke** v. I. H. Voss. 1—4 Bd. Stuttg. und Tüb., 1824.
- — Iliade, oversat af Chr. Wilster. 1—2 D. Rbh., 1836.
- — Odyssee, oversat af Chr. Wilster. 1—2 D. Rbh., 1837. *
- Man. Philæ, carmina Græca.** Ed. G. Wernsdorius. (Græce et Latine.)
Lips., 1768.
- Pindari, Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia.** Opera E, Schmidii. s. 1.
1616. 4.
- — carmina et fragmenta. Græce. Cum schol. integr. ed. C. D.
Beckius. T. 1—2. Lips., 1795.
- — carmina cum lect. varietate et adnotation. It. cur. C. G.
Heyne. Vol. 1—3. Lipsiæ, 1817.
- Pindar von F. H. Bothe.** 1—2 Th. Berlin, 1808.
- Pindars olympische Siegeshymnen.** Verd. v. Fr. Gedike. Berl. u. Leipzig.
1777. *
- Poetæ minores Græci.** Ed. Th. Gaisford. Vol. 1. Hesiodi carmina.
Vol. 2. Scholia ad Hesiodum. Vol. 3. Theognidis et aliorum
fragmenta. Vol. 4. Theocriti, Bionis et Moschi carmina bucolica.
Vol. 5. Scholia ad Theocritum. Lips., 1823.
1. Pythagoræ carmina aurea. 2. Phocylidæ poema admonitorium.
3. Theognidis Megarensis gnomologia. 4. Colythi Lycopolite
Helenæ raptus. 5. Tryphiod. de Troiæ excidio. Ed. M. Ne-
ander. Græce et Lat. Basileæ. s. a. 4.
- Sophoclis tragediæ septem**, cum interp. vetust. et valde utilibus.
Francof., 1544. 4.
- — tragediæ VII. Una cum omnibus græcis scholiis. Græce
et Latine. Cantabr. s. a.
- — tragediæ. Ex rec. G. Dindorfii. Lipsiæ, 1852.
- — dramata quæ supersunt. Græce et Latine. Denuo rec. F.
H. Bothe. T. 1—2. Lips., 1806.

- Sophoclis tragœdiæ.** Rec. C. G. A. Erfurdt. Vol. 1—7. Lips., 1823—25.
- Sophokles erklärt von F. W. Schneidewin.** 1 Bd. Ajas und Philoktetes. 2 Bd. Oedipus Tyrannos. 3 Bd. Oedipus auf Kolonos. 4 Bd. Antigone. 5 Bd. Elektra. 6 Bd. Trachinerinnen. Leipz., 1849—54.
- Sophoclis Ajax illustr.** a. H. L. J. Billerbeck. Gott., 1824.
- Sophocles' rasender Ajax.** Griech. m. metr. Übers. v. J. A. Hartung. Leipz., 1851.
- — Antigone. Griech. m. Ann. v. A. Jacob. Berl., 1847.
- Sophoclis Electra.** Ed. G. A. C. Scheffler. Helmst., 1794.
- — Oedipus Coloneus. Ed. rec. P. Elmsley. Lips., 1824.
- Sophokles, des, Oedip auf Kolonos, erkl.** v. Fr. v. Paula Hocheder. Passau, 1826.
- Reisigii, C., commentarii in Sophoclis Oedipum Coloneum.** Jenæ, 1823.
- Sophoclis Philoctetes.** Græce. Ed. Ph. Buttmann. Berol., 1822.
- Sophocles's Tragoedier, overf. ved P. G. Fibiger.** 1—2 D. Kbh., 1821.
- Sofotles.** Ved N. B. Dorph. 1—2 D. Kbh., 1852.
- Theocriti eidyllia; epigrammata, Bipennis et Ala. — Græce et Latine. Francof., 1553. *
- — reliquiæ. Græce et Latine. Ed. Th. Kiessling. Lips., 1819.
- — carmina. Rec. J. C. G. Dahl. Lips., 1804.
- Greverus, J. P. C., zur Würd., Erkl. u. Kritik der Idyllen Theocrit's.** Oldenb., 1850.

Græske Prosaister

(med Commentarer og Oversættelser).

- C. L. Aliani, sophistæ, variae historiæ, libri XIV.** Cur. J. H. Ledelino (Græce et Latine). Argent., 1713. fig.
- Cl. Alianus, des, vermischte Erzählungen.** Übers. v. S. H. Meinde. Dueblinb., s. a.
- Aeneæ Tacticæ commentar.** de toleranda obsidione. Græce rec. et vers. Lat. adj. J. C. Orellius. Lips., 1808. fig.
- Aeschinæ, oratoris, opera.** Ed. stereot. Lipsiæ, 1829. *
- Aesopicae, Græcæ, fabulæ, quæ Maximo Planudi tribuuntur.** Ed. J. M. Hensinger. Ed. auct. cur. C. A. Klotzius. Isenaci, 1771.
- Anecdota Græca, sacra et profana.** Ed. et vers. lat. don. a Chr. Wolsio. T. 3—4. Hamb. 1723—24.
- M. Antonini, Imperat., de rebus suis, libri XII.** Græce et Latine. Ed. T. Gatakerus. Cantabr., 1652. 4. *
- Marc. Aurel. Antonin's Unterhalt mit sich selbst.** Übers. v. S. M. Schulz. Schlesw., 1799. *

- Mark. Aurel. Antonius, Leveregler for sig selv. Overs. ved C. Basitholm. Kbh., 1805. *
- Apollodori, Athen., bibliothecæ libri tres. et fragmenta. Curis secundis illustr. C. G. Heyne. Gott., 1803.
- Appiani Roman. histor. quæ supersunt. Ed. J. Schweighäuser. (Græce et Latine). Vol. 1—3. Lips., 1785. sig.
- — Historie om Rom's Borgerkrige, overs. ved P. Høegh-Guldberg. Kbh. 1806. *
- Aristotelis operum nova editio, græce et latine. Lugd., 1590. fol.
- — operum nova editio, Græce et Latine. T. 1—2. s. l. 1597.
- Specimen philosophiae civilis et studendi bonis libris. Continet excerpta Aristotelica e libris ad Nicomachum etc. (Græce et Latine). Ed. U. Huber. Franeq., 1686.
- Aristotelis de poetica liber. Græce. Rec. Jo. Th. Buhle. Gott., 1794. *
- Aristoteles om Digtekonfien, overs. ved C. A. Busch. Kbh., 1785. *
- — die Politik des. Uebers. v. C. Garve. 1—2 Th. Bresl., 1792—1802. *
- Arriani de rebus gestis Alexandri Magni libri octo. Barth. Facio interprete. Lugd., 1552.
- Arrians Anabasis. Erklärt v. C. Sintenis. 1—2 Bdch. I—VII Buch. Leipz., 1849.
- Slav. Arrianus, des, sieben Bücher von den Feldzügen Alexanders des Großen. Übers. v. G. C. L. Timäus. Leipz. u. Frankf., 1765.
- Cebetis, Thebani, tabula, Græce et Latine. Ed. J. Gronovius. Amstel. 1689. *
- — Thebani, tabula. Notis theod. et lexico ed. ab J. C. Messerschmid. Lips., 1757. *
- — den Thebaners, Table, overs. af H. Gottschalch. Kbh., 1763. *
- J. Cinnami, de rebus gestis Imper. Const. Joannis et Manuelis, Comnenorum, hist. libri IV. Corn. Tollius primus ed. (Græce et Latine). Troj. a. Rh., 1652. 4.
- Demosthenis et Æschinoris, orationes atque epistolæ. Per Hier. Wolsium. Bas. s. a.
- — opera. Ed. stereot. T. 1—5. Lips., 1829. *
- — orationes selectæ. Recogn. H. Sauppius. Vol. 1. (Demosthenis conciones. Fasc. 1.) Gothæ, 1845.
- — auerw. Reden des. Erkl. v. A. Westermann. 1 Bdch. (Philippische Reden). 2 Bdch. (Rede vom Kranze. Rede gegen Leptines). 3 Bdch. (Reden gegen Aristokr., Konon, Eubulides). Leipz., 1850—52.
- — oratio in Aristocratem. Ed. E. G. Weber. Jenæ, 1845.
- — de corona oratio. Ed. J. F. Stübelius. Lips., 1733.
- Winiewski, Fr., commentarii hist. et chronol. in Demosthenis orationem de corona. Monast., 1829.

- Demosthenis, oratio adversus Leptinem c. schol. veter. et comment. perp. Cura F. A. Wolfii. Halis Saxon., 1789. *
- Démosthène, harangue de, contre Leptine; d'après le texte de F. A. Wolf. Paris, 1829. *
- Demosthenis u. Äschinus Reden, verdenkscht durch J. G. Reiske. 1—5 Bd. Leipz., 1764—69. *
- a. Diogenes Laertius, de vitis, dogm. et apoph. clarorum philosophorum, libri X.
- b. Hesychii de iisdem philos. et de aliis scriptoribus liber. Græce et Latine. Col. Allobr., 1615. *
- Diogen Laertses filosofiske Historie. Af det Græske overs. ved B. Rüisbrigh. 1—2 Bd. Kbh., 1812. fig.
- Dionis Cassii, historiarum Romanarum quæ supersunt. Ed. F. G. Sturzius (Græce et Latine). Vol. 1—8. Lips., 1824—25.
- Dionysius von Halikarnass, des, römische Alterthümer, übers. v. J. L. Bengler. 1—2 Bd. Lemgo, 1771—72.
- Matthioli, P. A., commentarii in libros sex Pedacii Dioscoridis Anazarbei de medica materia. Venet., 1554. fol.
- Epicteti enchyridium, una cum Cebetis Thebani tabula. Græce et Latine. Ex rec. Abr. Berkelii. Lugd. Bat. et Amstel., 1670.
- — enchyridion et Cebetis tabula. Græce et Latine. Guelfserb. 1756.
- — enchyridion. Græce et Latine. Ed. L. Sahl. Hauniæ, 1783. 8. *
- a. Epicteti enchyridion. Græce et Latine. Ed. L. Sahl. Hauniæ, 1783.
- b. Epictets Haandbog. Overs. ved L. Sahl. Kbh., 1785.
- Epictete, le manuel d', et les commentaires de Simplicius. Trad. p. Dacier. T. 1—2. Par. 1715.
- Epiktets Haandbog. Overs. af C. Boje, Kbh., 1781. *
- Epicuri, fragmenta librorum II. et XI. de natura, probab. restituta a C. Rosinio. Lips., 1818.
- Euclidis, Megarensis, sex libri priores de geometricis principiis, Græci et Latini. Basil. s. a. fol.
- — quæ supers. omnia. Ex rec. D. Gregorii (Græce et Latine). Oxon., 1703. fig. fol.
- — elementa geometriæ i det danske Sprog overs. af C. G. Ziegenbalg. Kbh., 1744. 4.
- Heliodori Aethiopica. Libri decem. Rec. J. P. Schmidius. Lips., 1772.
- Herodoti Halicarnassei historiarum libri IX. Opera F. V. Reizii. Lips., 1778.
- — historiarum libri IX. Ed. G. H. Schäfer. T. 1—3. Lips., 1800—1803.
- — historiarum libri IX. Ed. Th. Gaisford. T. 1—4. Lips., 1824—26.
- — historiarum libri IX. Ed. ster. T. 1—3. Lips., 1828. *

- Herodoti Musæ. Text. ad Gaisfordii ed. recogn. C. F. Bähr. Vol. 1—4. Lips., 1830—35.**
- — Halicarnassei historiæ libri IX. Ab H. Stephano recogn. Francof., 1620.**
- a. — — Halicarn., libri novem, musarum nomin. inscr., interpr. Laur. Valla. Col., 1562. fol.
- b. **Thucydid., Atheniens., de bello Peloponnesium Atheniensiumque libri octo. Laur. Valla interpr. Col. 1550. fol.**
- Herodotus erkl. v. H. Stein. 1 Bd. (1 u. 2 Buch) m. 2 Kart. Berl. 1856.**
- Borheck, A. Chr., apparatus ad Herodotum intellig. et interpr. Vol. 1—5. Lemg., 1795—98.**
- Herodotus, neue Bücher der Geschichte des, übers. v. J. E. Goldhagen. Lemgo, 1756.**
- Hieroclis comment. in aurea carmina, de providentia et fato, quæ supersunt. Græce et Latine. Ed. P. Needham. Cantabr., 1709.**
- Historiæ poeticæ scriptores antiqui: Apollodorus Athen. — Ptolemæus Hephaest. — Conon Grammaticus. — Parthenius Nicæensis. Antonius Liberalis. Græce et Latine. Par. 1675.**
- Flav. Josephi opera quæ exstant (Græce et Latine). Aurel. Allobr., 1611. fol.**
- — opera ex Græcorum codicum acc. coll. latine expressa. T. 1—2. s. a. 1611.
- — jøøiske Historie, overs. af A. Reyerseñ. 1—2 D. Skb., 1750 —51. 4.
- Isæi orationes, quæ vulgo in editionibus leguntur. Ed. per Aug. Maium. Ed. ster. Lips., 1829. ***
- Isoeratis scripta, omnia, Græcolatina, postr. recogn., Hier. Wolfio interpr. Bas., 1614.**
- Isokrates, ausgew. Reden des. (Panegyricus u. Areopagiticus). Erkl. v. R. Rauchenstein. Berlin, 1855.**
- Libanii Sophistæ epistolæ. Quas ed. J. C. Wolfius. Amstel., 1738. fol.**
- Longi pastoralium de Daphnide et Chloe libri IX. Cur. B. G. L. Boden. Lips., 1777.**
- Dion. Longinus on the sublime, transl. by W. Smith. London, 1800. ***
- Luciani Samosatensis opera, Græce et Latine. Cur. J. P. Schmidius. Vol. 1—5. Mitaviæ, 1776—80.**
- Lucianus ab Imm. Bekkero recognitus. T. 1—2. Lips., 1853.**
- Luciani Samosatensis dialogi selectiores, coelestes, marini et inferni, Græce et Latine editi in usum puerorum. Lips., 1601.**
- Lucianus sämmtl. Werke. Übers. v. C. M. Wieland. 1—6 Th. Leipzig., 1788—89.**
- Lysiæ orationes. Ed ster. Lipsiæ, 1829. ***

- Oratorum Græcorum, quorum princeps est Demosthenes, quæ supersunt, ed. J. J. Reiske. Vol. 1—12. Lips., 1770—75.
- Oratores Attici ex rec. Imm. Bekkeri. T. 1—5. Berol., 1823—24.
- Oratores Attici. Recens. J. G. Baiterus et H. Sauppius. Turici, 1850. 4.
- Palæphati de incredibilibus. Græce sextum ed. J. F. Fischerus. Lips., 1789.
- Palæphatus von unglaublichen Begebenheiten. Überf. v. J. H. J. Meineke. Quedlinb., 1791. *
- Philonis Judæi opera, exegetica. Græce et Latine ex S. Gelenii interpretatione. Col. Allobr., 1613. fol.
- Platonis omnia opera cum commentariis Procli in Timæum et Politica. Basil., 1534. fol.
- — dialogi, Græce et Latine. Ex. rec. Imm. Bekkeri. Pars 1—3 in 6 tomes div. Berol., 1816—18.
- — opera omnia. Recogn. J. G. Baiterus, J. C. Orellius, A. G. Winckelmann. Vol. 1—21. Turici, 1839—41.
- Platons sechs ausserl. Gespräche, Griechisch u. Deutsch, herausg. v. J. S. Müller. Hamb., 1736. 4.
- Platonis Eutyphro, apologia Socratis, Crito, Phædo. Græce. Rec. J. F. Fischerus. Lips., 1773. *
- — dialogi IV, Meno, Crito, Alcibiades uterque. Cur. Biester. Berol., 1780. *
- Platon, udvalgte Dialoger, udg. til Skolebrug af F. W. Wiehe. 1 H. (Apologien. Kriton.) 2 H. (Eutypphon. Menon.) 3 H. (Protagoras.) Kbh., 1848—49.
- Platonis Phædo. Expl. et emend. proleg. et annot. D. Wyttensbachii. Lips., 1825.
- Platons Gastmahl: ein Dialog. Herausg. v. F. A. Wolf. Leipz., 1782. *
- Platonis opera omnia, ex latina Mars. Ficini vers. T. 1—3. s. l. 1593.
- Plato's Briefe v. J. G. Schlosser. Königsb., 1795. *
- Platons Stat overs. af C. J. Heise. 1—3 D. Kbh., 1851.
- Luxdorphiana e Platone. Cum annotat. ed. O. Wormius, part. 1. Havn., 1790. 4. *
- Heusde, Phil. Guil. van, specimen crit. in Platonem. Lugd. Bat., 1803.
- Plutarchi Chæronensis, quæ supersunt, opera. Græce et Latine. Ed. J. J. Reiske. Vol. 1—12. Lips., 1774—82.
- Plutarch, ausg. Biographien des. Erkl. v. C. Sintenis. 1—3 Bdch. Berlin, 1855.
- Plutarch's Biographien der Gracchen. Griechisch m. gramm. u. hist. Erklärung v. L. Stacke. Leipz., 1852.
- — Timoleon, Philopömen, die beiden Gracchen und Brutus. Zum Schulgebrauch herausg. v. G. G. Bredow. Alt., 1821.

- Plutarchi** vitæ decem oratorum. Ed. A. Westermann. Quedlinb.
et Lips., 1833. *
- — Chæronensis vitæ compar. illustr. virorum Græcorum et Ro-
manorum H. Cruserio interpr. Venetiis, 1572. fol.
- Plutarque**, les vies des hommes illustres Grecs et Romains. Transl.
p. J. Amyot. T. 1—2. Par. et Geneue, 1603—21. *
- Plutarchus** von den Thaten der Griechen u. Römer. Überf. v. G.
Xylander v. Augspurg u. J. Löchinger. Frankf. a. M., 1580. fol.
- Plutarchus**, Biographien des, m. Anmerk. Von G. B. v. Schirach.
1—8 Th. Berl. u. Leipzig, 1777—80. fig. *
- Plutarchus**, vergleich. Lebensbeschr. des. A. d. Gr. v. J. F. S.
Kaltwasser. 1—10 Th. Magdeb., 1799—1806. *
- Plutark's** Levnetsbeskrivelser, overs. ved S. Tetens. 1—2 D.
1800—03.
- Plutarchi** Chæronensis de puerorum educatione libellus, illustr.
studio Chr. Junckeri. Græce et Latine. Lipsiæ, 1739. *
- Plutarch** über Isis und Osiris. Mit Übersetzung herausg. v. G.
Parthey. Berl., 1850.
- Haug, M.**, die Quellen Plutarchs in den Lebensbeschreibungen der
Griechen neu untersucht. Tüb., 1854.
- Polyæni** strategematum libri octo. Paner. Maasvicius rec. (Græce
et Latine.) Lugd. Bat., 1690. fig.
- Krigsskøle, de Gamles, aabnet ved de gamle Skribent., Frontini, Polyæni,
Æliani og Arriani Oversættelser, af P. F. Suhm. Kbh. s. a. 4.
- Polybii** historiarum qvidquid superest. Rec. J. Schweighäuser. T.
I—VII et VIII p. 1—2. Lips., 1789—95.
- — hist. quæ supersunt, interpr. Casaub., acc. Æneæ Tacticæ
comm. de obsid. toler., præf. et glossar. Polyb. adj. Ernesti.
Lips., 1764. 1—3 Vol.
- Polyb's** Geschichte. Übersetzt v. D. C. Seybold. 1—4 Bd. Lemgo,
1779—83.
- Scriptoris**, incerti, Græci, fabulæ aliquot Homericæ de Ulixis errori-
bus ethice explicatæ, vertit J. Columbus. (Græce et Latine.)
Lugd., Bat., 1745.
- Strabonis** rerum geographicarum libri XVII. I. Casaubonus rec.
(Græce et Latine.) s. l. 1587. fol.
- — rerum geographicarum libri XVII. Rec. J. P. Siebenkees.
(Græce et Latine.) V. 1—7. Lips., 1796—1818.
- a. **Theophrasti** notationes morum. Is. Casaubonus rec. (Græce et
Latine.) Lugd., 1638.
- b. **Demosthenis** Olynthiacæ orationes tres, a. M. Beumlero illustr.
Francof., 1585.
- Theophrasti** characteres ethici. (Græce et Latine.) Cum notis Is.
Casauboni et alior. Cantabr., 1712.

- Theophrasti characteres ethici. Ed. L. Sahl. (Græce et Latine.) Hauniæ, 1775. *
- — characteres. Ed. J. G. Schneider. Jenæ, 1800.
- Theophraste, les caractères de, trad. par de la Bruyere. T. 1—2. Par., 1700. *
- Theophrastus' Beskrivelser, overs. af H. Gottschaldh. Aalb., 1768. *
- Thucydidis de bello Peloponn. libri octo. Ed. ster. T. 1—2. Lips., 1829. *
- ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΗ.** Mit erkl. Anmerk. herausg. v. K. W. Grüger. 1—2 Bd. Berl., 1846—47.
- Thucydidis orationes. Cum animadvers. C. L. Baueri. Lips., 1759.
- — de bello Peloponn. libri VIII. Ex interpr. L. Vallæ ab H. Stephano it. recogn. Francof., 1589. *
- a. Chronicon divinum ——— Eusebii Pamph.; Hieron. Presb.; Prosperi Aquit.; M. Aur. Cassiodori; Hermanni Contr.; Matth. Palmerii Flor.; Matth. Palm. Pis. — Bas., 1529. 4.
- b. Thucyd. de bello Peloponn. libri VIII, L. Valla interpr. s. l. 1527. 4.
- Thucydides, Geschichte des peloponni. Krieges, übers. v. J. D. Heilmann. 1—2. Lemgo, 1760.
- Thucydides. Übers. v. M. Jacobi. 1—3 Bd. Hamb., 1804—08.
- Xenophontis Opera. (Græce et Latine.) Bas., 1555. fol.
- — opera e rec. Edv. Wellis cura C. A. Thieme. voll. 2—4. Lips., 1763—64.
- — scripta, a. B. Weiske illustr. Vol. 1—6. Lips., 1798—1804.
- — de Cyri expeditione commentarii. Rec. A. Lion. Vol. 1—2. Gott., 1823.
- ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ.** M. erkl. Anm. v. G. Graffl. Leipz., 1842.
- ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ.** M. erkl. Anm. v. K. W. Grüger. Berlin, 1845.
- ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ.** Efter K. W. Grügers Udgave bearb. af E. Berg og D. Fibiger. Kbh., 1852.
- Xenophontis Cyri minoris expeditio, rec. R. Kühner. Sect. 1. Gotha, 1851.
- Xenophontis historia Græca. Rec. S. F. N. Morus. (Græce et Latine.) Lips., 1778.
- — Hellenicorum libri VIII. Ed. ster. Lips., 1829. *
- — historia Græca. Ex recogn. L. Dindorfii. Ed. ster. Berol., 1831. (8 Expl.)
- Xenophons sieben Bücher der griechischen Geschichte, übers. v. J. E. Goldhagen. Berl., 1762.
- — griechische Geschichte, übers. v. A. C. Vorhees. Frankf. a. M. 1783. *

- Xenophontis memorabil. Socratis dict. libri IV.** Rec. J. C. Zeunius. Lips., 1781. *
- Xenophon, commentarii dictorum factorumque Socratis ad defendendum eum scripti.** Rec. J. G. Schneider. Lips., 1801.
- Xenophontis memorabilia Socratis.** Ed. stereot. Cur. C. H. Weise. Lips., 1828. *
- — de Socrate commentarii. Recogn. et explan. R. Kühner. Gothæ, 1841.
- Xenophons Sofratiske Merkværdigheder.** Overs. ved J. Bloch. Kbh., 1802.
- Xenophontis de Cyri disciplina libri VIII.** Rec. J. G. Schneider. Lips., 1800. *
- — opera, in latinam linguam conv. atque per Seb. Castalionem recogn. Bas., 1553. *
- Xenophons Cyropædie,** oversat ved J. Baden. Kbh., 1766. *
- Lexicon Xenophonteum.** Vol. 1—4. Lips., 1801—04.
- Xenophons Gastmahl und Öconomikus.** Übersetzt v. A. G. Becker. Halle, 1795. *

Latiniske Digtere

(med Commentarer og Oversætteser).

- D. Magni Ausonii opera.** Bip., 1785. *
- Catulli, Tibulli, Propertii, et Corn. Galli, sive Maximiani potius, opera.** Hannov., 1608.
- Catullus, Tibullus, Propertius cum Galli fragmentis et Pervigilio Veneris.** Bip., 1783. *
- Cl. Claudiani opera quæ exstant.** Bip., 1784. *
- — quæ exstant. Nic. Heinsius rec. Amstel., 1665.
- — opera, quæ supersunt. J. G. Walchius int. Lips., 1715.
- Q. Horatius Flaccus,** recogn. Dion. Lambinus. Francof., 1596. 4.
- Q. Horatii Flacci, opera.** Interpr. L. Desprez (in us. Delph.). Par., 1691. 4.
- — poemata. Mit Anmerkungen. Herausg. v. C. Gottschling. Halle i. M., 1738. fig. *
- — opera. Bip., 1783. *
- — opera. Ill. C. G. Mitscherlich. T. 1—2. Lips., 1800. *
- — opera. Rec. et ill. F. G. Doering. T. 1. Lips., 1803. *
- — opera. Rec. F. H. Bothe. T. 1—2. Heidelb. et Spiræ, 1821.
- Q. Horatius Flaccus.** Rec. J. C. Orellius. V. 1—2. Turici, 1837—38.
- Q. Horatii Flacci opera omnia.** Recogn. G. Dillenburger. Bonnæ, 1854.
- Q. Horatius Flaccus.** Recogn. A. Meineke. Berol., 1854.
- — des, Satiren. Krit. ber., übers. u. erl. v. C. Kirchner. 1. Th. Strals., 1829. 4.

- Q. Horatius Flaccus**, des, Satiren erkl. v. L. F. Heindorf. Neu bearb. v. E. F. Wüstemann. Leipz., 1843.
- Lübker, Fr.**, Commentar zu Horaz's Oden, Buch I—III. Schlesw. 1841.
- Horace, Oeuvres d'**, trad. p. Dacier et Sanadon. T. 1—6 et 8. Amsterd., 1735. fig.
- Q. Horatius Flaccus's** samtlige Værker. Overs. ved J. Baben. 1ste D. Kbh., 1792. *
- Horazens Odeu**, übers. v. K. W. Ramler. 1—2 Bd. Berl., 1800. * — — Sathren übers. v. C. M. Wieland. 1—2 Th. Leipz., 1794.
- Q. Horatius Flaccus** Satirer, overs. af J. H. Smidh. Kbh., 1816.
- — des, Episteln erkl. v. Fr. E. Th. Schmid. 1—2 Th. Halberst. 1828—30.
- Q. Horatii Flacci**, epistolas comment. instr. ed. S. Orbarius et Th. Schmidius. T. 1—2. Lips., 1841—47.
- Q. Horatii Flacci**, Breve udi to Bøger paa danske Vers ved C. H. Biering. Kbh., 1777.
- Horazens** Briefe übers. v. C. M. Wieland. 1—2 Th. Leipz., 1790.
- Q. Horatii Flacci de arte poetica liber**. Ed. C. G. Schelle. Lips., 1806. *
- Horats'** ars poetica, overs. og forfl. af D. Worm. Kbh., 1835.
- Holzapfel, J. S. G.**, historisch-geographisches Wörterbuch über den Horaz. Leipz., 1819. *
- Bilder, 30, zu Horazens Werken. Gest. n. Zeichnungen v. Catel, Frommel, p. p. Carlsruhe. s. a. 4.
- D. Jun. Juvenalis et Auli Persii Flacci satyræ**. Cum annot. Th. Farnabii. Amstel., 1650.
- Classici Romanarum scriptores**. Vol. 1. **Juvenalis et Persii satiræ**. P. 1. **D. Junii Juvenalis satiræ XVI**. Rec. a G. A. Ruperti. Gott., 1803.
- Commentarii perpetui in classicos Romanorum scriptores. Vol. 1. P. 1. Commentarius in **D. Junii Juvenalis satiras XVI**. Conser. a G. A. Ruperti. Gott., 1803.
- D. Jun. Juvenalis saturarum libri V**, ex rec. O. Jahnii. Vol. 1. Berol., 1851.
- Juvenals** udv. Satirer. 1—2 H. (Oluf Worms efterladte Skrifter, 1—2 H.). Kbh., 1838.
- M. Ann. Lucani Pharsalia**, libri X. Ex emend. H. Grotii. Lugd. Bat., 1626.
- M. Ann. Lucanus de bello civili cum Hug. Grotii, Farnabii notis.** Acc. Corn. Schrevolio. Lugd. Bat., 1658.
- — **Pharsalia**, ejusdem ad Calpurnium Pisonem poemation. Bip., 1783. *

- T. Lucretii Cari de rerum natura libri VI. A. Dion. Lambino
recogn. Francof., 1583.
- — de rerum natura libri sex. ed Th. Creech. Oxonii, 1695.
- — de rerum natura libri sex. Bip., 1783. *
- M. Val. Martialis, epigrammata. Cum notis Th. Farnabii. Am-
sterdam., 1644.
- — epigrammatum libros XV illustr. Vinc. Collesso (in us. Delph.).
Par., 1680. 4.
- — epigrammata. Vol. 1—2. Bip. 1784. *
- Martials Digte, udv. Stykker af, ved Fr. Høegh-Guldberg. 1ste H.
Aabh., 1801.
- Oppiani de venatione libri IIII. Bodino interpr. Lutet., 1555. 4.
- P. Ovidii Nasonis operum t. 1—3. Studio B. Cnippingii. Am-
stel., 1683. fig.
- — operum t. 1—4. Illustr. D. C. Helvetius (in us. Delph.).
Lugd. 1689. 4.
- — opera. Vol. 1—3. Bip., 1783. *
- — metamorphoses. Rec. G. E. Gierig. T. 1—2. Lips., 1821—23.
- — metamorphoseon libri XV. Rec. V. Loers. Lips., 1843.
- P. Ovidius Naso, Forvandlinger. Overs. af S. Meissling. Aabh., 1831.
- P. Ovidius Naso's, des Heroiden, übers. v. G. F. Thyme. Sorau
u. Leipz., 1797. *
- P. Ovidius Naso, des, Heroiden nebst den drey Briefen des A. Sa-
binus, übers. v. N. G. Eichhoff. Frankf. a. M., 1798. *
- Ovids Schule der Liebe, d. i. dessen Liebeshändel, Kunst, und Arzney
der Liebe. Berl. u. Leipz., 1788. sig. *
- P. Ovidius Naso, Lieder der Liebe. Vert. v. E. L. Posselt. Leipz.,
1789. *
- Ovid, des, erotische Gedichte. Übers. v. Gerning. Frankf. a. M., 1815.
- P. Ovidii Nasonis Klage-Breve. Overs. af Chr. Falster. Aabh., 1738.
- P. Ovidius Naso, Klaggesänge, übers. v. N. G. Eichhoff. Frankf.
a. M., 1803. *
- — des, Festkalender, übers. v. P. Krebs. Frankf. a. M., 1799. *
- Prøve paa en Oversættelse af Ovids Ibis. Af P. Bergenhammer (Skole-
Program). Odense 1818. *
- A. Persii Flacci et Dec. Jun. Juvenalis satiræ. Accedit Sul-
piciaæ satira. Bip., 1785. *
- — satiræ VI. Rec. G. L. Koenig. Gott., 1803.
- Koenig, G. L., comment. perp. in A. Persii Flacci satiras VI.
Gott., 1803.
- A. Persius Flaccus, des, sechs Satiren, übers. v. J. A. Nasser.
Kiel, 1807.
- Persius's Satirer. Overs. af O. Worm. Aabh., 1840.
- Petronius Arbiter. Genevæ 15 . . 4. (def.).

- T. Petronii Arbitri Satiricon cum supplm. Nodotianis.** Bip., 1790.
- Phædri fabularum Æsop. libri qvinque, cum annot. J. Schefferi et Fr. Guyeti notis.** Francof., 1687.
- — fabulae Æsopiæ. Bip., 1784. *
- — fabularum Æsopiarum libri V. Rec. J. G. S. Schwabe. Accedunt Romuli fabularum Æsopiarum libri IV. Vol. 1—2. Brunsv., 1806. fig.
- M. Accii Plauti, comoediæ cum notis var.** T. 1—2. Amstel. 1684.
- — comoediæ superst. viginti. T. 1, p. 1—2 et t. 2, p. 1—2. Bip., 1779—80. *
- — quæ supers. comoediæ ac deperdit. fragmenta. Recens. a B. F. Schmieder. Gott., 1804.
- — aulularia. Ed. Franc. Goeller. Col. a. Rh., 1825. *
- T. Macci Plauti comodiæ.** Ex rec. Frid. Ritschelii, T. 1, 2 et 3 p. I—II. Bonnæ, 1849—54.
- M. Acci Plauti, Trinummus.** Latein. u. Deutsch, v. C. E. Geppert. Leipz., 1854.
- Schmieder, B. F., comment. perp. in M. Accii Plauti qvæ supers. comoedias. Gott., 1804.
- Pareus, Ph., lexicon Plautinum. Francof., 1614.
- Plautus, Krigsfangerne, Comoedie i fem Acter, overs. af D. Worm. Åbh., 1834.
- Sex. Aur. Propertii, elegiarum libri quatuor. Ill. G. A. B. Hertzberg. T. 1—3. Halis, 1843—45.
- Astius, Fr., observ. in Propertii carmina et in elegiam ad Liviām Augustam. Gothæ, 1799.
- L. Annæi Senecæ tragediæ. Bip., 1785. *
- Q. A., Seneca's Tragödien. Uebers. v. W. A. Swoboda. 1—3 Bd. Wien u. Prag, 1821—30.
- C. Sili Italici Punicorum libri septemdecim. Bip. 1784. *
- P. Pap. Statii carmina. Ed. Ferd. Handius. T. 1. Silvæ. Lips., 1817.
- P. Terentii Afri comoediæ sex, latino-germanicæ ed. a J. Rheino. Lips., 1646.
- — comoediæ sex. Cur. A. H. Westerhovius. T. 1. Hagæ-Com., 1726. fig. 4.
- — comoediæ sex. Cur. A. H. Westerhovius. T. 1—2. Hagæ-Com., 1732. fig.
- — comoediæ sex. Vol. 1—2. Bip., 1779. *
- — comoediæ. Rec. Rich. Bentleius. Lips., 1791.
- P. Terenti comoediæ. Ed. C. G. Elberling. Havn., 1834.
- Ruhnkenii, D., in Terentii comoedias dictata. Cura Lud. Schopeni. Bonnæ, 1825.
- A. Tibulli carmina.** Libri tres. Cum libro IV Sulpiciæ et aliorum. Ed. Chr. G. Heyne. Lips., 1798.

- A. Tibulli elegia decima libri primi. Annot. adj. G. Klindworth. Lips., 1818. 4.
- Tibullus Elegier. Udg. og overs. af Fr. Høegh-Guldberg. 1—2 D. 1803. *
- — Elegien. A. d. Lat. v. J. F. Degen. Ausp., 1781. *
- Alt. Tibullus, des, Elegien. Leipz., 1780.
- C. Valerii Flacci Argonauticon, libri VIII. Ed. J. A. Wagner. Gotting. 1805.
- — Argonauticon, libri octo. Bip., 1786. *
- Wagner, J. A., comment. in C. Valerii Flacci Argonauticon libros VIII. Gottingæ, 1805.
- P. Virgili Maronis, opera. Ed. H. Justice. Vol. 1. fig. 4. (s. l. et a.)
- — opera omnia. Ed. Chr. Taubmannus. s. l. 1618. 4.
- — opera in tres tomos divisa. Ed. J. Emmenessius. Lugd. Bat. et Amstel. 1680., fig.
- — opera. Ed. C. Ruæus (in us. Delph.). Amstel., 1690. fig. 4.
- — opera. Accedit M. Manilii Astronomicon. Bip., 1783.
- P. Virgilius Maro, illustr. a C. G. Heyne. Vol. 1—4. Lips., 1803.
- P. Virgili Maronis, opera perp. adn. illustr. a. C. G. Heyne, Repetit J. Baden. T. 1—2. Hayniæ, 1778—80. fig. *
- P. Virgilius Maro, Bucolica, Georgica et Æneis. Par., 1823.
- Virgilii Maronis carmina. Brev. enarr. P. Wagner. Lips., 1849.
- P. Virgilius Maro, die Gedichte des. Latein. Text m. deutschen Erläut., herausg. v. P. Wagner. 1—2 H. Leipz., 1849—50.
- Virgil's Gedichte. Erkl. v. Th. Ladewig. 1 Bdch. Bucolica u. Georgica. Leipz., 1850.
- P. Virgili Maronis Verker, oversatte ved F. C. Schønau. 1ste Bd. Kbh., 1753. *
- — Æneiden, et Hæledegit. Oversat ved S. Meidling. 1—2 Bd. Slagelse, 1824. 8.
- P. Virgilius Maro, des, Landbau. Übers. u. erkl. v. J. H. Voss. (Lat. u. deutsch.). 1—2. Altona, 1800.
- Voss, J. H., über des Virgilischen Landgedichts Ton u. Auslegung. Alt., 1791.
- Bilder, fænzig, zu Virgils Aeneide. Mit erl. Text u. e. Charte. Carlsr., 1828. 4.
- Seyffert, M., Palæstra Musarum. 1. Th. Halle, 1855.

Latiniske Prosaister
(med Commentarer og Oversættelser).

Ammiani Marcellini rerum gestarum qui de XXXI supersunt libri XVIII. Vol. 1—2. Bip., 1786.

- Ammiani Marcellini quæ supersunt.** Ed. C. G. Erfurdt. T. 1—3. Lips., 1808.
- L. Apuleji, Madaurensis, opera omnia quæ exstant.** Ex offic. Plantin., 1600. *
- — opera. Vol. 1—2. Bip., 1788. *
- Apulejus von Madaura, der goldne Esel,** a. d. Latein. von A. Nöde. 1. Th. s. l. 1783. fig. *
- Sexti Aurelii Victoris historia Romana.** Cur. J. Arntzenio. Amstel. et Traj. Batav., 1733. fig. 4.
- C. Julii Cæsaris opera.** Vol. 1—2. Bip., 1782. *
- — commentarii de bellis. Rec. et illustr. C. E. Chr. Schneider. P. I—II. Halis, 1840—55.
- — commentarii de bello Gallico et civili, Alexandr., Afric. et Hisp. Cur. J. J. Oberlinus. Lips., 1805.
- — comment. de bello Gallico et civili, Alexandr., Afric. et Hisp. Curr. J. J. Oberlinus. Lips., 1819.
- — de bellis Gallico et civili nec non aliorum de bellis Alexandr., Afric. et Hisp. comment. Ed. Fr. Oudendorpius. T. 1—2. Stuttg., 1822.
- — de bello Gallico et civili nec non aliorum de bello Alexandr. Afric. et Hisp. commentarii. Vol. 1—2. Argent, 1803.
- — commentarii de bello Gallico et civili. Halle, 1740. m. Ch.
- — commentarii de bello Gallico et civili. Chr. Cellarius rec. Lips., 1736. fig.
- — commentarii de bello Gallico et civili. Bearb. v. A. Baumstark. Freib., 1832.
- — commentarii de bello Gallico. M. Anmerk. v. J. C. Held. Sulzb., 1832.
- A. Corn. Celsi de medicina libri octo.** Bip., 1786. *
- M. T. Ciceronis opera omnia ex rec.** Jac. Gronovii. Cur. J. A. Ernesti. Vol. 1—4 in 6 p. div. Lips., 1737—38.
- — opera cum notis Lambini et suis ed. D. Gothofredus. 4. (s. t.).
- — opera quæ supersunt omnia. Cur. J. C. Orellius et J. G. Baiterus. T. 1—3. Tur., 1845.
- — opera. T. 1—13. Bip., 1780—87. *
- Nizolius sive thesaurus Ciceronianus.** Lugd., 1582. fol.
- Schützii, C. G., lexicon Ciceronianum.** T. 1—4 in 7 p. div. Lips., 1817—21.
- Ciceron, les œuvres de, de la traduction de Mr. du Buyer.** T. 3. Par., 1670. *
- M. T. Ciceronis de oratore libri tres.** Ed. R. J. F. Henrichsen. Havniæ, 1830.
- — de oratore ad Quintum fratrem libri tres. Rec. O. M. Müller. Lips. et Zull., 1819.

- M. T. Ciceronis, Orator. Brutus. Topica de optimo genere orationis. Rec. J. C. Orellius. Turici, 1830.**
- Ciceros Brutus de claris oratoribus. Erkl. v. O. Jahn. Leipz., 1849.**
- M. T. Cicero von dem Redner. Uebers. v. F. A. Wolf. Altona, 1801.**
- Ernesti, J. C. T., lexicon technologiæ Latin. rhetoricae. Lips., 1797.**
- M. T. Ciceronis Cato Major. Udg. af G. F. W. Lund. Kbh., 1851.**
- — Lælius. Udg. af G. F. W. Lund. Kbh., 1851.
- — de divinatione et de fato libri. Recogn. G. H. Moser. Francos. a. M., 1828.
- M. T. Ciceronis Bücher von der Divination, übers. v. J. J. Hötinger. Zürich, 1789. ***
- M. T. Ciceronis de sinibus bonorum et malorum libri quinque. Rec. J. N. Madvigius. Haun., 1839.**
- — de legibus libri tres. Rec. a J. F. Wagner. Gott., 1804.
- Wagner, J. F., commentarius perpetuus in M. Tullii Ciceronis de legibus libros tres. Gott., 1804.**
- Geist und Gehalt der Ciceronischen Bücher von der Natur der Götter. Altona, 1806.**
- M. T. Cicero, von der Natur der Götter, übers. v. S. F. v. Meyer. Frankf. a. M., 1806. ***
- M. T. Ciceronis de officiis libri tres. Udg. af G. F. W. Lund. Kbh., 1849.**
- — de officiis libri tres. Ed. a C. Beiero. T. 1—2. Lips., 1820—21.
- — de officiis libri tres. Ed. C. T. Zumptius. Brunsv., 1837.
- M. T. Cicero, Abhandlung über die menschlichen Pflichten, übers. v. C. Garve. Bresl., 1806.**
- Garve, C., philosoph. Anmerk. u. Abhandl. zu Cicero's Büchern v. d. Pflichten. 1—3 Bd. Bresl. u. Leipz., 1806.**
- M. T. Ciceronis de republica quæ supersunt ed. A. Maio. Stuttg. et Tub., 1822. ***
- — Tusculanarum quæstionum libri V. Ex nova rec. Ernestiana. Halæ, 1810. *
- — disputationes Tusculanæ. Krit. bericht. u. erl. v. R. Klotz. Leipz., 1835.
- — Tusculanarum disputationum libri quinque. Ed. R. Kühner. Jenæ, 1829. (2 Expl.)
- — Tusculanarum disputationum libri V. Erkl. v. G. Tischer. Leipz., 1850.
- M. T. Ciceros Werke. 1—2. — Tusculanische Unterredungen, übers. v. Fr. H. Kern. 1—2 Bdch. Stuttg., 1826.**
- Cicero's philosophische Schriften. In deutschen Uebertragungen, herausg. v. R. Klotz. 1—2 Th. Leipz., 1840—41. fig.**

- M. T. Ciceronis orationes pro Q. Ligario, pro Rege Deiotaro,
pro Archia poeta.** Krit. ber. v. C. Benecke. Leipz., 1836.
 — — oratio pro A. Cluentio habita. Rec. J. Classen. Bonnæ, 1831.
 Reden, zwö, des Cicero als Vertheidiger des Marcellus und Ligarius.
 Libed s. a. 4. *
- M. T. Ciceronis orationes Philippicæ in Antonium.** Ed. G. G.
Wernsdorf. T. 1—2. Lips., 1821—22.
- — oratio pro Cn. Plancio. Ed. Wunderus. Lips., 1830. 4.
 — — oratio de imperio Cn. Pompeii. Ed. C. Benecke. Lips., 1834.
- Cicero's Rede für Sextus Roscius aus Ameria. Mit Einleit. u.
Commentar v. E. Osenbrüggen. Braunschw., 1844.
- M. T. Ciceronis oratio pro P. Sesto.** Ed. C. Halm. Lips., 1845.
- — Verrinarum libri septem. Rec. C. T. Zumptius. Berol., 1831.
- Rami, P., in Ciceronis orationes et scripta nonnulla, omnes quæ
hactenus haberi potuerunt prælectiones. Francœf., 1582.
- M. T. Ciceronis, quæ vulgo feruntur, orationes quatuor.** Recogn.
F. A. Wolfius. Berol., 1801.
- M. T. Cicero's sämmtliche Reden.** Krit. ber. v. R. Klotz. 1—3 Bd.
Leipz., 1835—37.
- M. T. Ciceronis selectæ orationes ad exemplar probatissimorum
codicum expressæ.** Jenæ, 1737.
- Cicero's ausg. Reden, erkl. v. K. Halm, 1—6 Bdch. Berlin,
1854—56.
- M. T. Cicero, udv. Taler.** Bearb. af H. H. Lefolii: 1 D. 1 H.
Talen f. Sext. Roscius fra Ameria. 2 H. Talen om den Mani-
liske Lov. 3 H. Talerne mod Katilina. 2 D. 1 H. Den første
og anden filippiske Tale. 2 H. Talen for Tit. Ann. Milo.
Kbh., 1851—56.
- M. T. Ciceronis, epistolarum libri XVI.** (s. t.).
- — epistolæ ad Atticum, ad Quintum fratrem et quæ vulgo ad
familiares dicuntur. Rec. C. G. Schütz. T. 1—6. Halæ,
1809—12. *
- — epistolæ ad Atticum, ad Quintum fratrem et quæ vulgo ad
familiares dicuntur. Herausg. v. J. Billerbeck. 1—4 Th.
Hannover, 1836.
- — ad diversos (familiares vulgo vocant) libri XVI. Chr. Cel-
larius rec. Lips., 1698.
- — epistolarum libri XVI. ad familiares ut vulgo vocantur. Ex
rec. J. G. Grævii. T. 1—2. Amstel., 1698.
- — epistolarum libri XVI. ad T. Pomponium Atticum. Ex rec.
J. G. Grævii. T. 1—2. Amstel., 1684.
- — epistolarum selectarum libri VI. Ed. F. A. Stroth. Ber. et
Stett., 1784. *
- — epistolæ selectæ ac temporum ordine dispositæ. Ed. F. H.
Müller. Lips., 1849.

- Cicero's Breve.** Ester Süpste's Udgvalg udg. af S. Th. Kielsen. Kbh., 1853.
- Briefe, gesammte, des Römischen Fürsten Cicero an unterschiedene Staats- und vertraute Personen. Nebers. v. C. T. Danmt. 1—4 Th. Berlin, 1747—71. *
- Ernesti, J. C. G.**, Cicero's Geist und Kunst. 1—3 Bd. Leipz., 1799—1802.
- Corn. Nepos de vita excellentium Imperatorum.** Herausg. durch E. Sickerus. Augsb., 1728.
- — de excellentibus viris, illustr. a Andr. Stübelio. Lips. 1733. fig.
- — vitae excellentium Imperatorum. Bip. 1782.
- — excellentium Imperatorum vitae. Rec. a C. H. Tschucke. Gott. 1804.
- — quæ exstant, vitae. Grammatisch erklärt v. J. C. Dähne. Helmst., 1830.
- — les vies des grands Capitaines Grecs et Romains de. Trad. par M. le Gras. (med vedtrykt Originaltext.) Berl., 1746. *
- Tschucke, C. H.**, commentarius in Cornelii Nepotis excellentium Imperatorum vitas. Gott., 1804.
- Schlegelii, J. H.**, observationes criticæ et historicæ in Cornelium Nepotem. Havn., 1778. 4.
- Q. Curtius Rufus de rebus gestis Alexandri Magni notis germanicis** illustr. Augsburg, 1794. fig. *
- — de rebus gestis Alexandri Magni Regis Macedonum libri superstites. Rec. a Fr. Schmieder. Gottingæ, 1803.
- — de rebus gestis Alexandri Magni Regis Macedonum libri superstites. Cur. C. H. Lünenmann. Hannov., 1827. (8 Expl.)
- — de gestis Alexandri Magni Regis Macedonum libri qui superunt octo. Herausg. v. J. Mützell. 1—2 Th. Berlin, 1841.
- Quinte Curce de la vie et des actions d'Alexandre le Grand.** De la trad. de Mr. de Vaugelas. Paris, 1568. *
- Eutropii breviarium historiæ Romanae.** Recogn. G. A. Koch. Ed. ster., Lips. 1849.
- L. Annæi Flori rerum Romanarum editio nov.**, acc. J. Freinsheimio. Argent., 1669.
- — epitome rerum Romanarum. Ex rec. J. G. Graevii. T. 1—2. Amstel., 1702. fig.
- — epitome rerum Romanarum. L. Ampelii liber memorialis. Bip., 1783. *
- Sex. Jul. Frontini opera.** Bip., 1788. *
- Gaii institutionum commentarii IV.** Ed. J. F. L. Goesch. Ber., 1824.
- Gaii jurisconsulti institutionum commentarius quartus sive de actionibus.** Rec. A. G. Hefster. Ber., 1827. 4.

- Auli Gellii noctes Atticæ. Amstel., 1665. fig.
- — noctium Atticarum libri undeviginti. Argent., 1521.
- — noctium Atticarum libri XX. Ed. J. L. Conradi. P. 1—2.
Lips. 1762. fig.
- — noctium Atticarum libri XX. Vol. 1—2. Bipont., 1784. *
- Historiæ Augustæ scriptores sex: Aelius Spartanus. Vulc. Gallicanus. Julius Capitolinus. Trebell. Pollio. Aelius Lampridius. Flavius Vopiscus. Lugd. Bat., 1661.
- Historiæ Augustæ scriptores sex: Ael. Spartanus. Vulc. Gallicanus. Jul. Capitolinus. Trebell. Pollio. Ael. Lampridius. Flav. Vopiscus. Lips., 1774.
- Historiæ Augustæ scriptores sex: Aelius Spartanus, Julius Capitolinus, Aelius Lampridius, Vulc. Gallicanus, Trebellius Pollio, Flavius Vopiscus. Bip., 1787.
- Historiæ Romanæ scriptores minores: Sex. Aur. Victor, Sex. Ruf. Eutropius, Messala Corvinus. Bip., 1789. *
- Juris Romani antejustiniane fragmenta Vaticana. E codice palimps. eruit Ang. Mains. Romæ et Berol., 1824.
- Justini historiæ Philippicæ. Cur. Abr. Gronovio. Lugd. Batav., 1719.
- — historiæ Philippicæ. Bip., 1784. *
- — historiæ Philippicæ. Mit Anmerk. v. C. Benecke. Lips., 1830.
- T. Livii decades tres. Bas., 1549. fol.
- — historiæ. fol., def. et sine tit. (Tom. 1 ed. Francof. anni 1568 ap. G. Corvinum et S. Feierabent.)
- — libri omnes superstites. Ed. J. Gruterus. V. 1—2. Francof. 1659.
- — historiarum libri qui exstant. Interpr. J. du Jatius. (in us. Delph.) T. 1—5 in 6 partes div. Par. 1679—82. 4.
- — historiarum libri qui supersunt omnes. Vol. 1—13. Bip., 1784—86. *
- — historiarum ab urbe condita libri, qui supersunt, omnes. Cur. Arn. Drakenborch. T. 1—15 in 17 div. Stuttg., 1820—28.
- — rerum Romanarum ab urbe condita libri ed. a C. F. Alschefski. Vol. 1—3. Berol., 1841—46.
- — historiarum libri I—IV. Mit erkl. Anmerk. v. G. C. Crusius. 1—5 H. Hannover, 1846—47.
- — historiarum liber XXI et XXII. Mit Anmerk. v. E. W. Fabri. Nürnb., 1837.
- — historiarum ab urbe cond. liber XXIII et XXIV. Recogn. E. G. Fabri. Norimb., 1840.
- — historiarum libri XCI fragm. anecd. descr. et recogn. ab V. M. Giovenazzio et P. J. Bruns ex schedis vetustiss. bibl. Vaticanae. Romæ, 1773. 4.
- Tite-Live, les decades de. Mises en François p. R. Du-Ruyer. T. 1—4. Paris, 1669. fig. *

- L. Livii romeriske Historie, Forsøg til en Overs. af, ved N. Møller.** 1—7 Pentade. Kbh. 1801—18.
- Schaefer, glossarium Livianum. Ex schedis A. G. Ernesti.** Lips., 1804.
- Glossarium Livianum. Ex schedis A. G. Ernesti emend. G. H. Schäffer.** Lips., 1804.
- Aur. Theod. Macrobii opera.** Vol. 1—2. Bip., 1788. *
- C. Plinii Secundi historia mundi naturalis.** Francof. a. M. 1582. fig. fol.
- — naturalis historiæ t. 1—3. Lugd. Batav. et Roterod, 1669.
- — historiæ naturalis libri XXXVII ex rec. J. Harduini. Bip., 1783—84. *
- C. Plinii Cæcili Secundi epistolæ et panegyricus.** Lips., 1727. fig.
- — panegyricus Cæsari Imp. Nervæ Trajano Aug. dictus. Rec. C. G. Schwarzius. Norimb., 1746. fig. 4.
- — epistolæ et panegyricus. Vol. 1—2. Bip., 1789. *
- — epistolarum libri decem et panegyricus. Ex rec. J. M. Gesneri. Lips., 1805.
- Plinius, sämmtliche Briefe des, nebst dem Leben derselben.** Ueberl. v. E. A. Schmid. 1—2 Bd. Frankf. a. M. 1789. *
- Plinii Lovtale til Trajanum, overs. ved D. Guldborg.** Sørøe, 1763. *
- C. Plinius Secundus, des, Lobrede auf den Trajan, übers. v. D. L. Wigand.** Leipzig, 1796. *
- Pompeii Trogi fragmenta.** Ed. Bielowski. Leopoli, 1853.
- Pomponii Melæ de orbis situ libri III, et C. Julii Solini polymhistor.** Bas. s. a. fig.
- — de situ orbis libri III. Ex rec. Gronoviana. Lips., 1773.
- a. — — de situ orbis libri III. Indicibus adorn. a H. A. Meisnero. Curiae Varisc., 1738.
- b. Censorinus de die natali. Ex rec. A. Goetzii. Altorpii, 1742.
- M. F. Quintiliani de institutione oratoria libri duodecim,** ed. a J. M. Gesnero. Gottingæ, 1738. 4.
- — de inst. oratoria libri XII. Ill. J. M. Gesner. Gottingæ, 1738. 4.
- — opera. Vol. 1—4. Bip., 1784. *
- — de institutione oratoria libri X. XI. XII. 1775. s. I.
- — institutionum oratoriarum libri duodecim, ed. a C. Rollin. T. 1—2. Wiceb. 1776.
- — de institutione oratoria libri duodecim. Expl. G. L. Spalding. Vol. 1—6. Lips., 1798—1834.
- — de institutione oratoria libri XII. Ed. ster. Tom. 1—2. Lips., 1829.

- Quintilians Underviisning i Beltalenheden. Tiende Bog. Overs. ved P. Schouboe. Kbh., 1776. *
- — Underviisning i Beltalenhed, 10de, 11te, 12te Bog. Overs. af L. Sahl. Kbh., 1776. (u. Z.) *
- — Underviisning i Beltalenhed. Tiende, elleste og tolvte Bog. Oversatte ved J. Baden, H. J. Gottschalch, P. Schouboe og J. S. Frimann. Kbh., 1794. *
- C. Crispi Sallustii opera omnia quæ exstant. Cum comm. integris J. Rivii. Amstel., 1690.
- — bellum Catilinarium et Jugurthinum. Cum comm. J. Minelli. Lips., 1759. fig.
- — opera. Bip. 1779.
- — opera quæ supersunt. Rec. Fr. Kritzius. Vol. 1—2 et Appendix vol. 1—2. Lips., 1828—35.
- — Catilina. Til Skolebrug bearb. af O. Fibiger. Kbh., 1854.
- — Geschichte vom Katilinarischen und Jugurthinischen Kriege. Uebers. v. G. C. Böttger. Leipzig, 1771. *
- Scriptores rei rusticæ veteres Latini: Cato, Varro, Columella, Palladius et Vegetius. Cur. J. M. Gesnero. Lips., 1735. fig. 4.
- Scriptores rei rusticæ veteres Latini e rec. J. M. Gesneri. Vol. 1—4. Bip., 1787—88. *
- L. Ann. Senecæ nec non M. Annæi Senecæ patris rhetoris opera omnia. Studio J. Gruteri. In bibliop. Commelin., 1604.
- — opera omnia. Lips., 1770. fig.
- — opera. Vol. 1—4. Bip., 1782. *
- — opera omnia. Ed. ster. Vol. 1—2. Lips., 1732. 7 Expl.
- L. Annæi et M. Annæi Senecæ opera, quæ exstant, sel. var. comment. illustr. T. 1—3. Amstel., 1672—73. fig.
- L. Ann. Senecæ, Skrifster. Jordansfitt (af Birgitte Lott.) Sorø, 1658. fol.
- M. Annæi Senecæ rhetoris opera. Bip., 1783. *
- C. Suetonii Tranqvilli de XII Cæsaribus libri VIII. J. Caſaubonus rec. Par., 1611. 4.
- C. Suetonius Tranquillus. Acced. comment. exhib. J. Schildio. Lugd. Batav. 1647.
- — cur. P. Burmanno. T. 1—2. Amstel., 1736. fig. 4.
- — ad opt. ed. coll. Bip., 1783. *
- C. Suetonii Tranqvilli opera. Ed. F. A. Wolfius. Vol. 1—4. Lips., 1802. fig.
- C. Suetonius Tranquillus, übers. v. J. P. Øſtertag 1—2 Bd. Franff. a. M., 1788. *
- C. Corn. Taciti opera ex rec. J. A. Ernesti. T. 1. Lips., 1752.
- — opera. Vol. 1—4. Bip., 1779—80. *
- — opera ex rec. J. A. Ernesti denuo cur. J. J. Oberlinus. T. 1—2 in IV partes div. Lips., 1801. fig.

- C. Corn. Taciti opera. Vol. I. Taciti Annales rec. G. A. Ru-
pertii. Gott., 1804.
- Ruperti, G. A., comment. perpet. in C. Corn. Taciti opera. Vol. I.
Commentarius in Taciti Annales. Gott., 1804.
- Corn. Tacitus. Erklärt v. K. Nipperdey. 1 Bd. Annales I—VI.
Leipz., 1851.
- Brotier G., supplementa librorum VII, VIII, IX et X annalium
C. Corn. Taciti. Pragæ, 1774.
- Kühls, Fr., ausführl. Erläuterung der zehn ersten Kapitel d. Schrift d.
Tacitus über Deutschland. Berlin, 1821.
- Ryckii, Th., ad C. Corn. Tacitum animadversiones. Lugd. Bat., 1686.
- C. Corn. Tacitus, des, sämmtl. Werke. Uebers. durch F. S. Müller.
1—3 Bd. Hamb., 1765—66. fig.
- C. Corn. Tacitus. Ved J. Baden. 1—3 D. Rbh., 1773—97.
- Tacitus, Julius Agricola's Levnet. Overs. af D. Worm. Rbh., 1838.
- C. Corn. Taciti dialogus de oratore. Bearb. v. C. T. Pabst.
Leipzig, 1841.
- Dom. Ulpiani fragmenta vulgo tituli ex corpore Ulpiani. Rec. G.
Hugo. Berol., 1822.
- Valerius Maximus, ex nova recens. A. Thysii. Lugd. Bat., 1660.
- Valerii Maximi dictorum factorumque memorabilium libri novem.
Bip., 1783. *
- — factorum et dictorum memorabilium libri novem. Rec. C.
Kempfius. Berl., 1854.
- Valerius Maximus, Mærkværdigheder fra Østdiden, overs. af A. S.
Holm. Rbh., 1797.
- M. T. Varro de lingua latina. Vol. 1—2. Bip., 1785. *
- C. Velleius Paterculus, ed. Ant. Thysius. Lugd. Bat., 1653.
- C. Velleii Paterculi historiæ Romanæ libri duo, acc. Chr.
Juncker. Francof. et Lips., 1731. fig.
- — historiæ Romanæ libri duo. Durch G. Sincerus. Giessen,
1737. fig.
- Velleius Paterculus, nov. recogn. Bip., 1780. *
- C. Velleii Paterculi quæ supersunt. Ed. J. C. Krause. Lips., 1803.

Sproglærer og Ordbøger.

Græske.

- Seidelius, Casp., portula Græcæ linguæ aurea. Jenæ, 1659. *
- Erleichterte Griechische Grammatica. Halle, 1724. fig. *
- Munthe, C. F., det Græske Sprogs Grammatica. Rbh., 1744. *
- Golii, Th., grammatica Græca. Hafn., 1775. *
- Trendelenburg, J. G., Anfangsgründe der griech. Sprache. Leipz.,
1796. *

- Buttmann, Ph., griechische Grammatik. Berl., 1805.
- Bloch, S. N. J., fortsattet fuldst. Skolegrammatik i det græske Sprog. Kbh., 1835. *
- Lange, Fr., det græske Sprogs Formlære. Kbh., 1821.
- — det græske Sprogs Grammatik. Kbh., 1830.
- Krüger, K. W., griechische Sprachlehre für Schulen. 1 Th., 1—2 H. u. 2 Th., 1 H. Berl., 1845—46.
- Beza, Theod., aliquie, de vera pronunt. Græcæ et Latinæ lingvæ comment. s. l., 1578. *
- a. Bos, Lamb., ellipses Græcæ. VI ed. cura J. F. Leisneri. Lips., 1748.
- b. — — antiquitatum Græcarum descriptio. Lips., 1749.
* * *
- Gesneri, J. M., chrestomathia Græca. Lat. vertit C. J. Bouginé. Carolsr., 1773.
- Stroth, F. A., chrestomathia Græca. Quedlinb., 1780. *
- Gesnerus, J. M., chrestomathia Græca. Lips., 1792. *
- Nissen, N. L., græsk poetisk Anthologie. Kbh., 1799. *
- Jacobs, Fr., poetische Blumenlese aus griechischen Dichtern. Jena, 1815. *
- Bloch, S. N. J., græsk Læsebog. 1ste Cursus. Kbh., 1836.
- Gottschid, A. F., griech. Læsebog für untere und mittlere Gymnasialklassen. Berl., 1850.
- Harpocrationis lexicon. Vol. 1—2. Lips., 1824. *
- Moeridis Atticistæ lexicon Atticon e rec. J. Hudsoni. Acc. Timæi Sophistæ lexicon Platonicum e rec. D. Ruhnquenii. Lips., 1756.
- Phrynicchi eclogæ nominum et verborum Atticorum cum notis P. J. Nunnesii aliorumque ed. C. A. Lobeck. Lips., 1820.
- Pollucis, J., onomasticum. Græce et Latine. Cum comment. Jungermanni et aliorum. P. 1—2. Amstel., 1706. fig. fol.
- Ancher, L., Sendschr. an den Hern. M. H. E. G. Paulus das ungedr. Griech. Glossar. des Photius betr. Kphg., 1789. *
- Scapulæ, J., lexicon Graecolatinum. Ed. nov., aut. J. Harmaro. Lond., 1633. fol. *
- Ernesti, J. A., Græcum lexicon manuale. Lips., 1788. *
- Schneider, J. G., Griechisch-deutsches Wörterbuch. 1—2 Bd. Leips., 1819. 4.
- Stephani, H., thesaurus Græcæ lingvæ. Tertio ed. C. B. Hase, aliquie. Vol. 1, p. 1, vol. 2—7, et vol. 8, fasc. 1—3. Par., 1831—56. fol.
- Pinzger, G., K. Jacobitz u. E. E. Seiler, Griechisch-deutsches Hand-Lexikon. 1—4 Lief. Leipzig, 1837—38. *
- Pape, W., Handwörterbuch der griechischen Sprache. 1—3 Bd. Braunschweig, 1842.

Vigeri, Fr., de præcipuis Græcæ dict. idiot. libellus. Ed. nov., cura J. H. Lederlini. Argent.. 1708. *

Idem liber. Ed. G. Hermannus. P. 1—2. Lips., 1802.

*

Herrmann, G., Handbuch der Metrik. Leipzig, 1799.

Lachmanni, C., de choriciis system. tragicorum Græcorum libri IV. Berol., 1819.

— — de mensura tragœdiarum liber sing. Berl., 1822.

Latinſte.

Bangii, Th., observationum philologicarum libri duo. Hauniæ, 1640.

Augusti, C. F., praktische Vorübungen zur Kenntniß des Lateinischen. Berl., 1838.

Badeni, Torch., Roma Danica, harmoniam atque affinitatem linguae Danicæ cum lingua Romana exhibens. Hafn., 1835.

Baden, T., Tillæg til den anden Udgave af Roma Danica. Kbh., 1837.

Dahl, F. P. S., astvungne Bemærkninger om „Roma Danica.“ Kbh., 1838.

Bauer, C. L., Anleitung zum richtigen und guten Ausdruck der Lateiniſchen Sprache. Breslau, 1775.

Borgen, B. A., Latinſke Stileſvelser for de første Begyndere. 1ste H. Kbh., 1831.

— — Latinſk Læſebog for de første Begyndere. Kbh., 1834.

Brøder, C. G., practiſche Grammatik der Lateinischen Sprache. Leipzig., 1818.

Cellarius, C., de latinitate mediæ et insimæ ætatis liber. Jenæ, 1752.

Clerici, J., ars critica. Volumina tria. Lips., 1713.

Dawesii, R., miscellanea critica typis quartum excusa prodeunt ex rec. Th. Kidd. Cantabr., 1818.

Dorph, N. B., Latinſk Grammatik. Kbh., 1831.

Sex. Pompeii Festi et Mar. Verri Flacci de verborum significazione lib. XX. Ed. A. Dacerius. Amstelod., 1700. fig. 4.

Udvalg af Sölvalderens prosaiske Forfattere. Til Skolebrug bearbeidet af E. Flemmer. Kbh., 1853. 5 Expl.

Grotesend, A., Materialien Lateinischer Stilübungen für die höheren Classen der Gelehrtenschulen. Hannover, 1828.

— — Commentar zu den Materialien lateinischer Stilübungen. Hannover, 1825.

Hand, F., Lehrbuch des Lateinischen Stils. Jenæ, 1833.

Handii, Ferd., Tursellinus seu de particulis latinis commentarii. Vol. 1—4. Lips., 1829—45.

Tursellini, Hor. de particulis latinæ orationis libellus utilissimus. Ed. tertia. Lips., 1734. fig.

Heineccii, J. G., fundamenta stili cultioris. Lips., 1766.

- Henne, G. L., Entwurf einer Lehrart, nach welcher sondersich die Anfangsgründe der lateinischen Sprache der Jugend auf eine leichte Art beizubringen sind. Leipzig., 1768.
- Henrichsen, R. J. F., Opgaver til Oversættelse fra Latin paa Dansk. Kbh., 1839. (2 Expl.)
- Kraft, F. N., Materialien zum Uebersetzen aus dem Deutschen ins Lateinische für mittlere Classen in gelehrtten Schulen. Leipzig., 1834.
- Krebs, J. P., Antibarbarus der lateinischen Sprache. Frankf. a. M., 1837.
- Langens, J., verbesserte und erleichterte lateinische Grammatica. Halle, 1750.
- Madvig, J. N., Latinisk Sproglære til Skolebrug. 2den Udg. Kbh., 1844.
— — Samme Bog. 3die Udg. 1852.
- Ramshorn, L., lateinische Grammatik. Leipzig., 1830.
- Schneider, K. L., Grammatik der lateinischen Sprache. Elementar-
lehre, 1—2. — Formenlehre 1. Berl., 1819—21.
- Miscellanea maximam partem critica. Edi curaverunt F. T. Friede-
mann et J. D. G. Seebode. Vol. I., part. I—III. Hilde-
des., 1822.
- Nissen, H. F. Høegh, Latinisk Grammatik. 1—2 D. Kbh., 1839.
- Nonius Marcellus de proprietate sermonis, et Fulgentius
Placiades de prisco sermone. Paris., 1513.
- Reisig's, K., Vorlesungen über lateinische Sprachwissenschaft. Leipzig., 1839.
- Sanctii, Franc., Minerva, seu de causis linguæ latinæ commen-
tarius. Amstel., 1714. fig.
- Schelleri, I. J. G., compendium præceptorum stili bene latini
in primis Ciceroniani. Lips., 1785.
— — præcepta stili bene latini in primis Ciceroniani. P. 1—2.
Lips., 1797.
- Schelleri, J. G., ausführliche lateinische Sprachlehre. Leipzig., 1782.
— — kürzgefasste lateinische Sprachlehre. Leipzig., 1785.
- Schirlitz, K. A., lateinisches Lesebuch. 2r. Cursus. Halle, 1854.
- Schmidt, K. E. A., phraseologia latina. Halle, 1830.
- Scioppi, G., grammatica philosophica. Geræ, 1671.
- Valesii, H., emendationum libri quinque. Et de critica libri duo.
Ed. P. Burmannus. Amstel., 1740. 4.
- Weinschenk, G. F., om Latiniske Stileøvelser. Kbh., 1801.
- * * *
- a. Catepini, A., dictionarium lingvæ Latinæ.
b. Gesneri, C., onomasticon priorum nominum. Bas. s. a. fol.
Calvisius, S., thesaurus Latini sermonis. Lips., 1616.
Dentzlerus, J. J., clavis linguæ Latinæ. Bas., 1706.
Fabri, B., thesaurus eruditionis scholasticæ. Lips., 1717. fol.

- Gesnerus, J. M., novus lingvæ et eruditionis Romanæ thesaurus.**
T. 1—4. Lips., 1749. fig. fol.
- Arnefæn, P., ny latinſk Ordbog, til Brug for den studerende Ungdom.**
Kbh., 1848.
- Freund, W., Wörterbuch der lateinischen Sprache.** 1—4 Bd. Leipzig., 1834—40.
- Jürgenslew, C. F., latinſk-dansk Ordbog til Skolebrug.** Kbh., 1849.
- — dansk-latinſk Ordbog til Skolebrug. Kbh., 1850.
- Kraft, F. C., deutsch-latein. Lexikon,** 1—2 Th. Leipzig. u. Merseb., 1820—21.
- Schellers, J. J. G., lateinisch-deutsches Lexicon.** 1—5 Bd. Leipzig., 1804. fig.
- — deutsch-lateinisches Lexicon. 1—2 Bd. Leipzig., 1805.
- Spieseri, Th., lexicon universale Latino-Germanicum et Germanico-Latinum.** Bas., 1716.
- Vossii, G. J., etymologicon lingvæ Latinæ, et de literarum permutatione tractatus.** Amstel., 1662. fol.
- Werner, M., clavis linguæ Latinæ.** t. 1—4. Havn., 1766. 4.

*

*

*

- Doederlein, L., Handbuch der lateinischen Synonymik.** Leipzig., 1840.
- — lateinische Synonyme und Etymologien. 1—6 Th. Leipzig., 1826—38.
- Ernesti, J. C. G., Versuch einer allgemeinen lateinischen Synonymik.** 1—3 Th. Leipzig., 1799—1800.
- Habicht, E. C., synonymisches Handwörterbuch der lateinischen Sprache.** Lemgo, 1839.

Realordbøger.

- Hederich, B., reales Schul-Lexicon.** Leipzig., 1748. fig.
- Funke, C. P., neues Real-Schullexicon.** 1—5 Th. Braunschw., 1800—05.
- Pauli, A., Chr. Walz u. W. S. Teuffel, Real-Encycl. der class. Alterthumswissenschaft.** 1—6 Bd. in 7 Th. Stuttg., 1839—52.

Antiquiteter, Archæologie, Litteraturhistorie.

- Wachsmuth, W., hellenische Alterthumsfunde a. d. Gesichtsp. des Staates.** 1 Th., 1—2 Abth. u. 2 Th., 1—2 Abth. Halle, 1826—30.
- Hermann, K. F., Lehrbuch der griechischen Staatsalterthümer.** Heidelb., 1831.
- — Lehrbuch der griech. Antiquitäten. 1—3 Th. Heidelb., 1841—52.
- Schoemann, G. F., Griechische Alterthümer.** 1 Bd. Berl., 1855.

- Böckh, A., die Staatshaushalt. der Athener, vier Bücher. 1—2 Bd. Berl., 1817.
- Hefster, A. W., die athenäische Gerichtsverfassung. Cöln, 1822.
- Meier, M. H. E., u. G. F. Schömann, der attische Process. Vier Bücher. Halle, 1824.
- Platner, E., der Process und die Klagen bei den Attikern. 1—2 Th. Darmst., 1824—25.
- Schoemann, G. F., antiquitates juris publici Græcorum. Gryphisw., 1838.
- — de comitiis Atheniensium libri tres. Gryphisw., 1819.
- Petersen, F. C., om Epheterne og deres Dikasterier i Athen. Kbh., 1847. 4.
- Becker, W. A., Charikles, Bilder altgr. Sitte. 1—2 Th. Leipz., 1840. fig.
- Herrmann, G., über Prof. Böckhs Behandlung der griechischen Inschriften. Leipz., 1826.
- Spanhemii, Ez., dissertationes de præst. et usu numism. Antiquorum. T. 1—2. Londini, 1706—17. fig. fol.
- Böckh, A., metrol. Untersuch. über Gewichte, Münzfüsse und Masse des Alterth. Berl., 1838.

* * *

- Pancirolli, G., rerum memorabilium libri duo. Latine redditi a H. Salmuth. Amb., 1612.
- Dempsterus, Th., a Muresk, antiquitatum Romanarum corpus absolutissimum. Col., 1645. 4.
- Dale, Ant. van, dissertationes IX. Antiquit. Romanis et Græcis illustr. inserv. Amstel., 1712. fig. 4.
- Fabricii, J. A., bibliographia antiquaria. Hamb. et Lips., 1713. fig. 4.
- Cellarii, Chr., breviarium antiquitatum Romanarum acc. Hier. Freyero. Halæ Magdeb., 1740.
- (Frands, D.) Beskriv. over Roms Stad og det Romerske Fol. T. 1—2. Kbh., 1752.
- Cilano, G. C. M. v., ausf. Abhandl. der römischen Alterthümer. 1—4 Th. Alt., 1775—76. fig.
- Moritz, K. Ph. u. Fr. Nambach, Roms Alterthümer. 1—2 Th. Berl., 1791—96. fig.
- Adam, A., Handbuch der röm. Alterthümer. A. d. Engl. v. S. L. Meyer. 1—2 Bd. Erl., 1805—06. fig.
- Becker, W. A., Handbuch der Röm. Alterthümer. 1—3 Th. Leipz., 1843—53.
- Heineccii, J. G., antiquit. Roman. jurisprud. illustr. syntagma. Francof. a. M., 1822.
- Rosini, J., antiquitatum Romanar. corpus c. not. Th. Dempsteri,

- acc. T. Manutii libb. 2 de legg. et de senatu, cum A. Schottii electis. Traj. ad Rh., 1701. 4.
- Schwepppe, A., römische Rechtsgeschichte u. Rechtsalterthümer. Gött., 1826.
- Inscriptionum Latin. select. amplissima collectio. Ed. J. C. Orellius. Vol. 1—2. Turici, 1828.
- Huschke, Ph. E., die Oskischen u. Sabellischen Sprachdenkmäler. Elberf., 1856.
- Lange, L., die oskische Inschrift der Tabula Bantina u. die römischen Volksgerichte. Gött., 1853.
- Hegewisch, D. H., hist. Versuch über die röm. Finanzen. Alt., 1804.
- Becker, W. A., Gallus. od. röm. Scenen a. d. Zeit des Augusts. 1—2 Th. 1838. fig.
- * * *
- Ernesti, J. A., archaeologia literaria. Lips., 1790.
- Müller, R. D., Handbuch der Archäologie der Kunst. Bresl., 1848.
- Petersen, F. C., alm. Indl. til Archæolog. Studium. Kbh., 1825.
- Stahr, A., Torso. Kunst, Künstler u. Kunstwerke der Alten. 1—2 Th. Braunschw., 1855.
- Heine, Chr. G., Sammlung antiquarischer Aufsätze. 1—2 Stf. Leipz., 1778—79.
- Bötticher, R., die Teiltonik der Hellenen. 1—2 Bd. Potsd., 1844—49. 4.
- Amalthea oder Museum der Kunstmithologie. Herausg. v. C. A. Böttiger. 1—3 Bd. Leipz., 1820—25. fig.
- Welcker, F. G., alte Denkmäler. 1—3 Th. Gött., 1849—51.
- Bröndsted, P. O., Reisen und Untersuchungen in Griechenland. 1—2 Buch. Paris, 1826—30. fig. fol.
- Ross, L., die Pnyx u. das Pelasgikon in Athen. Braunschw., 1853. fig.
- Müller, C., Roms Campagna. 1—2 Th. Leipz., 1824.
- Overbeck, J., Pompeji in seinen Gebäuden, Alterthümern u. Kunstwerken. Leipz., 1856. fig.
- Kärcher, K., Handzeichn. zu dessen Mythol. u. Archäol. des klassischen Alterthums. 1 H. Karlsr., 1825. fol.
- Wieseler, Fr., Denkmäler der alten Kunst nach d. Ausw. u. Anordn. v. C. O. Müller. Götting., 1854. fig. fol.
- * * *
- Cramer, C. F., seythische Denkmäler in Palästina. Kiel u. Hamb., 1777.
- Layard, A. H., Nineveh u. seine Überreste. Deutsch v. N. N. W. Meissner. Leipz., 1854. fig.
- * * *
- Eshenburg, J. J., Handbuch der klassischen Literatur. Berl. u. Stett., 1792. *
- — Haandbog i den klassiske Litteratur. Overs. af H. E. Wolff. 1ste D. Kbh., 1828.

- Martini, G. H., akad. Vorles. über die Litter.-Archäologie. Altenb., 1796.
- Schäaff, L., Encyclopädie der klassischen Alterthumskunde. 5te Ausg. 1 Th., 1 Abth. (E. Horrmann, griech. Lit.) Magdeb., 1849.
- Petersen, F. P., Haandbog i den græske Litteraturhistorie. 1ste Udg. Kbh., 1826.
- Müller's, R. D., Geschichte der griech. Literatur. 1—2 Bd. Bresl., 1841.
- Tregder, P. H., Haandbog i den græske og latinske Litteraturhistorie. Kbh., 1845.
- Harles, Th. Chr., introd. in hist. lingvæ Græcæ. T. 1—2. Altenb., 1792—95.
- — supplem. ad introd. in hist. lingvæ Græcæ. T. 1—2. Jenæ, 1804—06.
- Böckh, A. m. M., antiquarische Briefe. Leipz., 1851.
- Bibliothek der alten Litt. u. Kunst. Herausg. v. T. C. Tychsen u. A. H. L. Heeren. 1—9 St. (in 4 Bdn.) Gött., 1786—92. fig.
- Woods, R., Versuch über das Originalgenie des Homers. A. d. Engl. Frankf. a. M. 1773.
- Friedländer, L., die Homerische Kritik von Wolf bis Grote. Berl., 1853.
- Curtius, G., Andeut. über d. gegenw. Stand der Homerischen Frage. Wien, 1854.
- Welscher, F. G., der epische Cyclus oder die Homerischen Dichter. 1—2 Th. 1835—49.
- Volkmann, R., commentationes epicæ. Lips., 1854.
- Rohde, U. A., de veterum poetarum sapientia Gnomica. Havn., 1800. *
- Osann, Fr., über des Sophokles Aias. Berl., 1820.
- Beder, A. G., Demosthenes als Staatsmann und Redner. Halle u. Leipz., 1815. *
- Becker, A. G., Demosthenes als Staatsbürger und Schriftsteller. 1—2 Abth. Quedlinb. u. Leipz., 1830—34. *
- Analekten, litterarische, herausg. v. F. A. Wolf. 1—2 Bd. Berlin, 1817—20. fig.
- a. Vossii, G. J., de historicis Latinis libri tres. Lugd. Bat., 1651.
- b. — — de historicis Græcis libri IV. Lugd. Bat., 1651. 4.
- Falsteri, Chr., qvæstiones Romanæ. Lips. et Flensb., 1718.
- Fabricii, J. A., bibliotheca Latina. Vol. 1—3. Hainb., 1721—22. fig.
- — biblioth. Latina mediae et insimæ ætatis. T. 1. Hamb. 1734.
- Walchii, J. G., historia critica Latinæ lingvæ. Lips., 1729.
- Harles, Th. Chr., introd. in notitiam litteraturæ Romanæ. P. 1—2. Lips., 1794.
- Bähr, J. C. F., Geschichte der Römischen Literatur. Carlsr., 1832.
- Bernhardy, G., Grundriss der Römischen Literatur. Halle, 1850.
- Madvigii, J. N., opuscula academica. Haun., 1834.
- — opuscula academica altera. Haun., 1842.

*

*

*

- Baden, G. L.**, Fort. paa de rom. og græske Klassifer, som haves overs. i det danske Sprog. 1—2 D. 1816.
- Thaarup, Chr.**, Fort. paa danske Overs. af græske og latinste Skrifter. Kbh., 1836.
- Enslin, T. C. F. u. C. W. Löflund**, biblioth. auct. class. et Graecorum et Latinorum. Stuttg., 1831.
- Schweiger, F. L. A.**, Handb. d. class. Bibliographie. 1—2 Th., 1—2 Abth. Leipz., 1830—34.

Almindeligt Sprogstudium.

- Grosses, v.**, ueber Sprache u. Schrift. Übers. v. M. Hissmann. 1—2 Th. Leipz., 1777. fig.
- Harris, J.**, Hermes: or, a philosophic. inquiry concern. language and univ. grammar. London, 1751.
- Lange, Fr.**, alm. Grammatik. 1 H. Kbh., 1840.
- Lepsius, K.**, das allgemeine linguistische Alphabet. Berlin, 1855.
- Rask, R. K.**, samlede Afhandlinger. Udg. af H. K. Rask. 1—3 D. Kbh., 1834—38.
- Erasmi Roter.**, Des., adagiorum chiliades quatuor cum sesquicenturia, ex postrema autoris recognitione. Bas., 1559. fol.
— — adagiorum chiliades juxta locos communes digestæ. Han., 1617. fol.
- Ihre, J.**, glossarium Suiogothicum. T. 1—2. Upsal., 1769. fol.
- Sajnovics, J.**, demonstratio, idioma Ungarum et Lapponum idem esse. Hafn., 1770. 4.
- Fuchs, A.**, die roman. Sprachen in ihrem Verhältn. zum Lateinischen. M. e. Sprachkarte. Halle, 1849.
- Romonossow, M.**, Russische Grammatic. Übers. v. J. L. Stavenhagen. St. Petersb., 1764.

Nyere Latinister.

- Barclaii, J.**, Argenis. Amstel., 1671. (Elzevir.)
- Barclais, J.**, Argenis. Durch M. Opitzen übers. Amsterb., 1644. fig.
- Bentleii, R.**, opuscula philologica. Lips., 1781.
- Breverus, J.**, orationum, in Rigensi Athenæo habitarum, p. Ima. Francof. ad M., 1655.
- Epistolæ obscurorum virorum tertio volum. auctæ. Londini, s. a. fig.
- Erasmi Roterodami, D.**, colloquia. Lugd. Bat., 1636.
- Ernesti, J. A.**, initia doctrinæ solidioris. Lips., 1750.
— — opuscula philologica critica. Lugd. Bat., 1776.
- Flisco, Comitis de**, decas de fato, annisque fatalibus. Francof., 1665. fig. 4.

- Holbergii, L., epigrammatum libri septem. (s. t.)
 (Holbergius, L.), Nicolai Klimii iter subterraneum. Havn. et
 Lips., 1741. fig.
- Holbergii, L., opuscula quædam Latina. I—II. Lips., 1737.
- Klotzius, C. A., acta litteraria. Vol. 1—6. Altenb., 1764—71.
- (Luxdorpius, B. W.), Carmina. Havn., 1775. fig. 4.
- Marcellus Palingenius Stellatus. Til Erindring om Reformat.
 Aarh. af Fr. Plum. Odense, 1817. 4.
- Mureti, M. A., opera omnia. Ed. C. H. Frotscher. Vol. 1—3.
 Lips., 1834—41. fig.
- — selectæ epistolæ, et T. Hemsterhusii eleg. auct. D. Ruhnkenio.
 Ed. F. C. Kraft. Nordh., 1826.
- — variæ lectiones selectæ. Annotatione instr. F. C. Kraft.
 Lips., 1830.
- a. Nugæ venales.
- b. Pugna pororum.
- c. Crepundia poëtica. s. l. 1644.
- Petrarchæ, Fr., de remediis utriusque fortunæ libri duo. s. l.
 1613.
- Puteani, E., epistolarum Atticarum promulsis, in centurias tres
 distributa. Col., 1663.
- — epistol. Atticarum missus secundi, in centurias tres divisi.
 Col., 1663.
- — epistolarum select. appar. miscell. et novus. In centurias
 distr. Col., 1663.
- Recent. poetæ Latini et Græci sel. quinque, c. J. Oliveti coll. Lugd.
 Bat., 1743.
- Ruhnkenii, D., orationes, dissert. et epistolæ. Ed. F. T. Friedemann. V. 1—2. Brunsw., 1828.
- Schmidt, F. S. de, opuscula quibus res antiquæ præc. Ægypt. explanantur. Carolsr., 1765.
- Schönsleder, W., apparatus eloquentiæ. Lips., 1698.
- Sulpicii Severi opera, in II. tomos distr. Cum notis J. Vorstii
 et J. Clerici. Lips., 1709.
- Walchii, J. G., parerga academica. Lips., 1721.

Tidsskrifter.

- Archiv, neues, für Philos. u. Pädagog. Herausg. v. G. Seebode.
 3 Jahrg. 1—4 h. u. 4—5 Jahrg. 1828—30. Hann. 8. u. 4.
- Bibliothek, krit. für das Schul- u. Unterrichtswesen. Neue Folge. Herausg.
 v. G. Seebode. 1—3 Jahrg., 6 Bde. Hildesh. u. Hann., 1828—30. 4.
- Bibliothek, krit., neue, f. d. Schul- u. Unterrichtwesen. Herausg.
 v. G. Seebode. 8 Jahrg. 1—2 u. 9 Jahrg. 1—2. Hildesh., 1826.

Bibliothek, neue philologische. 1—4 Bd. Leipzig, 1777—78.

Jahrbücher, neue, f. Philol. u. Pädag. Herausg. v. G. Seebode, J. C. Jahn, R. Klotz, R. Dietzsch u. A. Fleckeisen. 1—73—74 Bd., (1—6 H.), 1—19 Suppl. B. u. Neue Folge d. Suppl. 1 Bd., 1—3 H. 1832—56.

III.

Mythologie.

Orientalist.

Seldeni, J., de Diis Syris syntagma II. Lips., 1662.

Witsii, H., Ægyptiaca. Sive de Ægypt. sacrorum libri tres. Amstel., 1696. fig. 4.

Jablonski, P. E., pantheon Ægyptiorum sive de Diis eorum commentarius. P. 1—2. Francos. ad V., 1750—52.

Schwenck, K., die Mythologie der Ägypter. Frankf. a. M., 1846. fig. Uhlemann, M., Thoth oder die Wissenschaften der alten Ägypter. Gött., 1855. fig.

Abbildungen aegypt., griech. u. roem. Gottheiten m. mythol. u. art. Erläut. 1ste Lief. Nürnb., 1792. 4.

Schwenck, K., die Mythologie der Perser. Frankf. a. M. 1850.

— — die Mythologie der Semiten. Frankf. a. M., 1849.

Græst.

Schævii, H., mythologia Deorum ac Heroum. Stetinæ, 1700.

Preller, L., griechische Mythologie. 1—2 Bd. Leipzig, 1854.

Gerhard, E., griechische Mythologie. 1—2 Th. Berl., 1854—55.

Hermann, M. G., Handbuch der Mythologie aus Homer und Hesiod. 1—3 Bd. Berl. u. Stett., 1787—95.

Ramlers, K. W., kurzgesassste Mythologie. 1—2 Th. Berl., 1790. fig.

Steger, J. A., Mythologie der Griechen und Römer. Berl., 1800.

Müller, K. O., Prolegomena zu einer wissenschaftl. Myth. Gött., 1825.

Schwenck, K., etymologisch-mythologische Abhandlungen. Elb., 1823.

General-Register zu K. Schwenck's Mythologie der Griechen, Römer, Ägypter, Semiten, Perser, Germanen und Slaven. Frankf. a. M., 1855.

Naegelsbach, C. F., die homerische Theol. in ihrem Zusammenhang darg. Nürnb., 1840.

- Dale, Ant. van, *de oraculis veterum Ethnicorum dissertationes duæ*. Amstel., 1700. fig. 4.
 Steger, J. A. Fr., *die Prodigien oder Wunderzeichen der alten Welt*. Braunschw., 1800.

Römerst.

- Hartung, J. A., *die Religion der Römer nach den Quellen darg.* 1—2 Th. Erl., 1836—37.
 Schwenck, K., *die Mythologie der Römer*. Frankf. a. M., 1845.
 Thorlacius, B., *fabula de Psyche et Cupidine*. Havn., 1801.

Nordist.

- Petersen, N. M., *Nordisk Mythologi*. Kbh., 1849.

* * *

- Völlmer, W., *völlst. Wörterbuch der Mythologie aller Nationen*. M. e. B. Abbild. Stuttg., 1836.

IV.

Nære Sprog og Litteratur.

Nordisk Litteratur.

Øldnordist.

- Lebетраад til nordist Oldkyndighed, udgiven af det kgl. Nordiske Oldskrift-Selskab. Kbh., 1836. fig.

- Suhm, P. F., *Forsøg til et Udkast af en Historie over Folkenes Oprindelse i Mtm. som en Indl. til det nord. Folkes i Særbeleshed*. Kbh., 1769. 4.

- Annaler for nordisk Oldkyndighed, udgivne af det Kongelige nordiske Oldskrift-Selskab. 1836—37 og 1838—39.

- Nordisk Tidskrift for Oldkyndighed, udg. af det kgl. Nordiske Oldskrift-Selskab. 1—3 Bd. 1832—36.

- Speil, det Kongelige, med dansk og latinisk Oversættelse. Udg. af H. CinerSEN. Sorø, 1768. 4.

- Íslenzkir Annálar sive Annales Islandici ab anno Christi 803 ad annum 1430. Hafniæ, 1847. 4.

- slendinga sögr. 1—2 B. Kaupmannah. 1829—30.

- Scripta historica Islandorum de rebus gestis veterum Borealium, latine redd. cur. Soc. Regia Antiquar. Septentrion. Vol. I—X. Hafniæ, 1828—41.

- Nordiske Fortids Sagaer, overs. af C. C. Rafn. 1—12 Bd. (med øron).
 — Overf. og geograph. Register. 1—12 Bd. Kbh., 1829—37.
- Eyrbyggia-Saga. Ed. G. J. Thorkelin. Havnæs, 1787. 4.
- Hervarasaga ok Heidreks Konga. Ed. St. Biornonis. Hafniae, 1785. 4.
- Hin forna Lögbók Íslendinga sem nefnist Íarnsida eðr Hákonarbók.
 Havnæs, 1847. 4.
- Rymbegla. Ed. St. Biornonis. Havnæs, 1780. 4.
- Viga-Glums Saga. Havnæs, 1786. 4.
- Grönlands historiske Mindesmærker, udg. af det Kongl. nordiske Oldskrift-Selskab. 1—2 Bd. Kbh., 1838.
- * * *
- (Magnusen, J.), Grammatica Island. (Manuskript.) 4.
- Rask, R. K., Undersøgelse om det gamle nord. eller isl. Sprogs Oprindelse. Kbh. 1818.

Nyere nordisk Litteratur.

- Baggesen, J., Eventyrer og comiske Fortællinger. 1—2 D. Kbh., 1807.
- — sjælsmommie Niumbreve. Kbh., 1807.
- Bordinge, A., poetiske Skrifter. Kbh., 1735. 4.
- a. Bruun, M. C., poetiske Forsøg. 1ste D. Kbh. s. a.
- b. — — fortællende Digte. s. l. et a.
- a. Danmarks og Norges Skyldighed imod Hs. Kgl. Høihed Arve-Prinds Frederik. Aalborg (1773).
- b. V***, S***, til Danmark og Norge paa d. 17de Januarii. 2det Oppl. Kbh., 1774.
- Engelstoft, L., nogle Bemærkninger om Forretnings-Stil. Kbh., 1818. 4.
- Falsters, C., Satirer, udg. af C. Thaarup. Kbh., 1840.
- Glemsborg, C., den danske Mercurius. 1—2 H. 1766—69. Kbh. 4.
- Hauch, C., dramatiske Værker. 1—3 D. Kbh., 1829—30.
- Heibergs, P. A., udvalgte Skrifter. 1—2 Bd. Kbh., 1833—34. fig.
- Heltz, W., curieuse poetiske Skrifter. Kbh., 1732. 4.
- Holbergs, L., Epistler. L. 1—4. Kbh., 1748—50.
- — Heltinders og uavnl. Damers sammenl. Historier. L. 1—2. Kbh., 1745.
- Høegh-Guldbergs, F., samlede Digte. 1—2 D. Kbh., 1803. fig.
- Jugemann, B. S., Procene. Kbh. s. a.
- — Reinald Underbarnet. Kbh., 1816. (s. t.)
- Jost, A. F., Digte. s. l. et a.
- Molbech, C., blandede Smaa-skritter. 1—2 Bd. Kbh., 1834—36.
- Mynster, J. P., blandede Skrifter. 1—5 Bd. Kbh., 1852—56.
- — Bemærkninger over Skriften „Alanden i Naturen 1ste og 2den D.“ Kbh., 1850.
- — Meddeleser om mit Levnet. Kbh., 1854. fig.
- Møller, P. M., efterladte Skrifter. 1—6 Bd. Kbh., 1848—50.

- Næenbergs, T., poetiske Skrifter. 1—2 D. Kbh., 1769. fig.
- Samling udaf smukke og udvalde danske Vers og Miscellanea. 1—10 Bd. Kbh., 1725—26.
- Samføes, D. J., efterladte Skrifter. 1—2 Bd. Kbh., 1805.
- Sibbern, F. C., udaf Gabrielis's Breve til og fra Hjemmet. Kbh., 1850.
- Sneedorff's, H. C., efterladte Digte. Kbh. s. a.
- Sneedorffs, (J. S.), samtlige Skrifter. 1—9 Bd. Kbh., 1775—77. fig.
- Thiele, J. M., Thorvaldsens Biographi. 1—4 D. Kbh., 1851—56.
- Todes, J. C., saml. danske poet. Skrifter. 1—2 D. Kbh., 1793—97. fig.
- — saml. danske prosaistiske Skrifter. 1—4 D. Kbh., 1793—98.
- Trojel, P. M. og P. K. Trojel, udvalgte Digte. Kbh., 1801. fig.
- Tullins, C. B., samtlige Skrifter. 1—3 Bd. Kbh., 1770—73. fig.
- Dehleßchläger, Helge og Hroars Saga. Kbh., 1835.
- Drsteds, H. C., samlede Skrifter. 1—9 Bd. Kbh., 1851—52.
- Kæmpeviser, danske, til Skole-Brug udv. af N. F. S. Grundtvig. Kbh., 1847.
- Hjæmpeviser, saml. og udg. af Chr. Winther. Kbh., 1840.
- Viser, udvalgte danske, fra Middelalderen; udg. af Abrahamsen, Nyerup og Rahbek. 1—5 D. Kbh., 1812—14.
- Viser, danske, Udvælg af, fra Midten af det 16de Aarhundrede. Udg. af P. Næsmussen og N. Nyerup. 1—2 D. Kbh., 1821.
- Digte, eet Hundrede lyriske. Saml. og udg. af J. L. Heiberg. Kbh., 1842.
- Molbeck, Chr., dansk poetisk Anthologie. 1—2 D. og 4 D. 1 Afb. Kbh., 1830—40.
- Varfod, Fr. (A. S.), poetisk Læsebog for Børn og barulige Sjæle. Kbh., 1835—36.
- Borgen, B. A., og G. F. F. Rung, dansk Læsebog. 1—3 Kurhus. Kbh., 1853—55.
- Funch, Cl., J. Røgind og C. Warburg, dansk Læsebog for de lavere Klasser. Kbh., 1847. 4 Expl.
- Rahbek, K. L., dansk Læsebog og Exempelsamling. 1—2 Bd. Kbh., 1818—25.
- * * *
- Petersen, N. M., det danske, norske og svenske Sprogs Historie. 1—2 D. Kbh., 1829—30.
- a. (Høysgaard, J. C. N.), accentuered og raisonnered Grammatica. Kbh., 1747.
- b. — — Tres faciunt collegium. Kbh., 1743.
- c. — — Concordia res parvae crescunt. Kbh., 1743.
- d. — — methodisk Forsøg til en fuldstændig dansk Syntax. Kbh., 1752.
- Bæden, J., Forelesninger over det danske Sprog. Kbh., 1804.
- Høegh-Guldberg, Fr., Hjælpebog ved Underv. i den danske Rettskrivningslære. Kbh., 1842.
- Ordbog, dansk, udgiv. under Vibensfabernes Selskabs Bestyrelse. 1—5. L. A.—R. Kbh., 1793—1829. 4.

- Molbech, Chr., dansk Ordbog. 1—2 D. A—D. Kbh., 1833.
 — — dansk Dialect-Lexikon. Kbh., 1841.
 — — dansk Glossarium. 1—2 H. A—Fyldne. Kbh., 1853.
 Sporons, B. G., eenstydige danske Ords Bemærkelse. Udg. af L. Heiberg. Kbh., 1807. fig.
 Sporon, B. G., L. Heiberg, J. Smidt og P. C. Müller, dansk Synonymik. 1—2 D. Kbh., 1829.
 Svane, H. M., Forklaring over eenst. danske Ords Bemærkelse. Kbh., 1825.
 * * *

Lølles, P., Samling af danske og latinske Ordsprog, udg. af N. Nyerup. Kbh., 1828.

Sybs, P., kjernesulde Ordsprog, uds. og ordnede ved N. Nyerup. Kbh., 1807.

Tidskrifter.

Aarbøger, historiske. Udg. ved den danske historiske Forening af C. Molbech. 1—3 D. Kbh., 1848—51.

Aarsberetn. fra det Kongl. Geheimearchiv, indehold. Bidrag til dansk Historie af utrykte Kilder. Udg. af C. F. Wegener. 1ste Bd. Kbh., 1852—55. 4.

Adresse-Contoirs, Kgl. privil., kritiske Journal om Bøger og Skrifter for Årene 1768—79. 1—11 Aarg. 4.

Audiatur et altera pars. Et Tidskrift for videnstabelig Opposition. 1ste H. Kbh., 1830.

Blandinger fra Sorøe. Udg. af C. Lütken, J. H. Bredsbørff og C. Hauch. 1—10 H. Slagelse, 1833—39.

Brage og Idun, et nordisk Fjærdingårschrift, udg. af Fr. Barsod. 1—4 Bd. Kbh., 1839—41. fig.

Efterrettn. ang. Kbh. Univ., Sorøe Acad. og de lærde Skoler, udg. af L. Engelstoft. 1ste Aarg. Kbh., 1823.

Før Literatur og Kritik. Ned. af C. Paludan-Müller. 1 Bd. 1 og 2 H. Odense, 1843.

Intelligensblade, udg. af J. L. Heiberg. 1—4 Bd. Kbh., 1842—44.

Journal for udenl. Literatur, udg. af J. F. B. Schlegel m. fl. 1—2 Bd. (Aarg. 1810—11) samt Marts—April 1812. 4.

Københavns Universitets-Journal, udg. ved J. Baden. 1—9 Aarg. Kbh., 1793—1801. 4.

Literaturtidende, Dansk. Aarg. 1820—23, 25—27, 29—33. Kbh.

Maanedslige Tillæg til Adressecount. Efterrettn. 1767. Jan.—Decbr. 4.

Maanedsskrift for Litteratur. 1—20 Bd. Kbh., 1829—38.

Maanedsskrift, dansk. Ned. og udg. af M. G. G. Steenstrup. 1—2 Bd.

og 3 Bd. 1—5 H. Kbh., 1855—56.

Merkurius, indeh. de merkv. Handlinger i Staten. Jan.—Aug. 1774. Kbh.

Morskabsblæsn. for den danske Mønue. Udg. af H. A. Raaf. Ny Raafte;

1ste H. (Januar—April) 1841.

- Museum, historisk, udg. af T. A. Becker. 1 Bd. 1 H. 1848.
- Orion. Historisk-geographisk Maanedsskrift. Nedigeret af T. Becker. 1—3 Bd., 4 Bd. 1—2 H. 1839—40.
- Orion. Historisk Dvartalskrift. Red. af T. A. Becker. 1 Bd. og 2 Bd. 2 H. 1843—51.
- Oversigt over det Kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandl. i Aarene 1842—55. Af H. C. Ørsted og G. Forchhammer.
- Samlinger, historisk biographiske. Udg. af C. Molbech. 1—3 H. 1847—51.
- Samlinger, nekrologiske. Udg. ved H. P. Selmer. 2 Aarg. 1 H. Kbh., 1850.
- Skrifter, som udi det Kbh. Selskab af Lærdoms og Videnskabers Elskere ere fremslagte og op læste. 1—11 D. Kbh. 1745—77. 4.
- Tidender, akademiske. Udg. af H. P. Selmer. 1—3 Aarg. og 4 B. 1833—40.
- Tilskuer, kritisk, for Året 1776. 2den Aarg. Kbh. 4.
- Tilskuer, den nye kritiske. 1—3 Aarg., 1777—79. Kbh. 4.
- Tilskuer, den patriotiske. (Udg. af J. S. Sneedorff) 1ste Aarg. 2det Bd., 2den Aarg. 1—2 Bd. og 3de Aarg. 1ste Bd. Sorø, 1761—63.
- Tidskrift, historisk, udg. af den danske historiske Forening. 1—6 Bd. Kbh., 1840—45. fig.
- Tidskrift, myt historisk, udg. af den danske historiske Forening. 1—5 Bd. og 6 Bd. 1 H. Kbh., 1847—55.
- Tidskrift for Litteratur og Kritik. Udg. af F. C. Petersen. 1—7 Bd. Kbh., 1839—42.
- Tronhiemis Adresse-Contoirs Esterretninger. 1—6 Aarg. 1767—72. 4.
- Tronhiemiske Samlinger, udg. af Philaletho. 1—2 Bd. Tronh. 1761—62.
- Ugeskrift, Dansk, for alle Stænder. Ned. af H. Næs. Nr. 1—7. 1841.
- Ugeskrift, Dansk. Ned. af J. F. Schouw. 1—8 Bd. Kbh. 1832—36.
- Ugeskrift, Dansk. Anden Række. Ned. af J. F. Schouw. 1—8 Bd. Kbh., 1842—46.
- Universitets- og Skole-Annaler. Udg. af L. Engelstoft. 1806—13. 14 Bb. Kbh. (1807, 3 Bb., 1809, 2—4 Bb., 1810, 1—3 Bb., 1811, 2 Bb. mgl.)
- Universitets-Tidsskrift, nordisk. Udg. af A. Ingerslev, G. Ljunggren og G. A. Krogh. 1 Aarg. 1—3 H. og 2 Aarg. 1 H. Kbh., Lund, Chrnia., 1855—56.
- * * *
- Geijers, E. G., samlade skrifter. 1sta asd. 1—8 Bd., sedn. asd. 1—5 Bd. Stockholm, 1849—55. fig.

Øyest Litteratur.

Gellerts, C. F., sämmtliche Schriften. 1 u. 3—10 Th. Leipzig, 1775. fig.

Goethe's sämmtliche Werke. 1—40 Bd. Stuttg. u. Tülb., 1840.

- a. Haller, A. v., Schweizerische Gedichte. fig. (u. T.).
- b. Günthers, J. C., Lebens- u. Reise-Beschreibung. Frankf. u. Leipz., 1738.
- Hoffmann's, C. T. A., ausgew. Schriften. 1—15 Bd. Berl. u. Stuttg., 1827—39. fig.
- (Klopstock, F. G.), der Messias. 1—3 Bd. Halle, 1760—69.
- Lessings, G. E., sämmtl. Schriften. 1—30 Bd. Berl., 1771—94. fig.
- Niebuhr, B. G., kleine historische u. philologische Schriften. 1ste Samml. m. e. Ch. Bonn., 1828.
- Nabeners, G. W., Satiren. 1—4 Th. Leipz., 1763. fig.
- Rückert, F., gesammelte Gedichte. 1—6 Bd. Erlang., 1836—38.
- — Brahmanische Erzählungen. Leipz., 1839.
- — sieben Bücher morgenl. Sagen u. Geschichten. 1—2. Stuttg., 1837.
- Samml. v. Minnesingern a. d. Schwäbischen Zeitpunkte, durch R. Manessen. 1—2 Th. Zyrich, 1758—59. 4.
- Tied's, L., Schriften. 1—16 Bd. Berl., 1828—43.
- Wielands, C. M., sämmtl. Werke. 1—30 Bd. u. 1—6 Supplementb. Leipz., 1794—98.
- Wunderhorn, Des Knaben. Alte deutsche Lieder, gesammelt v. L. A. v. Arnim u. C. Brentano. 1—3 Bd. Heidelb., 1806—08. fig.
- Tausend und Eine Nacht. Übersetzt v. M. Habicht, F. H. v. d. Hagen u. K. Schall. 1—15 Bd. Bresl., 1825.
- * * *
- Grimm, J., Geschichte der Deutschen Sprache. 1r. Th. Leipz., 1853.
- Hjort, P., tydsk Læsebog for Dancktalende. Kbh., 1835.
- Abelung, J. C., umständl. Lehrgebäude der deutschen Sprache. 1—2 Bd. Leipz., 1782.
- Fries, G., ausf. deutsche Sprachlehre. 1r. Th. Kphg., 1834.
- Gottscheds tydsske Grammatica, oversat. Kbh., 1771.
- Heyse, J. C. A., theoretisch-praktische deutsche Grammatik. 1—2 Bd. Hann., 1838—49.
- Solin-Fabriens, C., tydsk Grammatik. Kbh., 1835.
- Abelung, J. C., neber den deutschen Styl. 1—2 Bd. Berl., 1800.
- Bresemann, Fr., tydsk-dansk Parseur. Kbh., 1835.
- Grønberg, B. C., tydsk Stilsøvlesebog for Begyndere. Kbh., 1828.
- Jürs, J., og G. F. Nung, Materialier til Brug ved Øvers. fra Dansk til Tydsk. 1ste Kursus. Kbh., 1846.
- Medton, C. W., Informatoren i det tydsske Sprog. 1—2 H. 1842.
- Eberhard, Maass, u. J. G. Gruber, deutsche Synonymik. 1—2 Bd. A—Z. Leipz., 1852—53.
- Petri, F. E., Versuch einer deutschen Homoeophonik. Pirna, 1805.
- Grønberg, B. C., tydsk-dansk og dansk-tydsk Haand-Ordbog. 2den D. Dansk-Tydsk. Kbh., 1826.
- Heinsius, Th., volksth. Wörterbuch der deutschen Sprache. 1—4 Bd. Hannov., 1818—22.

- Heyse, J. C. A., u. K. W. L. Heyse, Handwörterb. d. deutschesten Sprache. 1—2 Th. 2—3. Magdeb., 1833—49.
- Müller, G. H., og F. Høegh-Guldberg, thdtsk.-dansk Ordbog. 1—3 D. Kiel, 1807—10.
- (Kolbe, K. W.), über den Wortreichtum der deutschen u. franz. Sprache. 1—2 Bd. Leipz., 1806.

Tidsskrifter.

Leipziger Literaturzeitung, mit Intelligenzblatt. 1824—33. 21 Bd. 4.

Engelsk Litteratur.

- Milton's, J., episches Gedicht von dem verlohrnen Paradiese. Uebers. v. J. J. Bodmer. Zürich, 1742.
- Oisian's, Die Gedichte. A. d. Gaelischen v. C. W. Ahlwardt. 1—3 Bd. Leipz., 1811.
- Ossian's, Die Gedichte. (Aus d. Engl. v. Harold.) 1—3 Bd. Düsseldorf., 1775.
- Shakspeare's dram. Werke. Uebers. v. A. W. v. Schlegel u. L. Tieck. 1—9 Th. Berl., 1825—33.
- (Sterne, L.), la vie et les opinions de Tristram Shandy. Trad. par Frénais. P. 1—4. Yorck, 1776. fig.

* * *

Bailey, N., an univ. etymol. English dictionary. London, 1735.

Boyer, the royal dictionary, English and French. The second part. Hague, 1702. 4.

Flügel, J. G. u. N. N. W. Meissner vollst. Engl.-Deutsches u. Deutsch-Engl. Wörterbuch. 1—2 Th. Leipz., 1847. 4.

Franſk og Spansk Litteratur.

- Abeillard, le nouvel. T. 1—4. A Neuchatel, 1778.
- (Barthélémy), Voyage du jeune Anacharsis en Grèce. T. 1—5. A Herve, 1789.
- — Abrégé du voyage du jeune Anacharsis en Grèce. Halle, 1809.
- Boileau Despreaux, Nic., oeuvres de. T. 1—3. Amsterd., 1772. fig.
- Chateaubriand, F. A., Génie du Christianisme. T. 1—5. Lyon, 1809. fig.
- Elite de poesies fugitives. T. 1—3. A Londr., 1764.
- a. Fontenelle, B. v., Gespräche der Todten. Uebers. v. J. C. Gottsched. Leipz., 1727. fig.
- b. — — Historie der heydnischen Dracel. Uebers. v. J. C. Gottsched. Leipz., 1730.
- c. — — Gespräche von mehr als einer Welt. Uebers. v. J. C. Gottsched. 2te Aufl. Leipz., 1730. fig.

- (Frédéric le Grand) oeuvres div. Berl., 1760.
- Marmontel, J. F., oeuvres compl. T. 1—17. Par., 1787—88. fig.
- Moliere, Les œuvres de. T. 1—4. Amsterd., 1704. fig.
- Romans, Les, du Renard, par A. Rothe. Paris, 1845.
- Voltaire, œuvres. Vol. 1—13, 18—24, 31—37. s. l. 1775. fig.
- Noel, Fr., et Fr. Delaplace, Leçons de littérature et de morale. T. 1—2. Leipz., 1806—07. (4 Expl. af hele Værket, 5 af T. 1.)
- Veneroni, Italien., Franz. u. Deutsche Grammatica oder Sprach-Meister. Frankf. u. Leipz., 1766. fig.
- Abrahams, N. C. L., fransk Sproglære til Skolebrug. Kbh., 1848.
- — franske Stileøvelser. Kbh., 1829.
- Sibbern, A., franske Stileøvelser. 1—2 Affuit. Kbh., 1848.
- Boiste, P. C., dictionnaire univ. de la langue Française. Paris, 1841. 4.
- Borring, L. S., Håndbog i det franske Sprog. Kbh., 1826.
- Bruel, J. A., dictionn. port. de Gallicismes et de Germanismes. A Dresde, 1806.
- Dictionnaire de l'Academie françoise. T. 1—4. Berl., 1801. 4.
- Furetiere, A., dict. univ., cont. général. tous les mots François. T. 1—2. A la Haye, et a Rotterd., 1694. fol.
- Pomay, Fr., le grand dictionnaire royal: 1. François-Latin-Alleman. 2. Latin-Alleman-François. 3. Alleman-François-Latin. Francf., s. l. M., 1690. 4.
- Veneroni, le dictionnaire imp., Ital., Franç., Allem., Latin. Francf. s. l. M., 1700. 4.
- * * *
- Calderon de la Barca, P., Schauspiele. Ueberl. v. J. D. Gries. 1—8 Bd. Berl., 1840—41. fig.
- Meissling, S., Grundtrækkene af det spanske Sprogs Grammatik. Kbh., 1841.

Litteraturhistorie.

- Morhofi, D. G., polyhistor literarius, philosophicus et practicus. T. I—III. Lubecæ, 1714. fig. 4.
- Denis, M., Einleitung in die Bücherkunde. 1—2 Th. Wien, 1777—78. 4.
- Heumannus, C. A., conspectus reipublicæ literariæ. Hanov., 1735.
- Mertens, H. A., hodegetischer Entw. einer vollst. Geschichte der Gelehrsamkeit. 1—2 Bd. Augsb., 1779—80.
- Heeren, A. H. L., Geschichte d. Stud. der classischen Litter. seit dem Wiederaufleben der Wissenschaften. 1—2 Bd. Gött., 1797—1801.
- Eichhorn, J. G., Geschichte der Lit. von ihrem Auf. bis auf die neuesten Zeiten. 1—2 Bd. Gött., 1805.
- Hambergers, G. C., zuverl. Nachr. von den vornehmsten Schriften vom Anfange der Welt bis 1500. 1—4 Th. Lemgo, 1756—64.

Harlesius, Th. C., de vits philologorum nostra ætate clarissimorum.

Vol. 1—4. Bremæ, 1764—72.

Föcher, C. G., allgemeines Gelehrten-Lexicon. 1—4 Th. A—Z. Leipz., 1750—51. fig. 4.

* * *

Müller, P. E., Sagabibliothek med Annærfn. og inbleb. Afhandl. 1—3 Bd. 1817—20.

Vindingius, E., Regia academia Hauniensis in regibus conservatoribus, rectoribus professoribus suis repræsentata. Hau-niæ, 1665. 4.

Worm, J., Lexicon over danske, norske og islandiske lærde Mænd. 1—3 D. Helsing. og Kbh., 1771—84.

(Nyerup, R., og J. C. Kraft), Danst-norsk Litteratur-Lexikon. 1—2 Halvd. A—D. Kbh., 1818—19. 4.

Erslew, Th. H., alm. Forfatter-Lexicon for Kongeriget Danmark fra 1814 til 1840. 1—3 Bd. A—D. Kbh., 1843—53.

— — Suppl. til „Alm. Forfatter-Lexicon.“ 1—3 H. (Aabye-Fisser). Kbh., 1855.

Nyerup, R., alm. Morskaabslæsning i Danmark og Norge. Kbh., 1816.

Thura, A., idea historiæ litter. Danorum. Hamb., 1723.

Thorsteu, C. A., historisk Udsigt over den danske Litteratur indtil 1814. Kbh., 1839.

Rahbek og Nyerup, den danske Digtekunsts Middelalder fra Arrebo til Tullin. 1—2 D. Kbh., 1805—08.

— — over den danske Digtekunst under Kong Frederik V. Kbh., 1819.

— — Udsigt over dansk Digtekunst under Kong Christian VII. 1ste D. Kbh., 1828.

Rahbek, R. L., om Ludv. Holberg som Lytspildigter. 1—3 D. Kbh., 1815—17.

Werlauff, C. C., hist. Ant. til Holbergs Lytspil. 1ste Bd. Kbh., 1835.

Molbech, C., det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Historie i dets første Aarhundrede 1742—1842. Kbh., 1842.

Kalkar, Chr. H., Efterretninger om Odense Byes Bibliotheker. Odense, 1836.

Moller, J., Cimbria literata. 1—3. Havn., 1744. fol.

* * *

Eckermann, J. P., Gespräche mit Goethe, 1823—32. 1—3 Th. Magdeb., 1837—48.

Schlegel, Fr., Lessings Geist aus seinen Schriften. 1—3 Th. Leipz., 1810.

Schmidt, J., Geschichte der deutschen Litteratur im neunz. Jahrh. 1—3 Bd. Leipz., 1855.

a. Briefe üb. d. izigjen Zustand der schönen Wissenschaften in Deutschland. Berl., 1755.

b. Briefe üb. d. Geschmac. A. d. Engl. Rostock u. Wismar, 1759.

Briefe die neueste Litteratur betreffend. 1—16 Th. Berl., 1761—63.

* * *

Seelen, J. H. a, *bibliotheca Breitenaviana*. In tomos III et partes VIII div. Lubecæ, 1747. 4.

V.

Historie.

Almindelig Historie.

Schmidt, C., gen. Phiselbek, *Handbuch der vornehmsten historischen Wissenschaften*. Berl. u. Stettin, 1782. fig.

Bossuet, J. B., *Einleitung in die allg. Geschichte der Welt bis auf den Kaiser Karl den Großen*. Uebers. u. fortges. v. J. A. Cramer. 1—7 Th. Leipzig, 1757—86. fig.

Condorcet, *esquisse d'un tableau historique des progres de l'esprit humain*. s. l. 1797. fig.

Freyers, H., *nähre Einleitung zur Universalhistorie*. Halle, 1752.

Hegewisch, D. H., *allgemeine Uebersicht der Kulturgegeschichte bis zu Maximilian dem Ersten*. Hamburg, 1788.

Iffelin, J., *über die Geschichte der Menschheit*. 1—2 Bd. Basel, 1786.

Jenisch, D., *universalhistor. Ueberblick der Entwicklung des Menschen- geschlechts*. 1—3 Bd. Berlin, 1801.

Michælet, *Indledning til Verdenshistorien*. Oversat af S. Ankær. Abb., 1847.

Molbeck, C., *Forelæsninger over Historiens Philosophie*. 1—2 D. Abb., 1840.

Versuch einer Culturgeschichte von den ältesten bis zu den neuesten Zeiten. Frankf. u. Leipzig, 1798.

Wachsmuth, W., *allgemeine Culturgeschichte*. 1—3 Th. Leipzig, 1850—52.

* * *

Beck, C. D., *Anleitung zur Kenntniß der allgemeinen Welt- und Völker-Geschichte für Studirende*. 1—3 Th. Leipzig, 1787—1802.

Becker, K. F., *Weltgeschichte*. Bearbeitet von J. G. Woltmann. 1—10 Th. Berlin, 1817.

— — *Verdenshistorie*. Oversat af J. Riise. 1—15 D. Abb., 1841 —54.

Boyzen, F. E., *die allgemeine Welthistorie. Alte Historie*. 1—10 Bd. Halle, 1767—72. fig.

- Bredow, G. G., merkwürdige Begebenheiten aus der allgemeinen Weltgeschichte. Altona, 1805.
- Gatterer, J. C., Abriss der Universalhistorie. Erste Hälfte. Gött., 1765.
— — Handbuch der Universalhistorie. 1—2 Th. Gött., 1765.
- Guldborg, D., Verdenshistorie. 1 D. 1—2 Bd., og 2 D. 1 Bd. Kbh., 1768—72.
- Häberlin, F. D., L. A. Gebhardi u. M. E. Cozen, die allgemeine Weltgeschichte. Neue Historie. 1—15 Bd. Halle, 1767—75.
- Kall, Abr., den almindelige Verdenshistorie til Brug for Skolerne. Kbh., 1820.
- Milots, Abbed, Verdenshistorie. Overs. af P. M. Troel. 1—6, 8—17 D. Kbh., 1781—95.
- Müller, J. v., vier und zwanzig Bücher allgemeinen Geschichten. 1—3 Th. Stuttg. u. Tübingen, 1817.
- Petermann, C. F., Lehrbuch der allgemeinen Geschichte. 1r. Th. Geschichte des Alterthums. Jena, 1855.
- Rhapsodia historiarum enneadum M. Antonii Locci Sabellici ab orbe condito ad an. 1504. s. l. et a. sol.
- (Ramus, J.), fort Extract af Kirke- og verdslige Historier fra Verdens Begyndelse indtil Aar Christi 1660. 1—2 D. Kbh., 1736. sol.
- Nemer, J. A., Lehrbuch der allgemeinen Geschichte für Akademien und Gymnasien. Halle, 1800.
- Schlosser's Weltgeschichte für das deutsche Volk. Bearb. v. G. L. Kriegl. 1—4 Bd. Frankf. a. M., 1841—46.
- Kriegl, G. L., die Völkerstämme und ihre Zweige (Anhang zu F. C. Schlossers Weltgeschichte). Frankf. a. M., 1855.
- Schlözer, A. L., Welt-Geschichte nach ihren Haupt-Theilen im Auszug und Zusammenhange. 1r. Th. Göttingen, 1785.
- Schrödh, J. M., allgemeine Weltgeschichte für Kinder. 4 Th. in 6 Bdn. Leipz., 1779—84. m. Kpf. (4 Th., 2 Abschn. fehlt).
- Werfel, J., alm. Verdenshistorie til Brug for Ungdommen. 1ste Ufsd. Kbh., 1802.
- Nebersetzung der allg. Weltgeschichte, m. Fortj. v. A. L. Schlözer u. A. 1—3, 5—14, 16, 18—21, 23, 25—26, 28, 30—31, 33—34 Th. Halle, 1744—70. 4.
- Bibliothek, allg. historische, von Mitgliedern des kgl. Instituts der histor. Wissenschaften zu Göttingen. Herausg. v. J. C. Gatterer. 1—6 Bd. Halle, 1767—68.
- * * *
- Panyinii, Onuphrii, fastorum libri V a Romulo usque ad Carolum V. Venet. 1558. sol.
- Nemer, J. A., Handbuch der mittlern Geschichte. Braunschw., 1798.
- AnderSEN, Ch. P., Middelalderens og den nyere Historie, ethnographisk udarbeidet. 1—2 Bd. Kbh., 1833.

Eichhorn, J. G., Geschichte der drey letzten Jahrhunderte. 1—6 Bd. Gött., 1804—06.

Bredow, G. G. u. C. Venturini, Chronik des neunzehnten Jahrhunderts. Die Jahre 1801—07. 1—5 Th. Altona, 1805—10.

Venturini, C., Geschichte unserer Zeit. J. 1809—11. 1—3 Bd. Leipz. u. Altona, 1811—14.

Kohmann, J. L., Skildringer af den næste Tids Historie, fra Julirevolutionens Udbryd 1830. 1—3 D. Odense, 1847—48.

* * *

Actes et memoires des negotiations de la paix de Nimegue. T. 1—3. A la Haye, 1750.

Achenwall, G., Geschichte der heut. vorn. eur. Staaten im Grundrisse. Gött., 1779.

— — Grundsätze der europäischen Geschichte zur politischen Kenntniß der heutigen vornehmsten Staaten abgefasst. Gött., 1754.

Gebauer's, G. C., Grund-Riss zu einer umständl. Historie der vornehmsten europ. Reiche u. Staaten. Leipz., 1738. 4.

Heeren, A. H. L., Handbuch d. Geschichte d. eur. Staatenystems u. seiner Colonien. 1—2 Th. Gött., 1830.

Ingerslev, C. F., Europas Historie i den næste Tib, populært fortalt. Kbh., 1854.

Meusel, J. G., Anleitung zur Kenntniss der europäischen Staaten-geschichte. Leipz., 1816.

Raumer, Fr. v., Geschichte Europas seit dem Ende des funfzehnten Jahrhunderts. 1—7 Bd. Leipz., 1832—43.

Robertsons, W., Geschichte der Regierung Kaiser Carls des V. Übers. v. M. L. C. Mittelfeldt. 1—3 Bd. Braunschv. 1778—79.

Schiern, Fr., Europas Folkestammer. Historiske Undersøgelser og Omrids. 1ste D. Kbh., 1851.

Wachsmuth, W., europæiske Sittengeschichte. 1—4ter Th. u. 5ter Th. 1—2 Abth. Leipz., 1831—39.

— — de vigt. histor. Personer og Begivenheder fra Reformationstiden til Revolutionstiden. Overs. af Fr. Klee. 1—3 D. Kbh., 1833—34.

Williams, histoire des gouvernements du Nord, ou de l'origine et des progrès du gouvernement des Provinces Unies, du Danemare, de la Suede, de la Russie et de la Pologne, jusqu'en 1777. Trad. de l'Anglois. T. 1 et 3—6. Yverdon, 1780.

* * *

Blair's J., synchronistische Tabellen für die allgemeine Weltgeschichte, von Erschaffung der Welt bis 1753. 1—2 Th. Wien, 1790. fol.

Schraderi, C., tabulae chronologicæ a prima rerum ordine et inde ad nostra tempora. Brunsv., 1765.

Zyphen, W. v., Tidens Ström. 18 ill. Plader. fol.

Kruse, Chr., u. Fr. Kruse, Atlas u. Tabellen zur Uebersicht der

- Geschichte aller europäischen Länder und Staaten. 6te Ausg.
Leipz., 1841. fol.
- Fabricius, A.**, historisk Atlas til Middelalderen og den nyere Tid.
P. I—VIII. Kbh., 1853. fol.

* * *

- Æselin, S. C.**, neu-vermehrtes historisch- und geographisches allgemeines Lexicon, 1—4 Th. Basel, 1728—29. fol.
- Bayle, P.**, dictionnaire historique et critique. Basle, 1738. Vol. 1—4. fol.
- Ladvocat**, dictionnaire historique portatif. T. 1—2. Basle, 1758.
- Moreri, L.**, le grand dictionnaire historique. T. 1—4. s. l. 1717. fol.
- Supplement aux anciennes editions du grand dictionnaire historique de Mr. Louis Moreri. T. 1—3. s. l. 1716. fol.
- Dictionnaire historique, le grand. T. 1—4 et 6. Basle, 1733. fol.
- Supplement au dictionnaire historique des editions de Basle de 1732 et 1733. T. 1—3. Basle, 1745. fol.
- Stephanii** dictionarium hist. geogr. poeticum. (s. t.)

Oldtidens Historie.

Allmindelig.

- Dunder, M.**, Geschichte des Alterthums. 1—2 Bd. Berl., 1855—56.
- Heeren, A. H. L.**, Handbuch der Geschichte der Staaten des Alterthums. Gött., 1828.
- — Ideen über die Politik, den Verkehr u. den Handel der vornehmsten Völker der alten Welt. 1—2 Th. u. 3ter Th. 1ste Abth. Gött., 1804—12 m. Th.
- Muse, U. C.**, Schildring af Hovedbegivenhederne i den gamle Historie. Odense, 1807.
- De l'état et du sort colonies des anciens peuples. Philadelph. 1779.
- Marmora Oxoniensa, ex Arundelianis, Seldenianis, aliisque conflata. Rec. H. Prideaux. Oxonii, 1676. fol.

Ægypterne. Babylonierne. Isærerne.

- Perizonii, J.**, origines Babylonicæ et Agyptiacæ. T. 1—2. Lugd. Batav., 1711.
- d'Origny, l'Egypte ancienne. T. 1—2. Paris, 1762.
- Basnage**, histoire des Juifs, depuis Jesus-Christ jusqu'à present. T. 1—9 en 15 vols. A la Haye, 1715.
- Bastholm, C.**, den jødisse Historie fra Verdens Skabelse til Jernsalvens sidste Ødelæggelse. 1—3 Bd. Kbh., 1777—82.
- Ditmar**, Geschichte der Israeliten bis auf den Cyrus. Berl., 1788.

Grækerne.

- Droysen, J. G., Geschichte des Hellenismus. 1—2 Th. Hamb., 1836—43.
- — Geschichte Alexander des Großen, m. e. Karte. Hamb., s. a.
- Grote, G., Geschichte Griechenlands. A. d. Engl. v. N. N. W. Meissner u. C. Höpfner. 1—5 Bd. u. Gr. Bd. 1ste Abth. Leipzig., 1850—56. m. Kart. u. Pl.
- Hermann, K. F., über Gesetz, Gesetzgebung u. gesetzg. Gewalt im griechischen Alterthume. Gött., 1849. 4.
- Hezel, W. J., über Griechenlands älteste Geschichte und Sprache. Weissenf. u. Leipzig., 1795.
- Lasaulx, E. v., der Untergang des Hellenismus u. die Einziehung seiner Tempelgüter durch die christl. Kaiser. München, 1854.
- Müller, R. D., Geschichten hellenischer Stämme u. Städte. 1 Bd. u. 2r. Bd., 1—2 Abth. nebst einer Beilage m. Th. Breslau, 1820—24.
- Seran de la Tour, histoire d'Epaminondas, général des Thebains. A Leide, 1741.
- Schömann, G. F., die Verfassungsgeschichte Athen's nach G. Groote's History of Greece geprüft. Leipzig., 1854.
- Peter, C., Zeittafeln der griechischen Geschichte. Halle, 1835. 4.
* * *
- Burigny, de, histoire des revolutions de l'empire de Constantinople, depuis la fondation de cette ville, jusqu'a l'an 1453. T. 1—3. Paris, 1750.

Romerne.

- Bendinellius, A., P. Corn. Scipionis Æm. Afric. Min. vita. Havniæ, 1776.
- Crevier, histoire des empereurs Romains depuis Auguste jusqu'a Constantin. T. 1—10. Amsterd. 1750—54. fig.
- Drumann, W., Geschichte Roms i. s. Uebergänge v. d. republikanischen zur monarchischen Verfassung. 1—6 Th. Königsb. 1834—44.
- Fischer, E. W., römische Zeittafeln von Roms Gründung bis auf Augustus' Tod. Altona, 1846. 4.
- Gerlaeh, F. D., u. J. J. Bachofen, die Geschichte der Römer. 1r. Bd. Basel, 1851.
- Göller, F. A. v., die Kämpfe bei Dyrrachium und Pharsalus im Jahre 48 v. Chr. m. 1 Kl. u. 4 Plänen. Karlsruhe, 1854.
- Hegewisch, D. H., Geschichte der Graecischen Unruhen in der römischen Republik. Hamb., 1801.

- Middleton, E., römische Geschichte unter der Lebenszeit des M. T. Cicero; nach der 3 engl. Ausg. 1—3 Bd. Altona, 1757—59. *
- Müller, K. D., die Etrusker. Vier Bücher. Bresl., 1828. fig.
- Niebuhr, B. G., römische Geschichte, 1—5 Th. (m. Reg.). Berl., 1830—45.
- Rollin, histoire Romaine depuis la fondation de Rome jusqu'a la bataille d'Actium. T. 1—2, 4—11 et 13—16. Amsterd. 1742. fig.
- Rüstow, W., Heerwesen und Kriegsführung C. Julius Cäsars. Gotha, 1855. fig.
- Schweigler, A., römische Geschichte, 1r. Bd., 1ste u. 2te Abth. Lüb., 1853.
- Wachsmuth, W., die ältere Geschichte des römischen Staates untersucht. Halle, 1819.

Middelalderens og den nyere Tids Historie.

Danmark, Norge, Sverrig.

- Aktstykker til Nordens Historie i Grevefejdens Tid. Udg. af C. Paludan-Müller. 1—3 H. og 2den Samling. Odense, 1850—53. 4.
- Aktstykker til Oplysning især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid. Saml. og udg. af Fyens Stifts Literaire Selskab. 2 Saml., 1—2 H. Odense, 1844—45. 4.
- Allen, C. F., Håndbog i Fædrelandets Historie. Kbh., 1849.
- (Anchersen, J. P.) Herthedal ved Leyre i Sjælland og det gamle Danmark 150 Åar før og efter Christi Fødsel. Kbh., 1745. 4. (u. Tit.)
- Anchersen, J. P., vallis Herthæ Deæ et origines Daniæ ex græcis et latinis autoribus descriptæ et illustratæ. Hafniæ, 1747. 4.
- Baben, G. L., Danmarks Riges Historie. 1—5 D. 1829—32.
- Barfod, Fr., Fortællinger af Fædrelandets Historie. Kbh., 1853.
- Bartholini, Th., antiquitatum Danicarum de causis contemptæ a Danis adhuc gentilibus mortis libri tres. Hafniæ, 1689. 4.
- Beringii, N., Florus Danicus. Othiniæ, 1698. fig. fol.
- — obsidio hafniensis. s. l. 1676. 4.
- Breve og Aktstykker til Oplysning af Christiern den Andens og Frederik den Förstes Historie. Udg. af C. F. Allen. 1ste Bd. Kbh., 1854.
- Bussæus, A., historisk Dag-Register over Kong Friederich IV Levnets- og Regierings-Begivenheder. Kbh., 1770.
- Christiani, W. E., Geschichte der Herzogthümer Schleswig und Holstein. 1—4 Th. (mit Register). Flensb., 1775—79.

- Christiani, W. C., Geschichte der Herzogthümer Schleswig u. Holstein unter dem Oldenburgischen Hause. 1—2 Th. Kiel, Hamb. u. Dessaу, 1781—84.
- Cragii, N., annal. libri VI, quibus res Danicæ ab excessu Regis Friderici II gestæ ad annum usque MDL enarr. Hafniæ, 1738. fig. sol.
- Danmark, et historisk-statistisk Grindringsblad for Hvermand. s. l. et a. (paa Paa.)
- Det dansk-oldenburgiske Kongehuus i Vers og Kobber, udg. af M. Frydensberg. 1ste D. Kbh. s. a. fig. 4.
- Danske Magazin. 1—6 Bd. Kbh., 1745—52. 4.
- Egede, H., omstændelig og udsørlig Relation, angaaende den grønlandste Missions Begyndelse og Fortsættelse. Kbh., 1738. 4.
- L. Engelstoft og J. Møller, historisk Calender, 1—2 Aarg. Kbh. 1814—15. fig. (Portraiterne mangl).
- Gebhardi og Christiani, Kongerigerne Danmarks og Norges samt Hertugdømmernes Historie. 1—10 D. i 4 Bd. Odense, 1776—83. 4.
- Hanielmann, H., die letzten Zeiten Hansischer Übermacht im Skandinavischen Norden. Kiel, 1853.
- Hegewisch, D. H., Schleswigs und Holsteins Geschichte unter dem Könige Christian IV. Kiel, 1801.
- — Schleswigs u. Holsteins Geschichte unter den Königen Friedrich III und Christian V. Kiel, 1802.
- Helweg, L., de danske Domkapitler; deres Oprindelse, Indretning og Virksomhed for Reformationen. Kbh., 1855.
- A. Hojer, König Friederich des Vierten glorwürdigstes Leben. 1—2 Th. Tondern, 1829.
- Holberg, L., Danmarks Riges Historie, 1—3 T. Kbh., 1732—35. 4.
- Huitfeldt, Arrild, Danmarks Riges Krønike, 1—2 T. Kbh., 1650—52. sol.
- Høst, J. K., Mærkværdigheder i Kong Frederik den Femtes Levnet og Regjering. Kbh., 1820.
- Jahn, F. H., Danmarks politisk-militaire Historie under Unionskongerne. Kbh., 1835. m. K. 4.
- Jahn, J. H. F., de danske Auxiliairtropper, 1—2 Afd. Kbh., 1840—47. m. K.
- Knudsen, H., Danmark i Middelalderen. 1 H. Kbh., 1834.
- — Joachim Nønnow, udvalgt Biskop til Roskilde. Kbh., 1840.
- Krantzii, A., regnorum aqiloniarium, Daniæ, Sueciæ, Norvagiae, Chronica. Francof. ad M., 1575. sol.
- Krieger, A. F., det augustenborgske Oprør i Rendsborg og det preussif-tydiske Oversalb. Kbh., 1848.
- Krohne, J. W. F. Frh. v., Dänemarks beständige Unabhängigkeit. Hamburg, 1777. fig.

- Lengnick, J. C. L., personalhistoriske Bidrag vedl. Danmarks og Norges Geistelighed i ældre og nyere Tid. Kbh., 1853.
- Memoires de Danemark, contenant la vie et le regne de defunt Christierne V. Trad. de l'Anglois. Utr., 1701.
- Meursii, J., Danica pariter, et Belgica. Amstel., 1638. fig. fol.
- Møller, J., Mnemosyne eller Samling af sædrelandske Minder og Stilbringer. 1—4 Bd. Kbh., 1830—33.
- Nyerup, N., Efterretninger om Kong Frederik den Fredie. Kbh., 1817.
- Paludan-Müller, C., Grevens Fejde skildret efter trykte og utrykte Kilder. 1—2 D. Kbh., 1853—54.
- Petersen, N. M., Danmarks Historie i Hedenoldb. 1—3 D. Kbh. 1854—55.
- Pontanus, J. I., rerum Danicarum historia. Amstelod., 1631. fol.
- Pontoppidan, E., gesta et vestigia Danorum extra Daniam. T. 1—3. Lips. et Hafn., 1740.
- marmora Danica selectiora. T. 1—2. Hafn. 1739—40. fol.
- Neede, D., Insurgenternes Angreb paa den Kongelige danske Armées Fløjstillinger i September og October 1850. m. 3 R. Kbh., 1852.
- Riegels, N. D., Forsøg til Hente Christians Historie. Kbh. 1792.
- Udkast til Fjerde Friderichs Historie efter Høier. 1ste D. Kbh., 1795.
- Nothe, C. P., Peter Tordenskiolds Levnet og Bedrifter. 1—3 D. Viborg, 1772—73. fig.
- Nothe, C., Nordens Statsforsatning. 1—2 D. Kbh., 1781—82.
- Ræder, J. v., Danmarks Krigs- og polit. Historie, fra Krigens Udbud 1807 til Freden til Jönköping d. 10de Decbr. 1809. 1—3 D. Kbh., 1845—52. m. K.
- Samling af fortjente danske Mænds Portraiter med biographiske Esterretninger. 1—2 D. Kbh., 1798—99. fig.
- Samlinger til Danmarks Historie under Kong Frederik III Regering af udenl. Archiver. Udg. af P. W. Becker. 1ste D. Kbh., 1847.
- Saxonis Grammatici Danorum Regum Heroumque historiæ. Par. 1514. fol.
- historiæ Danicæ libri XVI. Recogn. S. J. Stephanus. Sorø, 1644. fol.
- historia danica. Rec. P. E. Müller et J. M. Velschow. Partis prioris vol. I—II. Havniæ, 1839.
- Saxo Grammaticus, danske Historie. (Oversat af S. Schousbølle). Kbh., 1752. 4.
- Schlegel, J. H., Geschichte der Könige von Dänemark a. d. Olbenb. Stamme. 1—2 Th. Kbh., 1771—77. fig. fol.
- Sammlung zur Dänischen Geschichte, Münzkenntn. u. Sprache. 1 Bd., 1—3 St. Kphg., 1771—72. fig.
- Scriptores rerum Danicarum medii ævi, ed. J. Langebek. T. 1—3. Hafn., 1772—74.

- Suhm, P. F., critiss Historie af Danmark, ubi den hedenſke Tid. 1—4
Bd. Kbh., 1774—81. 4.
— — Tabeller til den critiske Historie af Danmark. Kbh., 1779. fol.
— — Historie af Danmark fra de ældste Tider. 1—6 T. Kbh.,
1782—93. 4.
— — Historie om de fra Norden udvandrede Folk. 1—2 D. Kbh.,
1772. 4.
— — om de nordiske Folks ældste Oprindelse. Kbh., 1770. 4.
— — om Odin og den hedenſke Gudelære og Gudstjeneste ubi Norden.
Kbh., 1771. 4.
— — Udtog af Daumarks, Norges og Holsteens Historie. Efter Kier-
ulffs Omarb. anden Gang udg. af C. C. Werlauff. Kbh., 1832.
Suhr, J. S. B., Tausens Levnet samt nogle Prædikener. Ribe, 1836.
Torsæus, Thorm., series dynastarum et regum Daniæ a primo
eorum Skiodo Odini filio, ad Gormum grandævum. Hafn.,
1702. 4.
Bedel Simonsens Udsigt over Nationalhistoriens ældste og mørkligste
Perioder. 1—2 D. og 3 D. 1 H. Kbh., 1813—16.
Wegener, C. F., Mindeblad om Kong Christian den Ottende.
(Program). Kbh., 1848. 4.
— — om Anders Sørensen Vedel. Kbh., 1846. 4.
— — om Hertugen af Augustenborgs Forhold til det holstenſke Op-
rør. Kbh., 1849.
— — om Landshøjheden over det gamle Rendsborg paa Ejderen.
Kbh., 1849.
a) Winstrup, P. P., cornicen Danicus seu carmen de aureo
cornu, in Cimbria invento a. 1639. s. l. 1644.
b) Randulf, E. N., tuba danica, hoc est. dissertatio theol. de
aureo cornu in Cimbria invento. Hafn., 1644. fol.
Wolff, O., Greve Peder Griffenfelds Levnet. Kbh., 1820. 4.
Worsaae, J. J. A., Afbildninger fra det kongel. Museum for Nor-
diske Oldsager i Kjöbenhavn. Kbh., 1854. fig.
— — Minder om de Danske og Nordmændene i England, Skot-
land og Irland. m. Kobb. og Kort. Kbh., 1851.

*

*

*

- Kroning Christian den Femtis Stiftelser for det Kongelig Ribberlig
Academia ubi Kjöbenhavn. Kbh., s. a. fol.
Hofman, H. de, Samlinger af publique og private Fundationer og
Gavebreve, som forestudes ubi Danmark og Norge. T. 1—7, 9
og 11. Kbh., 1755—80. 4.

*

*

*

- Schøning, G., *Afhandling om de Norskes og endeel andre nordiske Folks Oprindelse.* Sorø, 1769. 4.
 — — Norges Riges Historie. 1—2 D. Sorø, 1771. 4.
 Sturlesons, Snorre, norske Kongers Sagaer. Overs. af J. Mall. 1—3 Bd. Christiania, 1838—39. m. K. og Ch. 4.
 Torsæi, Thorm., *historia rerum Norvegicarum.* T. 1—4. Hafn., 1711. fol.
 — — Orcades seu Orcadensium historiæ libri tres. Havn., 1697. fol.

* * *

- Arnholtz, M. C. v., *Gustav Adolphs Deeltagelse i Trediveaarskrigen.* Helsingør, 1834.
 Prade, R. de, *histoire de Gustave Adolphe dit le grand et de Charles-Gustave, Comte Paladin, Roys de Suede.* Paris, 1693. fig.
 Pufendorff, le baron de, *histoire de Suede avant et depuis la fondation de la monarchie.* T. 1—3. Amsterdam, 1743. fig.

Tyskland.

- Hans, Ph. L., *Altterümerskunde von Germanien oder Tacitus über Germaniens Lage, Sitten und Völker, in ein System gebracht.* 1—2 Th. Mainz, 1791—92.
 Struve, B. G., *vollständige deutsche Reichs-Historie.* Jena, 1732. fig. 4.
 Mascon, J. J., *Geschichte der Deutschen bis zu Anfang der Fränkischen Monarchie.* Leipz., 1726. 4.
 — — *Geschichte der Deutschen bis zu Abgang der Merovingischen Könige.* Leipz., 1737. 4.
 Häberlins, F. D., *neueste deutsche Reichsgeschichte.* 1—8 Bd. Halle, 1774—79.
 Pütters, J. S., *vollständiges Handbuch der deutschen Reichshistorie.* Gött., 1762.
 — — *deutsche Reichsgeschichte in ihrem Hauptfaden entwickelt.* Gött., 1783.
 — — *Staatsveränderungen des deutschen Reichs.* Gött., 1753.
 — — *historische Entwicklung der heutigen Staatsverfassung des deutschen Reichs.* 1—3 Th. Gött., 1786—87.
 Bilderbeck, C. L., *deutscher Reichs-Staat.* Leipz., 1715. 4.
 a. *Bulla aurea Caroli IV, Romanorum Imperatoris. Et collegium electorale de eligendo Romanorum Imperatore.* s. l. 1657.
 b. Hayne, Th., *linguarum cognatio.* Lond., 1648.
 c. *Lusus imaginis jocosæ sive Echus.* Ultraj., 1638.
 Bougeant, W. H., *Historie des dreißigjährigen Krieges und des darauf erfolgten Westphälischen Friedens.* A. d. Franz. 1—4 Th. Halle, 1758—60.
 Parlaments, det Frankfurter, *Historie.* Et Uddrag af Revue des deux mondes for 1849.

Fabricius, J. A., memoriae Hamburgenses. Vol. 1, 2, 3, 5. (deest vol. 4). Hamburgi, 1710—23.

Griesheim, C. L. v., die Stadt Hamburg in ihrem politischen, öcono- mischen und sittlichen Zustande. Hamb. 1760.

(**Schütze, G.**,) die Geschichte von Hamburg. 1—2 Th. Hamb. 1775—84. fig. 4.

Schweiz og Nederlandene.

Watteville, A. L. de, histoire de la confédération helvetique. T. 1—2. Berne, 1757.

Monnard, R., Schweizer-Bilder aus der Gesch. des 18 Jahrhunderts. Elberf., 1855.

* * *

Kerroux, L. G. F., abrégé de l'histoire de la Hollande et des provinces-unis. T. 1—4. A Leide., 1778.

Grotii, Hugonis, annales et historiæ de rebus belgicis. Amstel., 1658.

England.

Nennii Banchorensis Coenobiarchæ eulogium Britanniæ sive historia Britonum. Havn. 1758.

Rapin, P. v., Fr. v. Thoyras, allgemeine Geschichte von England. 1—11 Bd. Halle, 1755—60. fig. 4.

F*****, M., abrégé de l'histoire de l'Angleterre de Mr. de Rapin Thoyras. T. 1—3. A. la Haye, 1730. 4.

Lyttelton, des Lord, Geschichte von England. A. d. Engl. übersetzt. 1—2 Th. Berlin, 1777.

Russell, J., Geschichte der englischen Regierung und Verfassung. A. d. Engl. v. P. L. Kritz. Leipzig, 1825.

Register, The new annual, or general repository of history, politics, and literature for the years 1789—92. 4 vol. London, 1790—93.

Scott, W., Sir, en Bedstefaders Fortællinger eller den nyere Skot- lands Historie. Overs. af L. H. Wiumh. 1—3 D. Kbh., 1837—39.

Holwell, J. Z., interesting historical events, relative to the provinces of Bengal, and the empire of Hindostan. P. 1—2. London, 1766. fig.

Archenholz, J. W. v., die Engländer in Indien. Nach Drme. 1—3 Bd. Leipzig, 1786—88. m. Th.

Panegyrici Cromwellio scripti. Unus a legato Portugallici regis. Alter a quodam jesuita. s. l. 1654. 4.

Hegewisch, D. H., Geschichte der englischen Parlamentsberedsamkeit. Altona, 1804.

Frankrig.

Bossuet, abrégé de l'histoire de France. T. 1—4. Paris, 1747.

Memoires des sages et royales oeconomies d'estat de Henry le Grand. (Memoires de Sully.) T. 1—4. Amstelr. 1652.

- Le Vassor, M., histoire du regne de Louis XIII.** T. 1—10 in 18 vols. Amsterd., 1720. fig.
- Testament politique du Marquis de Louvois.** Cologne, 1695. fig.
- Histoire de la révolution de France.** Par deux amis de la liberté. T. 1—6 et 9—19. Paris, 1792—1803.
- Neder, Finanz-Forvaltnings Regnskab til Hans Majestæt Kongen af Frantrig, aflagt i Januarrii 1781.** Af det Franske oversat. Kbh., 1781.
- Lamartine, A. de, Girondisternes Historie;** oversat af Th. Oversøe. 1—8 D. Kbh., 1847—48.
- Mignet, F. A., histoire de la révolution française,** depuis 1789 jusqu'en 1814. T. 1—2. Bruxell., 1828.
- Thiers, A., den franske Revolutions Historie.** Overs. ved J. C. Rosen. 1—7 Bd. Nykjøbing, 1842—45.
- — **Consulatets og Keiserdommets Historie.** Overs. af J. C. Magnus. 1—11 Bd. Kbh., 1845—53. fig.
- Bonnot de Mably, parallele des Romains et des François par rapport au gouvernement.** T. 1—2. A la Haye, 1841.

Italien, Spanien, Portugal.

- Muratori, L. A., Gesch. v. Italien.** 1—9 Th. Leipz., 1745—50. 4.
- Denina, E., Staatsveränderungen von Italien,** übers. v. J. J. Volkmann. 1—3 Bd. Leipz., 1771—73.
- d'Egly, histoire des rois des deux Siciles de la maison de France.** T. 1—4. Paris, 1741.
- Giannone, P., bürgerliche Geschichte des Königreichs Neapel,** übers. v. D. C. v. Lohenschiold. 1—4 Th. Ulm, Frankf. u. Leipz., 1758—70. fig. 4.
- Roscoe, W., Lorenz v. Medici.** A. d. Engl. v. K. Sprengel. Berl., 1797. fig.
- — **Leben u. Regierung Leo X.** A. d. Engl. m. Anm. v. H. P. K. Henke. 1—3 Bd. Leipz., 1806—08. fig.

* * *

- Ferreras, J., histoire générale d'Espagne.** Traduite par d'Hermilly. T. 1—10. Paris et Amsterd., 1751. fig. 4.

* * *

- Gebauer, G. C., portugiesische Geschichte.** Leipz., 1759. 4.

Rusland og Polen.

- Sammlung russischer Geschichte.** 1—9 Bd. St. Petersburg 1732—64.
- Voltaire, F. M. A. v., Geschichte des russischen Reichs unter Peter der Große,** übers. v. J. M. Hube. Frankf., 1761.
- Lacombe, histoire des revolutions de l'empire de Russie.** Amsterd., 1760.

La Combe, des Herrn, Gesch. der Staatsveränderungen des russischen Reichs, übers. v. J. F. Joachim. Halle, 1761.

Joachims, J. F., fortgesetzte Gesch. der Staatsveränder. des russischen Reichs. Dritter Theil zu *la Combe's* Gesch. von Russland. Halle, 1764. *Schotscherbatow*, des Fürsten Michael, russische Geschichte; übers. v. C. H. Hase. 1—2 Th. Danzig, 1779. fig.

Fischer, J. C., sibirische Geschichte. 1—2 Th. St. Petersborg, 1768.

*

*

*

Solignac, histoire générale de Pologne. T. 1—5. Amsterd., 1751.

Stolterfoth, G., Entwurf einer pragmatischen Geschichte von Polen. Leipzig, 1768. fig.

Araber, Tyrker, Mongoler etc.

Cardonne, Geschichte von Africa und Spanien unter der Herrschaft der Araber. Übers. v. C. G. v. Murr. 1—3 Th. Nürnberg, 1768—70.

Deguignes, hist. génér. des Huns, des Turcs, des Mogols et des autres Tartares occident. Vol. 1—4. Paris, 1756—58. 4.

Leunclavius, Jo., historiæ Musulmanæ Turcorum libri XVIII. Francof., 1591. fol.

Croix, de la, Geschichte des osmanischen Reichs, übers. von J. C. F. Schulz. 1—3 Bd. Frankf. u. Leipzig, 1769—72. m. Th.

Lüdeke, C. W., Beschreibung des türkischen Reiches in der letzten Hälfte des achtz. Jahrh. 1—3 Th. Leipzig, 1771—89. fig.

America.

Robertson's, W., Geschichte von Amerika. A. d. Engl. übers. v. J. F. Schiller. 1—2 Bd. Leipzig, 1777. fig.

Bancroft, G., de forenede Staters Historie, fra Opdagelsen af det amerikanske Fastland. Overs. af Chr. Wulff. 1—3 D. Kbh., 1853—55.

Prescotts, W. H., Skrifter. Overs. af L. Moltke. 1 H. Kbh., 1856.

Historiske Hjælpevidenskaber.

Chronologie, Geneslogie.

Scaligeri, Jos., opus de emendatione temporum. Coloniæ Allobr., 1629. fol.

*

*

*

Gatterers, J. C., Abriss der Genealogie. Gött., 1788.

Hübners, J., genealogische Tabellen. 1—4 Th. Leipzig, 1728—37. fol.

Supplement-Tafeln zu Johann Hübners genealogischen Tabellen.

1—6 H. Kph., 1823—24. fol.

- Königsfeldt, J. P. F., genealogiske Tabeller over Danmarks, Norges og Sverrigs Kongesamfamilier. 1—3 H. Kbh., 1833. fol.
 — — genealogiske Tabeller over europæiske Fyrstehuse i Middelalderen og den nyere Tid. Kbh., 1837. fol.
 — — geneal. Tab. over den oldenburgske Stamme. Kbh., 1840. fol.
 Lengnich, J. C. L., den Gleerupske Legat-Stamtavle. Kbh., 1839. Øversol.
 — — Genealogie over Provst Otto Munthe's Descendenter: Familien Munthe af Morgenstjerne etc. Kbh., 1841. Øversol.
 — — Genealogie over Dr. & Professor Claus Plums Descendenter. Kbh., 1840. Øversol.
 — — Genealogie over Familien Stampe. Kbh., 1839. Øversol.
 — — Stamtable over Familien Tuxen. Kbh., 1839. Øversol.
 Teilmann, A., Stamtable over Familien Teilmann og Descendenter. Kbh., s. a. Øversol.

Diplomatik, heraldik, Numismatis.

- Gattereri, J. C., elementa artis diplomaticæ universalis. Vol. 1. Gott., 1765. fig. 4.
 Gerden, P. W., Annmerkungen über die Siegel zum Nutzen der Diplomatik. Augsb., 1781. fig.
 * * *
 Beskrivelse over danske Mynter og Medailler i den Kgl. Samling. Kbh., 1791. fig. fol.
 Danske Medailler og Mynter i det Kongelige Kabinet, stukne i Kobber og afdeelte i 3 Klasser. fol.
-

VI.

Geographie.

Almindelig og speciel Geographie.

- Lüdde, J. G., die Methodik der Erdkunde. Magdeb., 1842.
 Bergman, T., physisch Beskrivesse over Jordkloden. Øvers. af J. D. B. Brandt. Kbh., 1771.
 Kant's, J., physische Geographie. Herausg. v. J. Th. Ninf. 1—2 Bd. (in 1 Bd.) Königsb., 1802.
 * * *
 Cellarius, C., notitia orbis antiqui. T. 1—2. Lips., 1731—32. fig. 4.
 d'Anville, J. B., Handbuch der alten Erdbeschreibung. A. d. Franz. 1—5 Th. Nürnb., 1800. fig.

- Mannert, K., Geographie der Griechen und Römer. 1—7 Th. in 11 Bd. Nürnberg. u. Landsh., 1799—1812. m. Kart.
- Estrup, H. F. J., Grundlinier af den gamle Geographie. Kbh., 1821.
- a. Scylacis periplus; Anonymi periplus; Agathemeribhypotyp. geograph., ed. J. Gronovio. Lugd. Bat., 1700.
- b. Hugenij, Chr., cosmotheoros. Hagæ-Com. 1698. fig. 4.
- Sickler, F. C. L., Handbuch der alten Geographie. Cassel, 1824. fig. *
- Balbi, A., abrégé de géographie. Par., 1833.
- Gatterer, J. C., Abriss der Geographie. Gött., 1775.
- Berghaus, H., Grundriss der Geographie in fünf Büchern. m. K. u. Th. Bresl., 1843.
- Büsching, A. F., neue Erdbeschreibung. 1—4 Th. u. 5 Th. 1 Abth. in 7 Bdn. Hamb., 1758—68.
- Cannabich, J. G. F., Hülfsbuch beim Unterrichte in der Geographie. 1—3 Bd. Eisl., 1838—40.
- Fabri, J. C., Handbuch der neuesten Geographie. 1—2 Th. Halle, 1805.
- Gaspari, A. C., vollst. Handbuch der neuesten Erdbeschreibung. 1 Bd. 1—2 Abth., 2 Bd. 1—2 Abth. u. 4 Bd. 1ste Abth. Weimar, 1802—05.
- Stein, C. G. D., Handbuch der Geographie u. Statistik. 1r. Bd. Leipz., 1819.
- Sydow, E. v., Begleitworte zum Wand-Atlas über alle Theile der Erde. 3 H. Gotha, 1840.
- Berghaus, H., Almanach der Erd- Länder- Völker- u. Staatenkunde. 4—5 Jahrg. m. K. Gotha, 1840—41.
- * * *
- Schouw, J. F., Europa. En letfattelig Naturfilsdring, med Atlas. Kbh., 1832.
- Petersen, N. M., Haandbog i den gammel-nordiske Geografi. 1ste D. Kbh., 1834.
- Bidrag til en oldnordisk geographisk Ordbog, udg. af det Nordiske Oldstift-Selskab. Kbh., 1837.
- Schouw, J. F., oplysende Bemærkn. til Ølsens physiske-geograph. Kort over Danmark. Kbh., 1838.
- Pontoppidan, E., theatrum Daniæ veteris et modernæ. Brem., 1730. fig. 4.
- Schytte, A., Danmarks og Norges naturlige og politiske Forfatning. 1ste D. Kbh., 1777.
- Scheel, H. O., alm. Udkast til Krigen's Skueplads. Ford. ved Th. Thaarup. Kbh., 1785. m. K. 4.
- Samlinger, udgivne af P. F. Suhm. 1 Bd., 3 og 4 St. Kbh., 1772.
- Giersing, N., om Agerdyrkning- og Forst-Institutet paa Mørupgaard. Slagelse, 1831.

- Pontoppidan, E., origines Hafnienses. Kbh., 1760. fig. 4.
- Thurah, L. de, Hafniæ hodierna. Kbh., 1748. fig. 4.
- Stern, S., statistisk-topograph. Beskriv. over Kjøbenhavn. 1—3 H.
1839—41. m. K.
- — statistisk-topograph. Beskriv. over Kjøbenhavns Amt. 1ste D.
Kbh., 1839.
- Arnholtz, M. C. v., Cronborg Slots og Festnings Historie. Hel-
singør, 1836. m. K.
- Friis, St., Roskilde Domkirke beskrevet. 1—2 H. Kbh., 1851—52. fig.
- Edvarsen, P. F., Undrettn. om Schielschiør Kjøbstæds Tilstand.
Sorø, 1759. fig. 4.
- Hücker, J. N., Skildring af Staden og Communen Aarhus. 1 H.
Kbh., 1837.
- Fyhn, J. F., Esterrettn. om Kjøbstaden Kolding. Kbh. 1848. fig.
- Stadfeldt, S. A., chorograph. og oeconom. Beskriv. over Randers
Kjøbstad. Kbh., 1804. 4.
- Frost, P. N., Beskrivelse over Kjøbstaden Ringkjøbing. Borris ved
Ringfi., 1817.
- Krog, A. C., Esterrettn. om Viborg Bye. Viborg, 1779.
- Ursin, M. N., Stiftestaden Viborg. Viborg, 1849. fig. 4.
- Estrup, H. F. J., Lygesstrup, som det var, og som det er. Kbh., 1838.
- Pontoppidan, E., Norges natrulige Historie. Kbh., 1751—52. fig. 4.
- Müller, J., Beskriv. over Jarlsbergs Provstie i Ågershus Stift.
Kbh., 1772. 4.
- Debes, L. J., Færø et Færoa reserata. Kbh., 1673.
- Fundh, J. C. W., syv Aar i Nordgrønland. Viborg, 1840.
- Kircher, A., China illustrata. fig. fol. (s. l.)
- Gehling, C. D., die vereinten Staaten von Nordamerika. 1—6 Bd.
Hamb., 1793—1803.
- Beschreibung, hist. u. geograph., v. Neu-Schottland. Frankf. u. Leipz., 1750.
- Beschreibung, historisch-geogr., der v. d. Engländern eroberten franz. Au-
tillischen Inseln. Stuttg., 1762.
- a. Beschreibung, auss. hist. u. geograph. Louisiana's.
- b. Gegenw. Zustand deren Finanzen von Frankreich. Leipz., 1720. fig.
- * * *
- Ferrarius, Ph., novum lexicon geographicum. Vol. 1—2. Venet.,
1738. fol.
- Hübner, J., reales Staats-Zeitung- u. Conversations-Lexicon. Leipz.,
1760. fig.
- * * *
- Berghaus, H., physikalischer Atlas. 1—8 Abth. Gotha, 1849—52. fol.
- Atlas antiquus Danvillianus. Norimb. fol.
- Reichard, C. T., orbis terrarum antiquus. Norimb., 1824. fol.

- Atlas der alten Welt.** Bestehend aus sechszehn Karten. 7te Aufl.
Weimar, 1841. (Tverfol.)
- Spratt, T. u. P. W. Forchhammer,** die Ebene von Troia. s. l. 1850.
- Janssonii, J., novus atlas sive theatrum orbis terrarum.** T. 1—4.
Amstelod., 1647. fol.
- Theatrum orbis terrarum ab Abr. Ortelio elabor.** s. l. & a. fol.
- Lotterus, T. C., atlas minor.** s. l. et a. (Tverfol.)
- Gaspari, A. C., neuer method.** Schul-Atlas, entw. v. J. L. Güssfeld. 1—2 Curs. Weimar, 1792—93.
- E. v. Sydow, Wand-Atlas,** 1ste Abth. 6 Bl.
- Sorriot de L'host, Carte orogr. et hydrogr. de l'Europe.** Vienne, 1816.
- Videnskabernes Selskabs, det Kongl., Kort over Danmark.** 16 Bl. (def.)
- Kort over Norge ved C. J. Pontoppidan. 1785. (paa Pap.)
- Kaart over Kjöbenhavn med Forstæder og Amager, (14 St.) Kbh., 1840—41. (paa Pap.)
- Mansa, J. H., Sjælland, samlet, tegnet og lithographeret. 4 Blade, Kbh., 1837—39. (paa Pap.)
- — Laaland og Falster, samlet, tegnet og lithographeret. Kbh., 1839. (paa Pap.)
- — Bornholm, samlet, tegnet og lithographeret. Kbh., 1851. (paa Pap.)
- — Kort over Fyen samt Als og Ærø. 2 Bl. Kbh., 1840. (paa Pap.)
- — Kort over Als. Kbh., 1851. (paa Pap.)
- — Nørre-Jylland, samlet, tegnet og lithographeret. Nr. 1—9. Kbh., 1848. (paa Pap.)
- * * *
- Zeespiegel, de nieuwe grote, inhoud.** Beschr. der Zee-küsten. Amsterd., 1677. fol.
- Zee-Atlas, de groote nieuwe vermaardte Water-Wereldt.** Amsterd., 1685. fol.

Reisebeschreibungen.

- Sammel.** neuer u. merkwürd. Reisen zu Wasser u. zu Lande. 1—2 u. 4—11 Th. Gött., 1750—57. m. K. u. Th.
- Sammel.** der besten u. neuesten Reisebeschreibungen in e. ausf. Ausz. 1—11 Bd. Berl., 1765—73. fig.
- Redslob, G. M., Thule.** Die phönic. Handelswege nach dem Norden. Leipz., 1855.
- Antiquitates Americanæ.** Ed. Societas Regia Antiquar. Septentr. Hafniæ, 1837. 4.
- Claffens, C., og B. Paulsen's Reise gjennem Island.** 1—2 D. Sorøe, 1772. fig. 4.

- Keyßlers, J. G., Reisen durch Deutschland u. a. Länder. 1—2 Bd. Hann., 1776. fig. 4.
- Havens, P. v., Esterretn. om det russiske Rige. 1—2 D. Kbh., 1747.
- Brøndsteds, P. D., Reise i Grækenland i A. 1810—13. 1—2 D. Kbh., 1844. fig.
- — Reise-Dagbøger, Uddrag af. Udg. af N. V. Dorph. Kbh., 1850.
- Ussing, J. L., Reisebilleder fra Syden. Kbh., 1847.
- Björnsthals, J. J., Briefe auf seinen ausländischen Reisen. Uebers. v. J. C. Grosskurd. 1—6 Bd. Leipzig. u. Rostock, 1780—83. fig.
- Niebuhr, C., Beschreibung von Arabien. Kph., 1772. m. Kpf. u. Ch. 4.
- Huc u. Gabet, Wanderungen durch die Mongolei nach Thibet. Deutsch v. K. Andree. Leipzig., 1855.

Statistik.

- Achenwall, G., Staatsverfassung der heutigen vornehmsten europäischen Reiche und Völker im Grundriße. Gött., 1768.
- Schytte, A., Staternes udvortes Regierung. 1—5 D. Kbh., 1773—76.
- — Staternes udvortes Regierung. 1—2 D. Kbh., 1774—75.
- Engelstoft, L., Bemærkn. over Statistik. Begreb. Kbh., 1815. 4.
- Urkunden und Materialien zur näheren Kenntn. d. Geschichte und Staatsverwalt. Nord. Reiche. 1—3. s. l. 1786—90.
- Nyerup, N., hist. stat. Skildring af tilstanden i Danmark og Norge i ældre og nyere Tider. 1—4 Bd. Kbh., 1803—06.
- Nathanson, M. L., hist.-stat. Fremst. af Danmarks National- og Stats-Husholdning. Kbh., 1844.
- Pontoppidan, E., den danske Atlas, eller Konge-Riget Danmark. 2. 1—7. Kbh., 1763—81. m. Kobb. og Kart. 4.
- Vaggesen, A., den danske Stat. Kbh., 1840.
- Bergsøe, A. F., den danske Stats Statistik. 1—4 Bd. Kbh., 1844—53.
- Trap, J. P., statistisk-topographisk Beskrivelse over Kongeriget Danmark. 1ste H. Kbh., 1856.
- Haarup, F., udførlig Veiledening til det danske Monarkies Statistik. 1—6 D. Kbh., 1812—19.
- Før Historie og Statistik, især Fædrelandets. Udg. ved J. Collin. 1—2 D. Kbh., 1822—25. fig.
- Hücker, J. R., om Bevegelsen i den danske Befolking. Kbh., 1840.
- Aktstykke, til Oplysning, især af Danmarks indre Forhold i ældre Tid. Odense, 1841. 4.
- Matricul, Den nye, for Bordejendomme i Danmark. Indf. d. 1 Januar 1844. Kbh., s. a. fol.
- Tabelværk, Statistisk. 1—18 H. Kbh., 1835—49. fol.
- Tabelværk, Statistisk. Ny Række. 1—11 Bd. Kbh., 1850—55. 4.
- Meddelelser fra det statistiske Bureau. 1—2 Saml. Kbh., 1852—55.

Tabellenverk, Statistisches. 1—2 H. 1842—46. Kbh., 1842—46. fol.
 Label-Werk, Statistisches. Waaren-Ein-Aus- u. Durchführ. 1844—46.
 Kbh., 1847. fol.

* * *

Budget for Aarene 1841—48 for samtl. Stats-Indtægter og Udgifter vedk.
 Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne. 1—8. Kbh. 4.
 Regnskabs-Översigt for Aarene 1841—1846 over samtl. Stats-Indtægter
 og Udgifter vedk. Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne. 1—6.
 Kbh. 4.

* * *

Clausen, H. N., historisk Fremstilling af Kjøbenhavns Universitets Virksomhed i Rectoratet: fra Juni 1837 til November 1838. Kbh., 1839.
 Kjøbenhavns Universitets Aarbøger for 1837 til 1847. 1—11te Aarg.
 samt Supplement Nr. 1, for 1848. Udg. af H. P. Selmer. Kbh.
 Fortegnelse over Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet og den polytechniske Læreanstalt, for Aarene 1824—53. 4 et 8.
 Lister over Dimittenderne til Examen Artium i Aarene 1813—1852.
 s. l. fol.

Fortegnelse over de Studerende, som i Aaret 1853 have tilendebragt
 Afgangs-Examen ved de lærde Skoler eller Adgangs-Examen ved
 Universitetet. Kbh., s. a. 4. Samme Fort. for 1854 og 55.

Charakterlister over anden Examen i 1841—55.

Charakter - Lister over Examen Artium ved Sorø Akademie i Aarene
 1826—1842. fol.

* * *

Hundrup, F. E., Skole-Calender. Randers, 1843.

* * *

Calendrier de France. 1809. (u. T.)

VII.

Mathematik og Naturvidenskab.

Mathematik.

Wolfius, Chr., elementa matheseos universæ. Halæ Magd., 1733
 —42. T. 1—5. fig. 4.

Clemens, H. W., mathematisches Lehrbuch. 1—2 Bd. Stuttg., 1768. fig.
 Berg, P. C., de første Grunde i den alm. Mathematik. Kbh., 1836.
 Samme Bog. 2den Udg. Kbh., 1840.

- Bugge, Th., de mathematiske Forelesningers første Grunde. Kbh., 1795. fig.
- Langsdorf, R. C., Aufgangsgr. der reinen Elementar- u. höheren Mathematik. Erl., 1802.
- Dohm, M., die reine Elementar-Mathematik. 1—3 Bd. Berl., 1825—26.
- Fallesen, L. S., Begyndelsesgrunde i den rene Matematik. Kbh., 1834.
- Ursin, G. J., Lærebog i den rene Matematik. Kbh., 1822.
- Berg, P. C., Lærebog i den plane Geometrie. Kbh., 1837.
- Haussteen, Chr., Lærebog i Plangeometri. Christiania, 1835.
- Ramus, C., elementær Geometri. Kbh., 1850.
- Svenningsen, C., Lærebog i Geometri. Kbh., 1834.
- Simesen, N., geometrisk Tegnelære for Skoler. 1ste Udg. Helsingør, 1848. fig.
- Graßmann, J. G., Raumlehre für Volksschulen. 1r. Th. Berl., 1817. fig.
- Cramer, Chr., arithmeticæ tyronica. Sorø, 1766. fig.
- Jürgensen, Chr., Arithmetik og Algebra. Kbh., 1836. fig.
- Leupold, J., theatrum arithm.-geometricum. Leipz., 1772. fig. fol.
- Metii, A., arithmeticæ libri duo: et geometriæ libri VI. Lugd. Bat., 1626. 4.
- Horrebow, P., danske Skatkammer, best. udi Grunden til Geometrien og Navigationen. Kbh., 1745. 4.
- Bugge, L., første Grunde til Regnekonsten og Algebra. Kbh., 1772.
- Bland, M., algebraische Aufgaben des ersten u. zweiten Grades. Bearb. v. C. H. Nagel. Stuttg., 1847.
- Euler, L., vollst. Anleit. zur Algebra. 1—2 Th. St. Petersb., 1770.
- Hirsch, M., Sammlung von Beispielen, Formeln u. Aufgaben aus der Buchstabenrechnung u. Algebra. Berl., 1846.
- Ramus, C., Algebra og Functionslære. Kbh., 1840. 4.
- Schulze, J. C., neue u. erweit. Samml. logarithmischer Tafeln. 1—2 Bd. Berl., 1778.
- Kästner, A. G., Aufgangsgr. der Analysis endlicher Größen. Gött., 1760.
- Vega, G., logarithmisches Handbuch. Leipz., 1793. (s. t.)
— — logarithmisch-trigonometr. Tafeln. 1—2 Bd. Leipz., 1797.
- (Lorenz, J. F.,) de første Grunde af den anvendte Matematik. Overs. af H. C. Linderup. Kbh., 1799.
- * * *
- Steen, A., Begyndelsesgrundene i den mathematiske Geographi. Kbh., 1845.
- Bugge, Th., de første Grunde til den sphær. og theor. Astronomie. Kbh., 1796. fig. (uden Titelblad.)
- Herschel's J. F. W., populaire Astronomie. Overs. af P. Pedersen. Kbh., 1836. fig.
- Schiellerup, H. C. F. C., populær Astronomi. (m. Atlas.) Kbh., 1855.

- Ursin, G. F., populært Foredrag over Astronomien. Kbh., 1838. fig.
 Andersen, N., Stjernekaart for Kjøbenhavns Horizont. Kbh., 1856. fol.
 * * * * *
- Fäsch, J. R., Anfangs-Gründe zu der Fortification. Nürnb., s. a.
 sig. fol.
- a. Marolois, S., fortification ou architecture militaire. Hagæ-Com.
 1615. fig. fol.
- b. — — geometrie, cont. la theorie, et pratique dicelle nécessaire
 à la fortification. Hagæ-Com., s. a. fig. fol.
 * * * * *
- Schübler, J. J., perspectivæ geometricæ practicæ. erster Th. Nürnb.
 1735. fig. fol.
 * * * * *
- Hetsch, G. F., Vejledning til Perspectivens Studium. Kbh., 1851.

Naturvidenskab.

- Humboldt, A. v., Ansichten der Natur. 1—2 Bd. Stuttg. u. Tüb.,
 1849.
- — Kosmos. Entw. einer phys. Weltbeschr. 1—3 Bd. Stuttg. u.
 Tüb., 1845—50.
- Cotta, B., u. J. Schäffer, Briefe über A. v. Humboldt's Kosmos.
 1—3 Th. Leipz., 1855.
- Chymisk Dictionnaire. Overs. af H. v. Aphelen. 1—3 Th. Kbh.,
 1771—72.
- Nollet, l'Abbé, leçons de physique experimentale. T. 1—4. Paris
 et Amsterd., 1743—49. fig.
- Erxlebens, J. C. P., Begyndelsesgrunde til Naturlæren. Overs. af
 C. Oluffsen. Kbh., 1790. fig.
- Brandes, H. W., Forelæsninger over Naturlæren. Overs. af G. F.
 Ursin. 1—4 D. Kbh., 1834—36. fig.
- (Müller, Joh.), Naturlærens chemiske Deel, overs. af C. L. Petersen.
 Kbh., 1851. fig.
- Meyer, J., Physik der Schweiz. Leipz., 1854.
- Abildgaard, P. C., og E. Viborg, Indledn. til alm. Naturkundighed
 for Dyrslæger. Kbh., 1800.
- Kästner, A. G., vollst. Lehrb. der Optik. Altenb., 1755. fig. 4.
- Vogt, C., physiologische Briefe für Gebilvete aller Stände. Gießen,
 1854. fig.
- Müller, T. C., Mennesket efter dets Organisation, Udvikling og Op-
 rindelse. Kbh., 1841. fig.
- Eshricht, D. F., tolv Foredrag over udvalgte Emner af Læren om
 Livet. Kbh., 1850. fig.
 * * * * *
- Blumenbach's, J. F., Handbuch der Naturgeschichte. Gött., 1791. fig.

- Bomare, B. de, den alm. Natur-Historie. Overs. af H. v. Aphelen. 1—8 T. Kbh., 1767—70.
- Fleischer, G., Forsøg til en Natur-Historie. 1—10 D. i 15 Bd. Kbh., 1786—1801.
- Funke, C. Ph., Naturgeschichte u. Technologie für Lehrer in Schulen. 1—3 Bd. Braunschw., 1792—94.
- Veske, N. G., Anfangsgr. der Naturgesch. 1r. Th. Leipz., 1784. fig.
- Døken, allg. Naturgeschichte. 1—7 Bd. m. Register (14 Bde), (m. 6 Bd. Afbildn. i fol.). Stuttg., 1839—42.
- Smith, L., om Dyrenes Natur og Bestemmelse. Kbh., 1800.
- Sander, H., über das Große und Schöne in der Natur. 4 Th. in 2 Bd. Leipz., 1784.
- Betrægtninger, fornuft., over vigtige Gjenstande af Natur og Konst. 3de D. Frederic., 1802.
- Schleiden, M. J., Studien. Populære Vorträge. Leipz., 1855. fig.
- Prosch, B., Dyrerigets Naturhistorie. Kbh., 1851. fig.
- Kaup, J. J., das Thierreich in seinen Hauptformen system. beschr. 1—2 Bd. u. 3r. Bd., 1r. Th. Darmst., 1835—36. fig.
- Brünnich, M. E., Dyrenes Historie og Dyr-Samlingen udi Universitetets Natur-Theater. 1ste Bd. Kbh., 1782. 4.
- Kjærholming, N., Danmarks Fugle beskrevne. Kbh., 1852. (m. Atl. i Følge).
- Schiödte, J. C., Genera og Species af Danmarks Eleutherata. 1ste Bd. Kbh., 1841. fig.
- Krøyer, H., Danmarks Fiske. 1—3 Bd. Kbh., 1852—53. fig.
- Trembley, A., mémoires pour servir à l'histoire d'un genre de polypes. A Leide, 1744. fig. 4.
- Reichenbach, A. B., naturhist. Bilderatlas für Schule und Haus. Leipz., 1841. fig. Overfol.
- Schouw, J. F., og D. F. Eschricht, Afbildninger af Dyr og Planter. Kbh., 1844. (med 1 Bd. Afbildn.)
- Burmeister, H., zoologischer Hand-Atlas. Berl., 1835. fig. 4.
- Afbild. zu J. L. Frisch Besreib. v. allerl. Insecten in Deutschland. 4.
- Linnæi, C., philosophia botanica. Berol., 1780. fig.
- — — systema vegetabilium. Gott., 1784.
- Sudow, G. A., Anfangsgr. d. theor. u. angew. Botanik. 1—3 Th. Leipz., 1786. fig.
- Petermann, W. L., Taschenbuch der Botanik. Leipz., 1842. fig.
- Schleiden, M. J., die Pflanze und ihr Leben. Leipz., 1855. fig.
- Lange, J., Haandbog i den danske Flora. Kbh., 1851.
- Biborg, E., Forsøg til system. danske Navne af indenl. Planter. Kbh., 1793.
- Schulze, C. C. W., Tanker om Planternes dyriiske Liighed. Kbh., 1772.
- Brünnich, M. E., Mineralogie. Kbh., 1777.

Wallerius, J. G., Mineralssystem, i. e. Ausz. gebr. v. N. G. Leske. 1—2 Th. Berl., 1781—83. fig.
Rothe, T., Naturen, betrægget efter Bonnets Maade. 1—6 D. Kbh., 1791—94.

Burmeister, H., Geschichte der Schöpfung. Leipz., 1856.
— — geologiske Bilder. 1—2r. Bd. Leipz., 1855.
Eferoth, C., fortf. Lærebog i Geologien. Viborg, 1852.
Lyell, C., Elemente der Geologie. A. d. Engl. v. C. Hartmann. N. e. Atl. Weimar, 1839. fig.
Puggaard, C., Möens Geologie, populært fremstillet. Kbh., 1851. fig.
Forchhammer, G., Grundtrækene af den rene Krystallographie. Kbh. s. a.

* * *

Dieterichius, J. C., iatreum Hippocraticum: continens narthecium medicinæ veteris et novæ. Ulmæ 1661. 4.

* * *

Hübner, J., curios. u. reales Natur-, Kunst-, Berg-, Gewerbe- u. Handlungss-Lexicon. Leipz., 1762. fig.

Jacobssøns, J. K. G., technologisches Wörterbuch. 1—4 Th. Berl. u. Stett., 1781—84. 4.

Tilly, de, Efterretning om Steenkuls Nytte, Natur og Udvindings-Maade, overs. af C. Martfelt. Kbh., 1770.

Cramer, J. A., Anfangsgrunde der Metallurgie. 1—3 Th. Blankenb. u. Quedlinb., 1774—75. fol.

Beyer, J. M., theatrum machinarum molarum. Leipz., 1735. fig. fol.

Leupold, J., theatrum machinarum generale. Leipz., 1724. fig. fol.

— — theatri machinarum supplementum. Leipz., 1739. fig. fol.

— — theatrum machinarum. Leipz., 1725. fig. fol.

— — theatrum machinarum hydraulicarum. T. 1—2. Leipz., 1724—25. fig.

— — theatrum pontificiale. Leipz., 1726. fig.

— — theatrum staticum. Leipz., 1726. fig. fol.

Schauplatz d. Künste u. Handwerke. Übers. v. S. H. G. v. Gusti u. D. G. Schreiber. 1—2 u. 5—8. Th. Berl., Leipz. u. Königsb., 1762—69. fig. 4.

* * *

Claussen, N. C., Priisskrift om Bøndergaardes tienligste Størrelse. Kbh., 1771.

Finnsen, H., Breve om Ågerdyrkningens Muelighed i Island. Overs. af Islandsk. Kbh., 1772.

Lütken, D. D., Undersøgninger ang. Statens alm. Deconomie. 1—2 D. Sorø, 1760. 4.

* * *

Dictionnaire, le, des arts et des sciences. T. 3—4. A—Z. Paris, 1694. fol.

Tidsstifter.

Naturforscher, der. 1—6 St. Halle, 1774—75. fig.

Tidskrift, naturhistorisk, udg. af H. Krøyer. 1—4 Bd. og 2den Næste 1—2 Bd. Kbh., 1837—49. fig.

VIII.

Philosophie.

Bruckeri, J., historia critica philosophiae. T. I—IV. Lips., 1742—44. fig. 4.

— — institutio historiæ philosophicæ. Lips., 1756.

Ritter, H., Geschichte der Philosophie. 1—6 Th. Hamb., 1836—41.

Schwegler, A., Philosophiens Historie. Overs. ved F. C. B. Dahl. Kbh., 1856.

Tennemann's, W. G., Grundriss der Geschichte der Philosophie. Leipz., 1820.

Beck, J. S., erläut. Auszug a. d. critischen Schriften des Herrn Prof. Kant. 1—3 Bd. Riga, 1793—96.

Carus, F. A., nachgelassene Werke. 1—7 Th. Leipz., 1808—10. fig.

Des-Cartes, R., opera philosophica. Amstel., 1772. fig. 4.

Dirding-Holmfeld, C., om den aandelige Sandheds Anerkjendelse. Kbh., 1827.

Ernesti, J. A., initia doctrinæ solid. Lips., 1758.

Feder, J. G. H., Lehrbuch der prakt. Philosophie. Gött. u. Gotha, 1770.

— — Logik u. Metaphysik. Gött. u. Gotha, 1769.

Fichte, J. G., die Anweisung zum seligen Leben. Berl., 1806.

— — die Bestimmung des Menschen. Berl., 1800.

— — die Grundzüge des gegenw. Zeitalters. Berl., 1806.

Hornemann, Chr., esterladte philosophiske Skrifter. Kbh., 1795.

Kant, J., Critik der reinen Vernunft. Riga, 1794.

— — Grundlegung zur Metaphysik der Sitten. Riga, 1797.

— — metaphysische Aufgangsgründe d. Naturwissenschaft. Grätz, 1796.

— — Prolegomena zu einer jeden künstl. Metaphysik. Riga, 1783.

Kiesewetter, J. G., den krit. Philosophies vigtigste Sandheder. Ford. af J. Thomesen. Kbh., 1797.

- Platners, E., philosophiske Aphorismen. 1—2 Th. Leipz., 1793—1800.
 Rothe, L., Philosophies Ideer, til Kunstsak om vor Art. 1—2 D.
 Kbh., 1788—89.
 Sibbern, F. C., om Forholdet imellem Sjæl og Legeme. Kbh., 1849.
 — — Logik som Tænkelse. Kbh., 1835.
 Steenstrup, M. G. G., hist.-krit. Oversigt over Forsøgene paa at
 give en Historiens Filosofi. Kbh., 1854. (Disp.)
 Wolff, M., die Philonische Philosophie in ihren Hauptmomenten.
 Leipz., 1849.
 Walch, J. G., philosoph. Lexicon. Leipz., 1726. fig.

Tidsskrifter.

- Archiv og Repertorium, philosophiskt. Udg. af F. C. Sibbern. No. I
 —IV. Kbh., 1829—30.
-
-

IX.

Pædagogik.

- Raumer, K. v., Geschichte der Pædagogik. 1—4 Th. 1843—54.
 Sander, L. C., Bidrag til Pædagogiken og dens Historie. 1—2 Bd.
 Kbh., 1804—06.
 Meier, J. C., J. B. Basedows Leben, Charakter und Schriften.
 1r. Th. Hamburg, 1791.
 Ingerslev, C. F., om det lærde Skolevæsens Tilstand i nogle tydsse
 Stater og i Frankrig. Kbh., 1841.
 Fogh, C., Esterretninger om det engelske Almueskolevæsen. Kbh.,
 1855. fig.
 — — praktiske Retninger i det engelske Almueskolevæsen. Det
 irske Skolevæsen. Kbh., 1855.
 Thorup, P. N., hist. Esterretn. om Ribe Cathedralskole. 1 D., 1 H.
 Ribe, 1846.
 Rousseau, J. J., Emil eller om Opdragelsen. Oversat af J. Werfel.
 1—6 D. Kbh., 1795—99.
 Revision, Allg., des ges. Schul- und Erziehungswesens. Herausg. v. J.
 H. Campe. 1—11 u. 14—16 Th. Hamb., Wien n. Braunschw.,
 1785—92.
 Basedow, J. B., das Methodenbuch für Väter und Mütter der Fa-
 milien und Völker. Alt. u. Bremen s. a.

- Lehrmeister, Der, oder ein allg. System der Erziehung. U. d. Engl. 1—2 Bd. Leipzig., 1765—67. fig.
- Niemeyer, A. H., Grundsetninger for Opdragelse og Underv. Overs. af F. Høegh-Guldberg. 1ste D. Kbh., 1800.
- Schwarz, F. H. C., Erziehungslehre. 1—2 Bd. Leipzig., 1802—04.
- — Lehrbuch der Erziehung u. d. Unterrichts. 1—3 Th. Heidelb., 1843—44.
- Herbart, Umriss pädagogischer Vorlesungen. Gött., 1841.
- Jost, F. M., die Schule des freien Gedanken-Ausdr. in Rede u. Schrift. Leipzig., 1853.
- Gruner, G. A., wissenschaftl. Begründ. u. Darst. der wichtigsten Hauptpunkte der Erziehungslehre. Jena, 1821.
- Kapp, A., die Gymnasialpädagogik im Grundrisse. Arnsb., 1841.
- Greiner, G. F. C., Schule und Leben. Altenb., 1838.
- Niebuhr's Brief an einen jungen Philologen. Leipzig., 1839.
- Gedike, Fr., gesammelte Schulschriften. 1—2 Bd. Berl., 1789—95.
- Hamann, J. M., kleine Schulschriften. Königsberg, 1814.
- Ruthardt, E., Vorschlag u. Plan einer äuß. u. inn. vervollst. der grammatisal. Lehrmethode. Bresl., 1841.
- Lange, Fr., nogle Bemærkn. om Skoleunderv. Princip og Methode. Kbh., 1850.
- Hage, J., nogle Bemærkninger om vores lærde Skolers tilstand. Kbh., 1833.
- Kalkar, C. H., om Religionsunderv. i lærde Skoler. Odense, 1834.
- Bredow, G. G., über den Vortrag der alten Geschichte auf Schulen. Alt., 1799.
- Peter, C., der Geschichtsunterricht auf Gymnasien. Halle, 1849.
- Hammerich, M., om det mundtlige Foredrag. Kbh., 1841.
- Moritz, R. Ph., Vorlesungen über den Styl. 1—2 Th. Berl., 1793—94.
- Dolz, F. C., praktische Anleitung zu schriftlichen Auffäßen. Leipzig., 1802.
- Falkmann, Ch. F., stylistisches Elementarbuch. Hann., 1831.
- Herzog, D. G., Stoff zu stylistischen Übungen in der Muttersprache. Halle, 1839.
- Lesebuch für alle Stände. Herausg. v. J. F. Böllner. 1—8 Th. Berl., 1782—87.
- Schirlitz, C. A., historia Romana ad pugnam usque Actiacam. (Lat. Lesebuch. 2r. Cursus.). Halæ, 1834.
- Apophthegmes, ou bons mots des Anciens. Trad. de Nic. Perrot, Sieur d'Abancourt. Paris, 1694. fig. *
- Helsted, F., Veiledning i Tegnekonstens allerförste Grunde. Forklaring. Kbh., 1850.
- Næchtegall, F., Lærebog i Gymnastik. Kbh., 1834. 9 Expl.

Regulativ for den gymnastiske Undervisning ved de lærde Skoler i Danmark. Åbh., 1834. fig. 10 Expl.

Exerceer-Neglement for det Kongl. danske Infanterie. Åbh., 1846. fig.

Tidsstrifter.

Revue, Pædag., heransg. v. Dr. Mager, u. A. 1—13 Fåhrg., 1—32 Bd. Bltrich, 1840—52.

X.

Æsthetik og Kunst.

Bibliothek der schönen Wissenschaften u. d. freyen Künste. 1—12 Bd.

(m. Reg. u. Anh.) Leipzig, 1757—67. fig.

Bibliothek, Neue, der schönen Wissenschaften u. d. freyen Künste. 1—3 Bd. Leipzig, 1765—66. fig.

Batteux, Einschränkung der schönen Künste auf einen einzigen Grundsatz. Übers. v. J. A. Schlegel. Leipzig, 1759.

Eschenburg, J. J., Entwurf einer Theorie u. Literat. der schönen Redekünste. Berl. u. Stett., 1805.

Sulzer, J. G., allg. Theorie der schönen Künste. 1—4 Th. (m. Reg.) Leipzig, 1792—99. fig.

Blankenburg, Fr. v., litter. Zusätze zu J. G. Sulzers allg. Theorie der schönen Künste. 1—3 Bd. Leipzig, 1796—98.

Schlegel, A. W. v., kritische Schriften. 1—2 Th. Berl., 1828. — — über dramatische Literatur u. Kunst. Vorlesungen. 1—3 Bd. Heidelb., 1809—11.

— — comparaison entre la Phèdre de Racine et celle d'Euripide. Paris, 1807.

Sibbern, F. C., om Poetie og Konst. 1—2 D. Åbh., 1834—53.

Thortsen, C. A., Forsøg til en dansk Metrifik. 1—2 D. Åbh., 1833—34. *

Picinellus, Ph., mundus symbolicus in emblematum universitate formatus. In Lat. trad. ab. Aug. Erath. T. 1—2. Colon.

Agripp., 1695. fig. fol.

Scarlatinus, Oct., homo et ejus partes, figuratus et symbolicus. Ex Ital. idiom. Latinitati dat: a M. Honcamp. T. 1—2. Aug.

Vindel., 1695. fig. fol.

*

*

*

Namborh, F. W. B. v., über Mahlerei u. Bildhauerarbeit in Rom. 1—3 Th. Leipzig, 1787.

- Kugler, F., Geschichte der Baukunst, 1—3 Lief. Stuttg., 1855. fig.
 — — Handbuch der Kunstgeschichte, 1r. Bd. Stuttg., 1856.
 Weiss, H., Kostümkunde. Handb. d. Gesch. der Tracht, des Baues
 u. d. Geräthes. 1 Lief. Stuttg., s. a. fig.
 * * *
- Berggreen, A. P., Melodier til den af Nøeskilde-Præsteconvent udg.
 Psalmebog. (3stemmig.) Kbh., 1853. Ever-Octavo.
 — — Sange til Skolebrug. 1—5 H. Kbh., 1834—44. 4.
 — — Sange til Skolebrug. 2de H. 2den Udg. Kbh., 1851. 4.
 — — Skole-Sangbog til Brug ved den første Underv. Kbh., 1845.
 Blandinger for Sang og Claveer. Udg. af N. Schiørring. Kbh., 1787. fol.
 Erslev, C. C., Haandbog ved Sangundervisningen i Skoler. 1848.
 — — tredive tostemmige Sange. Kbh., s. a.
 Binck, Koral-Melodier til den evang.-chr. Psalmebog. Kbh., 1801 fol.
-

XI.

Politif.

- Filangieri, C., System der Gesetzgebung. A. d. Italien. 1—8 Bd.
 Ansp., 1788—93.
 (Montesquieu.), Om Lovenes Natur og Aarsag. Overs. ved J. Hvas.
 1—3 D. Kbh., 1770.
 Rousseau, J. J., du contract social. Amsterd., 1762.
 Staats-Lexikon, Das. Herausg. v. C. v. Notteck u. C. Weller. 1—12 Bd.
 Alt., 1845—48.
 Pölich, R. H. L., die europ. Verfassungen seit dem Jahre 1789 bis auf
 die neueste Zeit. 1—3 Bd. u. 4x. Bd., 1. Abth. Leipz., 1832—47.
 Thiers, A., de la propriété. Brux., 1848.
 Munch-Næder, den norske Constitutions Historie og Væsen. Kbh., 1841.
 Polme, J. L. de, die Verfassung von England. Übers. u. m. einer
 Vorrede begl. v. F. C. Dahlmann. Alt., 1819.
 Guizot, de la démocratie en France. (Janvier 1849.) Paris, 1849.
 Tocqueville, A. de, de la démocratie en Amérique. Av. une
 carte. T. 1—5. Brux., 1840.
-

XII.

Jurisprudents.

- Walter, F., *Geschichte des römischen Rechts bis auf Justinian*. Bonn, 1840.
- Heineccii, J. G., *historia juris civilis Romani ac Germanici*. Halæ Magdeb., 1733.
- — *elementa juris civilis secund. ord. pandect.* P. I—II. Lips., 1767.
- — *recitationes in elementa juris civilis*. Vratislav., 1765.
- Bachii, J. A., *opuscula ad historiam et jurisprud. spect.* Halæ, 1767.
- Schweppé, A. u. W. Meijer, *das römische Privatrecht in seiner heutigen Anwendung*. Gött., 1828—32.
- Veylle, C. O., *glossarium juridicum Danico-Norvegicum*. Kbh., 1665. 4.
- Gadendam, J. G., *historia juris Cimbrici*. s. l. 1770.
- Register over de siben Lovens Public. udg. Kgl. Forordn. og aabne Breve. Kbh., 1751.
- Register, Chron., over de Kgl. Forordn. og aabne Breve ved J. H. Schou. 1—12 D. m. Anh. og alph. Reg. Kbh., 1777—1800.
- Rescripter, Resolutioner og Collegialbreve, Kongl. for Danmark og Norge, udg. v. L. Fogtmann. 2—6 D. i 16 Bd. Kbh., 1802.
- Samling af Forordn., som vedkomme Geistligheden, ved L. Fogtmann og F. L. Hurtigfarl. 1—3 D. Kbh., 1838—40.
- Suppl. til Samlingen af Lovbud vedk. Geistligheden. (For Årene 1840 til 1845). Ved J. L. A. Holderup-Mosenvinge. Kbh., 1846.
- Danmarks og Norges Kirke-Ritual. s. l. & a. 4.
- * * *
- Thesaurus consiliorum et decisionum cum appendice nova. In Druck gegeben von G. Dedecken, J. E. Gerhard u. Chr. Grübel. Vol. 1—4. Jena, 1671. fol.
-

Anmærkninger.

De Bøger, som ere betegnede med en Stjerne, hvor Titelen ender, ere Bibliotheket stiftet af nu afdøde Biskop Stephan Detens, som havde været Discipel i Viborg Skole (dimitteret desfra 1789). Denne anseelige Gave, der modtoges i December 1848, bestod af halvsjældne hundrede Bind, hvoriblandt dog var endel Værker, som allerede fandtes i Bibliotheket.

Det danske Mynt- og Medaille-Værk, som er anført Side 66, er stiftet Bibliotheket af Pastor Christian Frederik Eberhard Møller, Sogneprest til Vorbjerg Menighed.

Nettelser.

- S. 33, i Overskriften Linie 8 (nedensra) læs: **Sproglære.**
- 34, mellem Linie 22 og 23 manglende Skildestjerner.
- 39, Linie 21 tilføj: sig.
- 40, de to sidste Linier here under Bogstavet M., S. 36.

Nettelser i Skolesterretningerne.

- S. 3, mellem de udvalgte Disciple er D. Preisler urigtig anført som Skolestuderende.
- 4, Linie 4 læs: Hatting.
- 5, — 25 — Montague.
- 6, — 20 — Søndberg.
- 7, — 3 — forrige.
- 11, — 3 — Øscins.
- 11, — 8 — 50.